REGD. NO. H 18

విడిప్రతి 0-30 పై.

19-7-68 శుక్రవారం

ఫోను : 335. స్థాపితం : 1958.
పొమ్మిన సుబ్రహ్మణ్యం
అండ్ సన్సు,
సంతపేట — నెల్లూరు
డీలర్సు: జరీ, పోర్టువేరు, రంగులు, అన్నిరకముల టూల్సు, కార్పెంటరీవేరు, తూకములు, కొలతలు. మేము అన్ని గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్లకు కావలసిన సరుకులు వెంటనే సప్లయి చేయగలము. "AVERY" ప్లాటుఫారం కాటాలు రెడీగాయున్నవి.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 29

నెల్లూరు
శ్రీ లీలామహల్ లో
21-7-68 తేది
ఆదివారం నుండి
PENELOPE
దోపిడీ పిల్ల
కలర్ పిక్చరు

విధాన పరిషత్తు అధ్యక్షత-
ఆర్థికశాఖ అధ్వర్యం
ఇవీ అసంతృప్తి వర్గానికి ముఖ్యమంత్రి ఇచ్చినవి, యివ్వదలచినవి!
రంగారెడ్డిగారి ఎన్నికపట్ల ముఖ్యమంత్రి సహచరుల అసంతృప్తి
నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారికి మంత్రిత్వం
రివిన్యూమంత్రి వి. బి. రాజుపట్ల వ్యతిరేకత

విధాన పరిషత్తు అధ్యక్షత

ఆర్థిక మంత్రిత్వం?

పెదతల రంగారెడ్డిగారిని విధాన పరిషత్తుకు అధ్యక్షునిగా చేయడం, శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డిని మంత్రిగా నియమించి ఆర్థికశాఖను ఆయనకు ఇవ్వడం మినహా, ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అసంతృప్తి వర్గానికి మరేమీ ఇవ్వదలచుకోలేదనీ, ఈ విషయాన్ని ఆ వర్గం నాయకులకు స్పష్టం చేయడంకూడా జరిగిందనీ తెలుస్తున్నది. రామచంద్రారెడ్డిగారికి మంత్రి పదవి ఇవ్వడంపైతం స్వర్గీయ వి. సి. స్థానమింకా ఖాళీగా వున్నందునేనని కూడా ముఖ్యమంత్రిగారి సన్నిహితమైన వర్గాల ద్వారా తెలుస్తున్నది.

న్యాయానికి గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారిని మరికొంతకాలం అధ్యక్ష స్థానంలో కొనసాగనివ్వవలసింది. అలాకానప్పుడు ఆయన్ను శాసనపరిషత్తుకు మరొకసారి ఎన్నికచేయడంలో అర్థంలేదనీ రాజకీయ శకులైన వారు కూడా భావిస్తున్నారు. ఇలాంటిభావం అసంతృప్తి వర్గంలో కూడా లేకపోలేదు. అయినా, రిటైరు కానున్న దశలో నిర్వహించవలసిన పదవికి రంగారెడ్డిగారిలాంటి కార్యదక్షుడు కార్యశీలుడు అనవ్యక్తిని ఎంపికచేయడం, అందుకు ఆయన సమ్మతించడం రెండూ వింతగానే వున్నాయి. అంతే రంగారెడ్డిగారు ఈ పదవీ బాధ్యతలను సమర్థతతో నెరవేర్చలేరనికాదు. అసలు ఏ పదవినీ బాధ్యతను ఇచ్చినా సమర్థతతో, అందరినీ

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

మెప్పించేవిధంగా ఆయన నిర్వహించగలరనడంలో సందేహం లేదు. ఇందుకు మంత్రిగా వున్నప్పుడు, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా వున్నప్పుడు, ఆయన ఆ బాధ్యతలు నిర్వహించినతీరే తార్కాణం. పైగా, సభాపతి బాధ్యతల నిర్వహణకు న్యాయశాస్త్రకోవిదులు కానక్కరలేదని నీలం సంజీవరెడ్డిగారు నిరూపించిన ఈ రోజుల్లో, రంగారెడ్డిగారు తమకూ తమ పార్టీకి, సభకు ఖ్యాతితెచ్చే విధంగా ఆయననిర్వర్తిస్తారని నమ్మవచ్చును. కాని రంగారెడ్డిగారి ప్రజాజీవన మింతటితో, ఈ పదవి కాలపరిమితితో సమాప్తమేనా అని ఆయన స్నేహితులు ఇతర్లు అనుకుంటున్నారు.

అదెలావున్నా రంగారెడ్డిగారి ఎంపిక ముఖ్యమంత్రి సహచరుల్లోకూడా అంతగా సంతృప్తిని కలిగించకపోగా కొందరికి ఆగ్రహంకూడా కలిగిందని తెలుస్తున్నది. ఉపాధ్యక్షుడుగావున్న మా మిడివూడి ఆనందంగారు తమను అధ్యక్షపదవికి ఎంపిక చేయలేదేనన్న అసంతృప్తిని కలిగివున్నారు. రంగారెడ్డిగారు ప్రతిష్ఠాపూర్వకమైన శాసనపరిషత్తు అధ్యక్షపదవిని వహించడంతో తమ జిల్లాలో పరిస్థితి మార్పు చెందవచ్చునని విజయభాస్కరరెడ్డి, శాసనసభ సభాపతి సుబ్బారెడ్డిగారు కినుక వహిస్తున్నారనికూడా చెబుతున్నారు. సభాపతి సుబ్బారెడ్డిగారికి తమకు మంత్రిపదవీ అవకాశం ఇవ్వలేదన్న అసంతృప్తికూడా కలిగివున్నారని కొన్నివర్గాలద్వారా తెలుస్తున్నది. ఏమైనా రంగారెడ్డిగారి ఎంపిక, బ్రహ్మానందరెడ్డివర్గంలోనే హెచ్చు అసంతృప్తికి కారణమైందనడంలో సందేహం లేదు.

మంత్రివర్గంలో పెద్ద మార్పు లేమీ చేయకుండా ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయించడానికికూడా కారణం - అందువల్ల కొత్త చిక్కులు కలుగకాయనే భావమే ప్రధానంగా చెప్పవచ్చును. మొత్తంమీద రాష్ట్ర రాజధానిలో రాజకీయ వాతావరణం కాంగ్రెసుకు సంబంధించినంతవరకు ఏమంత ప్రోత్సాహజనకంగా లేదు. మంత్రుల్లో కలతలు, ఐటిపల, వి. బి. రాజుగారిపట్ల వ్యతిరేకత రూపంలో బాగా బయటపడుతున్నాయి. ఎందుకోగాని రాజుగారంటే పడలిపొయ్యేమున్న మంత్రి ఒక్కరూ కనిపించడంలేదు. ఇందుకు ఈర్ష్య ప్రధానమైన కారణం కావచ్చును కూడా. అనా, తిమ్మారెడ్డి ప్రభృతుల్లో వేరే కారణాలవల్ల, బలపడుతున్న అసంతృప్తి రాజుగారిపట్ల వ్యతిరేకత రూపం ధరిస్తున్నదనికూడా చెప్పవచ్చును.

ఈసారి జరిగిన శాసనసభ సమావేశంలో రెవెన్యూశాఖపైన తిమ్మారెడ్డి సహచరవర్గం కత్తిగట్టినట్లుగానే కనిపిస్తున్నది. ఇతరశాఖలకు సంబంధించికూడా విమర్శల్లో రాజగోపాలరెడ్డి, డి. వెంకటేశం మొదలైనవారు చాలా ఆసక్తి చూపారు. రానున్న మార్పులకు ఇది దిక్సూచి కావచ్చునని రాజకీయవర్గాలు భావిస్తున్నాయి.

శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి - కామాక్షితాయి దేవస్థానం,
**** జన్నవాడ ****
చందనాలంకార మహోత్సవాహ్వానం

నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకా, జన్నవాడ గ్రామములో వేంచేసియున్న శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి - కామాక్షితాయి వారలకు 30-7-68 తేది మంగళవారం చందనాద్యలంకార మహోత్సవము రాత్రికి వెండి నందిసేవ గ్రామోత్సవము జరుగును. కాన భక్తులెల్లరు విచ్చేసి శ్రీవారలను దర్శించి, తీర్థప్రసాదములను స్వీకరించి తరింప గోరుచున్నాము.

—: కార్యక్రమము :—

(1) ఉ॥ 7-30 గంటలకు శ్రీ స్వామివారికి మహన్యాస పూర్వక ఏకాదశ రుద్రాభిషేకము – చందనాలంకరణము – శ్రీ అమ్మవారికి వలోదక అభిషేకము – చందనాలంకరణము.
(2) మధ్యాహ్నం 11-30 గంటలకు మహానివేదన, కొలువులు.
(3) ,, 2-00 గంటలు మొదలు సా॥ 4-00 గంటల వరకు అమ్మవారికి పుణ్యకర్తల సవాళరణ పూజ.
(4) సాయంత్రము 4 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటల వరకు శ్రీవారల చందనాద్యలంకార దర్శనము.
(5) సా॥ 5-00 గంటల నుండి రాత్రి 7-30 గంటల వరకు కోవూరు గ్రామ వాస్తవ్యులు శ్రీ జరుగుమల్లి వెంకయ్య ట్రూప్‌వారిచే బ్యాండు కచ్చేరియున్నూ, మద్రాసువాస్తవ్యులు నాదస్వరవిద్వాంసులు బి. ఎన్. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, ఎం. బి. మణి - డోలు విద్వాన్ తిరువళిక్కేణి ఎస్. పి. లోకనాథం, సి. పి. పక్కిరుస్వామిగార్లచే వాదస్వరకచ్చేరియున్నూ.
(6) రాత్రి 7-30 గంటలు మొదలు 10-30 గంటల వరకు శ్రీపతి పండితారాధ్యుల సాంబమూర్తిగారిచే హరికథాకాలక్షేపం.
(7) రాత్రి 7-30 గం॥కు శ్రీవారల ఆస్థాన వేంచేపు - నందిసేవ అలంకరణ.
(8) రాత్రి 11 గం॥కు **నందిసేవ** - గ్రామోత్సవము.

—— ఇట్లు ——

శ్రీ జి. వెంకటసుబ్బరామయ్య ఛైర్మన్ - ట్రస్టుబోర్డు.
శ్రీ ఎ. వాసుదేవన్, బి. ఎ., ఎల్ఎల్.బి., చార్టర్డ్ అక్కౌంటెంట్.
శ్రీ డి. కన్నయ్యశ్రేష్టి, డా॥ ఎ. వి. రమణారెడ్డి, యం.బి., బి.ఎస్.,
శ్రీ డా॥ సి. సీతారామారావు, శ్రీ కందికట్టు వెంకటరత్నం.
సి. చంద్రహాస్, బి. ఎ., ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

ఉభయకర్తలు
శ్రీ గుండ్రా వెంకటకృష్ణారెడ్డి, శ్రీమతి రాజమ్మగారలు.

మా వద్ద కిరసనాయిలు హోల్‌సేల్
పద్ధతిగాగాని లేక రిటైల్‌గాగాని
సరసమైన ధరలకు లభ్యమగును

వివరములకు:—

బాలాజీ ఇండస్ట్రీస్,

ఇండియన్ ఆయిల్ డీలర్సు,
వివేకానందరోడ్డు – గూడూరు
ఫోన్ : 168.

M. K. R. High School,
INDUKURPET.
Nellore District.

WANTED

★ ★ ★

One B. Ed., Assistant Mathematics.

Applications should reach the Corresphodent before 25th July, 1968 extending a copy to the District Educational Officer, Nellore.

—Correspondent.

తలనీలాలు వేలం

★ ★ ★

శ్రీ ప్రసన్న వెంకటేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానము – కొండబిట్రగుంట, కావలి తాలూకా – నెల్లూరు జిల్లా.

★ ★ ★

శ్రీ స్వామి వారి తలనీలములు 25-7-1968 తేదిన సాయంత్రము 4 గంటలకు దేవాదాయ, ధర్మాదాయ అసిస్టెంటు కమీషనర్ నెల్లూరు వారి ఆఫీసు నందు యాలము వేయబడును.

పాటలో పాల్గొనదలచినవారు ముందుగా ధరావతు రూ. 100/- లు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలెను.

పాట తెగినవెంటనే పూర్తి మొత్తము చెల్లించి, వెంట్రుకలు తీసుకొని పోవలెను. మిగత వివరములు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు నడిగి తెలుసుకోవలెను.

బి. రామసుబ్బారెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

ఇల్లు అమ్మబడును

★ ★ ★

నెల్లూరు టవున్, రామమూర్తివారి అగ్రహారం మునిసిపల్ ఏరియాలో డోర్ నెం. 381 రు, వార్డు నెం. 16 రులో యుండు నెల్లూరు సహకార భూమి తనఖాబ్యాంకు భవనము విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. కొనదలచుకొన్నవారు బ్యాంకు పనిచేయు కాలములో వివరములను తెలుసుకొనవచ్చును.

సి. సుందరేశన్,
సెక్రటరీ.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. 170 of 68. O. S. 64 of 65.

ది గూడూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ represented by its సెక్రటరీ—పిటీషనరు.
తిరుమూరు నారాయణరెడ్డి–రెస్పాండెంటు.

తిరుమూరు నారాయణరెడ్డి అను వారికి, గంగవపాలెం - గూడూరు తాలూకా.

ఈ నెంబరున పిటీషనరు ప్రిలిమినరి డిక్రీకట్టి ఫయినల్ డిక్రీ ఇవ్వవలసినదిగా కోరి పిటీషను దాఖలుచేసి యున్నందువల్ల అందులకుగాను మీకేమైనా ఆక్షేపణ యున్న 24-7-68 తేది పగలు 10 గంటకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను. లేకున్న మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును ఇందు మూలముగా తెలియపరచడమైనది.

—వై. రామారావు – అడ్వొకేటు.

బాపట్ల సబ్ కోర్టులో

Sc. No. 156 of 1967.

వల్లిపులును పెదపిచ్చయ్య అండ్ కో., - చీరాల. } —వాది.
వోలేటి వెంకటసుబ్బయ్య S/o కొండయ్య-కనిగిరి } —ప్రతివాది.

వాది, ప్రతివాది పై ఖాతా బాకీ రూ. 608-40 పై. రాబట్టుకొనుటకు దావా దాఖలు చేసినందున ప్రతివాది ఆక్షేపణలు 6-8-1968 తేది పగలు 11 గంటకు పై కోర్టులో హాజరై తెలియపర్చుకోవలెను.

—ఎం. వి. రామమూర్తి–అడ్వొకేటు.

★ జమీన్‌రైతు ★

శ్రీ కీలక ఆషాఢ బహుళ నవమి శుక్రవారం 19-7-1968

బ్లాక్ లిస్టు–'బ్లాక్ బిల్లు'

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడూ ఏదో ఒక రచ్చ వుండవలసినట్లేవుంది. తరచు గిల్లి గొడవతెచ్చుకొని రభస పడడం సాంప్రదాయకంగా వస్తున్నదా అనిపిస్తుంది. పూర్వం ఉస్మానియా వైస్ ఛాన్సలర్ వ్యవహారం; ఇప్పుడు 'బ్లాక్ లిస్టు', ప్రెస్‌బిల్లు ఇందుకువుదాహరణలు. పంతొమ్మిది పత్రికలను 'బ్లాక్ లిస్టు' లో చేర్చి, వాటికి ప్రకటనలివ్వవద్దని ప్రభుత్వ శాఖలను, పరిశ్రమలను, మునిసిపాలిటీలవంటి సంస్థలను రహస్య సర్క్యులర్ ద్వారా ఆంధ్రప్రభుత్వం కోరిందట. అందులో తెలుగుదినపత్రిక 'ఆంధ్రజ్యోతి'; ఢిల్లీఆంగ్లవారపత్రికలు 'పేట్రియట్', 'లింక్' లు వున్నాయట. 'అట' ఏమిలేదు; శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రికాని, మరొక మంత్రికాని కాదనలేదుకాబట్టి నిజమేనని భావించవచ్చు. ఈ విధమైన ఆంక్షలు విధించడానికి కారణాలుకూడా పేర్కొనబడినాయంటారు. ఈ పత్రికలకు సంబంధించి ఏమికారణాలు పేర్కొనబడినాయో స్పష్టంగా తెలియదు.

ప్రెస్ బిల్లు ఒకటి శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడింది. జాతీయ సమైక్యతకు; మత, వర్గ సామరస్య సాధనకు ఇది వుద్దేశింపబడిందని ప్రభుత్వ వివరణ.

పై రెండు అంశాలు శాసనసభలో తీవ్ర వాగ్వివాదాంశాలైనాయి.

కాంగ్రెస్ వర్గ రాజకీయాలలో ఒక వర్గం పట్ల అభిమానాన్ని చూపిందంటే అర్థం చేసికోవచ్చుగాని, 'ఆంధ్ర జ్యోతి' కుల మత వర్గవైషమ్యాలను ప్రేరేపించిందని ఆరోపించడం (ఆ విధంగా ఆరోపించినట్లు ఆధారాలు కనబడడంలేదు) నిజమైతేమాత్రం ఘోరం అని చెప్పక తప్పదు. 'ఆంధ్రజ్యోతి' మత సామరస్యానికి భిన్నంగా, వర్గ విద్వేషపూరితంగా ఏనాడూ రచనలు సాగించినట్లు పాఠకులెరుగరు. 'ఆంధ్రజ్యోతి' స్థాపకుడు, సంపాదకుడు అయిన శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావు దేశభక్తుడు, అభ్యుదయ భావోన్నతుడు. పత్రికా వ్యాసంగంలో పండినవాడు. పైగా కాంగ్రెస్ వాది; రాజ్యసభ సభ్యుడు. అటువంటి వ్యక్తి సంపాదకుడుగా కలిగిన పత్రికను ఒక కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 'బ్లాక్ లిస్టు' క్రింద చేర్చడం, దానికి ప్రకటనలివ్వవద్దని ఆదేశించడం కంటే అనుచితమైన, అనాలోచితమైన చర్య వేరొకటుండదు. 'ఆంధ్రజ్యోతి' ని 'బ్లాక్ లిస్టు'లో చేర్చుటకు కులమత వర్గవిద్వేష ప్రచారం కారణంకాకుంటే; మరేమిటో చెప్పివుండవలసింది. స్పష్టంగా చెప్పలేదు కాబట్టి; ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ఎన్నికల సంఘ ఎన్నిక సందర్భంలో తాననుసరించిన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి వ్యతిరేక వైఖరికి పగసాధింపుగా ఆంధ్రప్రభుత్వం ఈ చర్యను వుద్దేశించిందని 'ఆంధ్రజ్యోతి' చేసే ఆరోపణను నమ్మవలసి వుంటుంది. ఇది వాస్తవమైతే, మన ప్రజాస్వామ్యం, మన పరిపాలన పతనాభిముఖంగా ఎంతసూటిగా పయనిస్తున్నదా అనిపిస్తుంది. త్యాగి, సివ్వాలు తొక్కిన కోతులవలె సిగ్గుఎగ్గు లేకుండా వీధుల వెంబడి కాంగ్రెస్‌వాదులు దిందులుతొక్కంగాలేదు; పార్టీగిర్టీ; ఐక్యత గియక్యత; సఖ్యతగిఖ్యత, చిన్న పెద్ద, యోగ్యతా యోగ్యత, మంచిచెడు ఏమీ పాటించకుండా తత్పరకాటాలుగా కాంగ్రెస్‌వాదులు పోరాడుకోంగాలేంది, 'ఆంధ్రజ్యోతి' ఒక పక్షం వహించడం తప్పవుతుందా? ఆసమయంలో కాని, అవిమ్మటకాని ఆంధ్రదేశంలోని ఏ పత్రికైనా పక్షరహితంగా, రాగద్వేషరహితంగా వుండినాయని చెప్పగలరా? అటువంటప్పుడు ఒక్క 'ఆంధ్రజ్యోతి' నే శిక్షించబూనడం, ఆంధ్రప్రభుత్వం తనస్థాయిని దిగజార్చుకోవడం కాదా? తన ప్రత్యక్ష విరోధి యైన స్వర్గీయ పి. సి. నే తన అనుయాయుడుగా చేసుకోగలిగిన శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి; తనకు వ్యతిరేకంగా ఢిల్లీ రాయబారాలకు నాయకత్వం వహించిన పిడతల రంగారెడ్డిగారిని కౌన్సిల్ ఛేర్మనుచేసిన శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డి; నేడో రేపో తనతో సమరం సాగించిన సయోధ్యులను మంత్రులుగా తీసుకోబోతున్న శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ఔదార్యం 'ఆంధ్రజ్యోతి' విషయంలో ఏమైంది? 'బ్లాక్ లిస్ట్' కర్తలు ఎవరైనాకాని, ఆ చెడ్డపేరు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారిది; బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ప్రభుత్వానిది; బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి కాంగ్రెస్‌ది. అందువల్ల జరిగినదానికి పశ్చాత్తాపాన్ని ప్రకటించి, ఆ లిస్టును రద్దుచేసి, తన అంతస్తును పెంచుకోవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిని కోరుతున్నాము.

ఇక ప్రెస్‌బిల్లువుంది. దీనిని కొందరు 'బ్లాక్ బిల్లు' అన్నారు. పత్రికాలోకాన్ని, భావప్రకటనా స్వాతంత్ర్యాన్ని, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఇది భూసిచేస్తున్నదని విమర్శించారు. దీనిని ప్రతిఘటిస్తున్న వారు పత్రికలవారుకాదు, ప్రతిపక్షీయులే కాదు, పాలకపార్టీలో అత్యధిక సంఖ్యాకులుకూడా దీనిని గర్హిస్తున్నారు. ఈ బిల్లు సమగ్రరూపం ఇంకా తెలియదు. పత్రికలలోవచ్చినబిల్లు స్థూలరూపాన్ని, దానిపై శాసనసభ్యులు వెలిబుచ్చిన భయసందేహాలను చదివినతర్వాత; ఈ బిల్లు ప్రమాదకరమైనదనే నిర్ణయానికి రాక తప్పడంలేదు. మతకుల వర్గ విద్వేషానలాన్ని వెదజల్లే పత్రికలు లేకపోలేదు; విదేశీవాణులుగా దేశద్రోహానికి పురికొల్పే పత్రికలు లేకపోలేదు; సత్యతా సత్యతలు, వుచితానుచితాలు, నీతానీతాలు పాటించకుండా గందరగోళం కల్గించే పత్రికలూ లేకపోలేదు. వీటివల్ల జాతి సమైక్యతకు, దేశభద్రతకు, శాంతి సత్యతలకు భంగంకలుగకుండానూ పోవడం లేదు. కాని ఏవో అటువంటికొన్నిపత్రికలకోసంగా; ప్రత్యేకాధికారాలనుతీసుకొని, ప్రీసెన్సార్‌వంటి అప్రజాస్వామిక పద్ధతులకు దిగి, పత్రికలచేతులు కట్టివేయ చూడడం, పీక నొక్కచూడడం సమర్థనీయంకాదు. ఉద్దేశ్యం మంచిదైనా, దుర్వినియోగం చేయబడేరోజులివి. ఉన్నతాశయాలు ప్రకటించి, సంకుచితంగా వ్యవహరించేరోజులివి. రాజకీయ వర్గాలు, వ్యక్తిగతద్వేషాలు వెర్రితలలు వేస్తున్నరోజులివి. అటువంటి విడ్డూరపు రోజుల్లో, విశేషాధికారాలు సంక్రమింపజేసుకుంటే, అధికారంలో వున్నవారిని అనుసరించనివారు బ్రతకగలరా? ఎన్ని కారణాలుచెప్పినా, ఎంత నచ్చ జెప్పజూచినా యీ బిల్లు శాసనమైతే పత్రికలు దాసత్వాన్ని అనుభవించక తప్పదు. ఎవరేమనంగా, అందరిజుట్టూ పట్టివ్వమంటే, వొప్పుకోలేరు.

ఈ బిల్లువిషయమైకూడా పునరాలోచించమని, బాధ్యతగల పాత్రికేయుల అభిప్రాయాలనుకూడా స్వీకరించమని, తొందరపడవద్దని, ఆటబడి, ఆందోళనను కొనితెచ్చుకోవద్దని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము.

ఈ వారం విశేషాలు

ఒకప్రక్క వరదలు– ఇంకోప్రక్క అనావృష్టి

ఎప్పుడూ యింతే మనదేశపరిస్థితి. ఒకమూల అతివృష్టి– వరదలు; ఇంకోమూల అనావృష్టి. అస్సాం, బీహారు, రాజస్తాన్, ఉత్తరప్రదేశ్, పంజాబు, హర్యానా, కేరళలలో వర్షాలు ఎక్కువై వచ్చిన వరదలతో జనం అల్లాడిపోతున్నారు. రాజస్తాన్‌లో 45 మంది, హర్యానాలో 14 మంది, కేరళలో 28 మంది యీ వరదల్లో దుర్మరణంపాలైనారట. రాజస్తాన్‌లో రెండు డ్యాములకు గండ్లుపడ్డాయి. అనేకచోట్ల అనేక నదులుపొంగి నానా భీభత్సం చేశాయి. పంటలూ, పశువులు, ఆస్తినష్టమైపోయాయి. పశ్చిమ బెంగాల్‌లోకూడా వరద భీభత్సపు తాకిడి వుండింది.

ఒకప్రక్క యిట్లావుంటే మరికొన్ని రాష్ట్రాల్లో ముఖ్యంగా మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్, మైసూరు–మద్రాసులలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో వర్షాలు సరిగ్గా కురవనేలేదు. సకాలంలో వర్షాలలేమివల్ల నాట్లుపడక, దుక్కులు జరక్క, కడకు మంచినీళ్ళకు కరువై కటకటలాడుతున్నారు. ఎన్నేళ్ళు గడిచినా మన ఈతిబాధలు ఇట్లనేవున్నాయి.

మధ్యప్రదేశ్–బీహార్‌లలో ప్రభుత్వోద్యోగులసమ్మెలు

నాలుగైదురోజులుగా మధ్యప్రదేశ్‌లో ఎన్. జి. వో. ల సమ్మె కొనసాగుతున్నది. 1967 ఏప్రిల్‌నుంచి కేంద్ర కరువుభత్యం లెక్కగట్టి యిచ్చేవరకూ తమ ఆందోళన మానేదిలేదు పొమ్మంటున్నారు వుద్యోగులు. ప్రభుత్వమేమో తాత్కాలిక వుద్యోగాల్లో వున్నవారిని తొలగించి పారేస్తున్నది. బీహార్‌లోకూడా ఎన్. జి. వో. ల సమ్మె కొనసాగుతున్నది. దేశానికంతటికీ జాతీయ కనీసవేతన పద్ధతి అంటూ లేకపోవడం, కేంద్ర-రాష్ట్ర సిబ్బందుల్లో వివిధ వ్యవహారం ఏర్పరకపోవడం కొరనియమే.

అక్కడివాళ్ళ గొడవ అట్లుంటే– మన ఆంధ్రప్రభుత్వ ఎమ్మెల్లేల జీతాలను రు.250 నుంచి 350 రూపాయలకు, స్వంత యిళ్ళున్న మంత్రులకు ఇంటి అలవెన్సు రు. 250 నుంచి 500 రూపాయలకు ఏకదమ్మున పెంచేసుకున్నారు!

విజయలక్ష్మి పండిట్ రాజీనామా

ప్రధాని ఇందిరమ్మగారి మేనత్త, స్వర్గీయ

—కొరవ 7 వ పేజీలో

జనవాణి

కోవూరు – మంచినీళ్లు

కోవూరు మంచినీటి సమస్య యీనాటిది కాదు. బస్వారెడ్డి శంకరయ్యగారు యీ నియోజకవర్గ ప్రతినిధిగా ఎన్నికైననాటి ముందునుంచి టౌన్ ప్రజల మధ్య గల్పి వున్న ప్రధానమైన సమస్య. ఆ తర్వాత రేబాల దశరథ రామ రెడ్డి గారొచ్చారు, ఆయన తర్వాత యిప్పుడు వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు వచ్చివున్నారు.

ఇక కోవూరుటౌన్ పంచాయతీ తీసుకున్నా మొదట బుర్లా రంగారెడ్డి, ఆతర్వాత బి. దశరథరామయ్య, ఆ పిమ్మట యిప్పుడు వేమారెడ్డి జానకిరామరెడ్డి వచ్చివున్నారు. ఇక సమితి విషయం తీసుకున్నా మొదటినుండీ కోడూరు శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారే రాజుగా చలామణి అవుతున్నారు.

ఈ ఇరవై ఏళ్ళగా కోవూరుటౌను అన్నివిధాలా నికృష్టంగా తయారైనా వొక్క జనాభా విషయంలోమాత్రం బాగా అభివృద్ధి చెందింది– ఇప్పుడు కోవూరుటౌను జనసంఖ్య 30 వేలు దాటిపోయింది. కోవూరు నియోజకవర్గానికి సంబంధించి ప్రత్యేకమైన ఏ యితర సమస్యలూ లేవనే మాట నిజంకావచ్చుకాని, కోవూరుటౌన్‌లో మాత్రం మంచినీటికి లబలబలాడిపోతున్నారు జనం. గత ఇరవైఏళ్ళుగా కోవూరును వేధిస్తున్న ప్రధాన సమస్య యిదే.

కోవూరుటౌను భూమి స్వభావాన్నిబట్టి అంతా రాతినేలకాబట్టి వున్నవనీటి బావులే. ఊరికి తూర్పున రైల్వే స్టేషను వద్ద, దక్షిణాన థర్మల్‌స్టేషనువద్ద, పడమర చెరువుకట్టవద్ద, ఉత్తరాన తాలూకాఫీసు వద్ద– మొత్తం నాలుగుమాత్రమే మంచినీటి బావులున్నాయి. మొత్తం 7-8 వేల కుటుంబాలకు యీ నాలుగు బావులేగతి. నిజం, నమ్మండి, ఒకబిందెడు మంచినీళ్ళకోసం అరమైలుపడిచివచ్చి క్యూలోనిలబడి నానాఅవస్థలు పడాలి. ఇది ఎంత బాధో చెప్పనలవిగాకున్నది. ఉండడానికేమో అరడజనుమంది లక్షాధికార్లున్నారు. 30-40 మంది ఎగువ మిడిల్ క్లాస్ దారున్నారు. మిగతావారంతా మధ్యతరగతి, పేదతరగతి జనం.

ఇక మొన్న ఎన్నికల్లో, సగంఖర్చు పంచాయతీ, మిగతాసగం ప్రభుత్వం భరించే పద్ధతిన ఐదారు లక్షలకు కోవూరు మంచినీటి పథకం సాధిస్తామనే వాగ్దానంతో వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు ఎమ్మెల్లేగా ఎన్నికైనారు. ఇప్పుడా వెంకురెడ్డిగారు అసెంబ్లీకి హాజరవుతున్నారా; లేక మరెక్కడైనా ఇంతకుమునుపు కమ్యూనిస్టులవలె 'అండర్‌గ్రౌండు'లో వున్నారా అని కోవూరుప్రజ అనుకోవడం పరిపాటై పోయింది. ఆయన దర్శనమూ కావడం లేదు; మంచినీటి పథకంవచ్చే ఆశా కన్పించడంలేదు. ప్రెసిడెంట్లు, సర్పంచ్‌లు గిర్పంచ్‌లూ ఎం. ఎల్. ఏ. ల ద్వారా, మంత్రులద్వారా పర్మిట్లు గిర్మిట్లు పొంది లక్షాధికార్లు కావాలనుకోవడమే పరమావధిగా పెట్టుకొంటున్నారేకాని, యీ మంచినీటి పథకాన్నిగూర్చి ఆలోచించే వారే లేకపోతున్నారు.

ఇదంతా కోవూరు ప్రజ గుర్తించకపోలేదు. ఇప్పటివరకు కోవూరుజనానికి ఏ ఆవేశమూ కలుగలేదు. ఇక నిరాహార దీక్షలు – సత్యాగ్రహాలద్వారా స్థానిక

—కొరవ 12 వ పేజీలో

భలే స్నేహమండీ!

మిత్రరాజ్యాలమని బాకాలూదుకునే అమెరికా-రష్యా పట్లకూడా మెళకువతో వుండవలసిరావడం శోచనీయం!

భలే స్నేహమండీ ఇది! కాని దీని తాత్పర్యం స్నేహంచేసే రెండు పక్షాలలో ఒక పక్షానికి అర్థంకాలేదు. అర్థమయితే మన ప్రధాని ఇట్లా ఎందుకంటుంది?: "ప్రతిదేశం ఎవరికైనా సాయం ఇవ్వవచ్చును. అందులో మనం కల్పించుకోము. కాని, పూర్వం అమెరికా పాక్‌సీమకు ఆయుధాలిచ్చినప్పటి అనుభవం మాకున్నది. అమెరికన్ అధికార్లు ఎన్ని హామీలిచ్చినా, పాకిస్తాన్ ఆ ఆయుధాలను మాకు విరుద్ధంగా వినియోగించింది. అట్లే, పాక్‌సీమను సోవియట్ యూనియన్ కంట్రోల్ చేయగలదా అనేది మా సంశయం. అందువలన, సహజంగా సోవియట్ నిర్ణయంపట్ల మాకు సుముఖత లేదు."

ఇంకా వింటారా ఆవేదనతో మన ప్రధానివల్కిన పల్కులు?: "విదేశీ ఆయుధాలు తనవద్ద వున్నందువలననే పాకిస్తాన్ మాపై దండయాత్ర చేయగలిగిందని 1965 లో పాకిస్తాన్ దురాక్రమణ అనంతరం నుండీ మేము చెబుతూనేవున్నాము. పాకిస్తాన్‌తో సమంగా ఇండియాను పరిగణించరాదు. పాకిస్తాన్ దురాక్రమణ చేసింది. భారతదేశం ఏదేశంమీదా దురాక్రమణ చేయులేదు. పాకిస్తాన్-చైనాలు భారతభూమిపై దురాక్రమణ మునుపు చేయడమేగాక ఇప్పుడు మళ్ళీ మా ప్రజలలో కొందరిని ఎదురుతిరగడానికి ప్రోత్సహిస్తున్నది."

వారం వారం

దేశ త్రిమూర్తి

ఇంత స్పష్టంగా మన ప్రధాని అంతర్జాతీయదృష్ట్యా మన పరిస్థితిని చిత్రించడం ఇదే ప్రథమం. ఈ ధోరణికి దేశం స్వాగతం పల్కింది.

ఈ పలుకులు ప్రసారమైన 24 గంటలలోగా మన రాష్ట్రపతి సమక్షంలో మాస్కోలో మనకు రష్యా ప్రధాని కొన్ని ఉపశమన వాక్యాలను పల్కినాడు. భారత-సోవియట్ యూనియన్ అనురాగాలలో ఏ మాత్రం సడలింపు లేకుండానే, పాక్‌సీమతో రష్యా బాంధవ్యం కలవుతూ వుంటుందన్నాడు. మన ప్రధాని వేసిన ప్రశ్నలకు, వెల్లడించిన శంకలకు రష్యా ప్రధాని పలుకులలో సమాధానంలేదు.

అట్టి సమాధానం స్పష్టంగావుంటే, పాక్‌సీమతో రష్యా బాంధవ్యానికి అటంకం వస్తుంది. ఈ సమయంలో చైనా, రష్యా అమెరికాలకు పాకిస్తాన్ పై అభిమానం తప్పదు. పరిస్థితి అట్టిది. ప్రపంచ రాజకీయాలట్టివి.

ప్రపంచరాజకీయాలలో స్నేహం అనే పదానికి ఎటువంటి నిర్వచనం వుంటుందో ఈ శీర్షికలో పదేపదే తెలియజేసిన సంగతి చదువరులెరుగ. చదువరులకు తెలిసిన ఈ విషయం, ఈ మర్మం ప్రభువులెరుగరా? ఎరుగుదురుగాని మైకం కమ్మింది. తండ్రికి చైనా విషయంలో, బిడ్డకు రష్యా విషయంలో! కాదంటారా?

అంతే రష్యా విరోధులు మాకు ఇష్టులని భావించకండి. అమెరికా విరోధులుగానీ, రష్యా విరోధులుగానీ మనకేమీ ఉపకారం చేయబోరు. వారు పెద్దగా తిడితే అవిట్టు గాలికిపోతవి లేదా చిన్నగా తిడితే అవి తమకే తగులుతవి. ఒకరితో విరోధం మనకెందుకు? భాగ్యవశాత్తూ మనదేశంలో అట్టి విరోధులెవరూలేరు. మనలో మనకు సరిపడక మనం ఆయాదేశాలంపేరిట ఒకర్నొకరం నిందించుకుంటాం. అంతే.

ప్రేమ విషయంవేరు. ఒకొక్కదేశాన్ని కొందరు కొందరు గాఢంగా అభిమానిస్తారు. అది వేరేవిషయం. అట్టి అభిమా

—కొరకు 11 వ పేజీలో

లోకవృత్తం

లోక సంచారి

జెక్ సీమలో 'హంగరీ'ని జరిపిస్తావా, రష్యా?

జెక్ సీమలో 'హంగరీ' ని జరిపిస్తావా, రష్యా? జరిపిస్తే ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు చరిత్రలో రష్యా ప్రాముఖ్యం అంతటితో అంతరిస్తుంది. జరిపించకపోతే రష్యా చరిత్రలో నూతనాధ్యాయం ఆరంభమవుతుంది జెక్‌సీమలోని పరిణామానికి రష్యా స్వాగతం పలకవలెను. క్రూషేవ్-కోసిగిన్ హయాములో కమ్యూనిస్టులకు స్వేచ్ఛానిర్వచనం పట్టించని అందరెరుగుదురు. ఆ వత్తిడాన్నే జెక్‌సీమ సాగించింది. అందువలననే యుగోస్లావియా దానిని సంపూర్ణంగా బలపరచినది.

హంగరీలో కథ వేరు. అక్కడ విప్లవాన్ని ఆరంభించినది కమ్యూనిస్టులు. వారే కానవరకు పరిస్థితిని కంట్రోల్ చేసివుంటే, నాటినుండీ లిబరల్ కమ్యూనిస్టులకు, కన్సర్వేటివ్ కమ్యూనిస్టులకు గల తేడా తెలిసిపోయేది. కాని ఆ విప్లవంలో

—కొరకు 11 వ పేజీలో

సుఫల

ఎటువంటి పంటకైనా
ఎటువంటి భూమికైనా

సుఫల
20 : 20
(ట్రాంబేవారి సరికొత్త మిశ్రమ ఎరువు)

సుఫలలో ఏమున్నది?

నత్రజని 20 శాతము - ఇందులో

- 48 శాతము నైట్రేట్ రూపంలో ఉండి వెంటనే మొక్కలు నవకంగా పెరగటానికి తోడ్పడుతుంది.
- 52 శాతము అమోనియా రూపంలో పెరిగే పంటకు సహాయపడి వృద్ధిచేస్తుంది.

ఫాస్ఫేటు 20 శాతము

- నూటికి నూరుపాళ్ళు సంపూర్ణంగా వినియోగం అవుతుంది. అందులో 30 శాతం వెంటనే నీటిలో కరిగి మొక్కలు వెంటనే పీల్చుకునే రూపంలో వుంటుంది.

ఇతర పోషక పదార్థములు –

- మెగ్నీషియం – మెగ్నీషియం ఆక్సైడ్‌గాను దాదాపు 1.75 శాతము.
- గంధకం – సల్ఫర్ ట్రైఆక్సైడ్‌గా 1 శాతము.
- కాల్సియం – కాల్సియం ఆక్సైడ్‌గా 14 శాతము.

★ ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ప్రతిచోటా అనుమతి పొందిన మా స్థానిక డీలర్లవద్ద సమృద్ధిగా లభిస్తుంది ★
★ ఉచిత భూసార పరీక్షకు, వ్యవసాయ విషయాల సలహాలకు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయండి ★

ప్రాంతీయ ఆఫీసు:–
ది ఫెర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, ట్రాంబే యూనిట్,
5-10-173, ఫతేమైదాన్‌రోడ్డు, హైదరాబాద్ - ఫోన్ - 37616.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకొక సలహా

శాస్త్రీయమైన, శ్రేష్ఠమైన కంపోస్టుతయారీకి ఎందుకు పూనుకోకూడదు?

రైతులోకం

మా కర్షక విలేఖరి

కంపోస్టు తయారీలో 1966 సంవత్సరానికి భారతదేశం హోల్ మొత్తానికి నెల్లూరు మున్సిపాల్టీకి ప్రథమ బహుమానం వచ్చిందని చంకలెగరేసుకుని లాభంలేదు. ఈ సంవత్సరంలో రెణ్ణెల్ల క్రితం జరిగిన వేలంపాటలో మన మున్సిపాల్టీ కంపోస్టు అమ్మకం లక్షరూపాయలకు మించిపోయి కొత్త రికార్డు సృష్టించింది.

చెప్పుకోదగినశాస్త్రీయస్థాయిలేని మన మున్సిపాల్టీ కంపోస్టుకే దేశం హోల్ మొత్తంమీద ప్రథమస్థానం వస్తే ఇక మిగతా మున్సిపాల్టీలు తయారుచేసే 'కంపోస్టు' ఎంత అధ్వాన్నంగా వుండాల్నో చెప్పవనిలేదు.

కృష్ణాపట్నం డిపోలోను, నరుకూరు డిపోలోను మన మున్సిపాల్టీ ఎరువును ఎట్లా ఎగాదిగాపోసి వేలంపాట పెడ్తున్నారో తల్చుకుంటే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఈ పగకిమాలిన ఎరువుకోసమే మన రైతులు యిట్లా ఎగబడి పోటీలమీద పోటీ లరుదిగి డబ్బు కుమ్మరించి ఎత్తుకపోతున్నారంటే యింకా ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది.

మొన్న జరిగిన కౌన్సిల్ సమావేశంలో నెల్లూరు మున్సిపాల్టీ హెల్తుఆఫీసరుగారు యీ కంపోస్టు అభివృద్ధికి కొన్ని సూచనలిస్తూ రెండుమూడు పథకాలను తయారుచేసిపెట్టారు. అందులో ముఖ్యమైంది, చింతగా కనపడుతున్నది వొకటున్నది. ఇప్పుడు చేతితోలాగే బండ్లమీద వీధుల నుండి యీ చెత్తా చెదారాన్ని పోగుచేయించి ఎత్తుకపోతున్నారు. ఇదిచాలా అనాగరికమైన పద్ధతి. దీనిబదులుగా పీడెంమిది ఎద్దుల బళ్ళనిగాని, దున్నపోతుల్నిగాని కొని ఈ బండ్లమీద ఎరువుల్ని చేరవేసే పద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలని హెల్త్‌ఆఫీసుగారు వొకపథకం తయారుచేసి కౌన్సిల్ ముందర వుంచారు.

ఆ పీడెంమిది ఎద్దులబళులు కొని, అవి వుండేందుకు వొకపెద్ద పశువులకొట్టం నిర్మాణంచేసి; వాటిమేతకోసంగా సంవత్సరానికి కొన్ని గడ్డివాములు, కొన్నిటున్నుల నున్న గిన్న కొనాలని; వాటికి మేత పెట్టేందుకు ముగ్గురు నల్గురు పశువుల కాపరులను నియమించాలని ఆ పథకంలో సూచించారు. దీనికంతా ఖర్చు తొంభైవేలరూపాయలవుతుందని అంచనా కూడా వేసిచూపారు.

ఇదిగాక వొక ట్రాక్టరు, వొక లారీ అయినా కొనుగోలు చేయాలనికూడా ఇంకొకసూచన చేశారు. దానిమీదట కొందరు కౌన్సిలర్లు తగులుకున్నారు– ఇప్పుడు మున్సిపాల్టీకివున్న ట్రాక్టరు, లారీల సంగతేమిటన్నారు. అవి రెండూ మూలబడివున్నవన్నారు హెల్త్‌ఆఫీసరు. ఒకటి స్పేర్‌పార్టులులేక, ఇంకొకటి డ్రైవరులేక చాలకాలంనుండి మూలబడివున్నవట. దీనిమీదట అంతా నవ్వుకున్నారు. ఒక కొత్త ట్రాక్టరు, ఇంకో కొత్తలారీ కొనే దానికిమాత్రం అనుమతిస్తూ యీ ఎద్దులు-దున్నపోతుల్నికొనే విషయమై వచ్చే సమావేశానికి వాయిదావేసింది మన కౌన్సిల్. ఇదీసంగతి.

ఈ కంపోస్టు తయారీలో కొన్ని శాస్త్రీయమైన జాగ్రత్తలు సత్వరమే తీసుకోవాలంటూ అల్లూరు కోటారెడ్డిగారు ఆ మధ్య జమీన్‌రైతులో కొన్ని విపులమైన సూచనలు చేశారు. మన హెల్త్‌ఆఫీసరుగారు వాటిజోలికే వెళ్ళినట్లులేదు.

ఉదాహరణకు ఈ చిన్న విషయం చూడండి: కంపోస్టు తయారీలో ముందు ముఖ్యంగా గమనించాల్సిన విషయం– కంపోస్టు గుంటల్ని సాధ్యమైనంతవరకు నీరు నిలవని ఎత్తయిన ప్రదేశాల్లో త్రవ్వడం శ్రేష్ఠం; నీడలో ఏర్పర్చుకోవడం మంచిది; కంపోస్టులో చల్లే మలమూత్రాదులు ఎండకు ఎండకుండా చూసుకోవాలి. దీనికి పూర్తి విరుద్ధంగా వున్నది మన మున్సిపాల్టీవారి తయారీవిధు. రెండు డిపోల్లోను, ముఖ్యంగా ఒక డిపోలో, అంతా రోడ్డు లెవల్‌కు క్రిందనే చదేస్తారు. అంతా చిత్తడినేల, ఎప్పుడూ బురద బురదగా వుంటుంది. ఎంత బురదగా వుంటుందంటే– వేలంపాటలో డబ్బుపెట్టి కొన్నతర్వాత ఆ ఎరువను యీ బురదలో పడి బండ్లమీద మోసుకుపోవడానికి ఎదే అవస్థ చూస్తే తెలుస్తుంది.

పాయిఖానా తెప్పేడబ్బాలను పెద్దపెద్ద ప్లాటుఫారాలుగా కట్టినవాటిమీద పంపు నీటితో కడిగి, ఆనీటితో కంపోస్టుకుప్పల్ని తడిపేదానికి వడడం మంచిది. అట్లా చేయడంవల్ల కంపోస్టు శాస్త్రీయపుస్థాయి మెరుగ్గావుంటుంది. ఇదీ మనవారు పాటించడంలేదు. కనీసం ఆ డిపోలదాకా కాలువైపులను పోసిచ్చిన పాపానపోలేదు మన మున్సిపాలిటీ. అట్లనే ఎలక్ట్రిక్ స్తంభాలు కూడ అక్కడదాకా వెళ్ళనియలేదు. కనీసం కిరసనాయిల్ లాంతర్లుకూడా సరిపోయినన్నిలేవు.

అలపోలే గాజుముక్కలు, చిల్లపెంకులు, ఇనప ముక్కలు, రాళ్లు - రప్పలు

—కొరవ 10 వ పేజీలో

అల్లీపురంజొన్న-మలిపంట

అల్లీపురంలో సంకరజొన్న తొలిపంట ఎకరాకు 2 పుట్లు పండినవిషయం పాఠకులకు తెలుసు. ఇప్పుడు మలి (నాము) పంట నరిపిడికూడా అయిపోయింది. ఆపంటవివరాలివి–

తిప్పిరెడ్డి శివారెడ్డికి య 2-10లో 30 క్వింటాల్సు; వెంగళరెడ్డి దశరథరామరెడ్డికి 70 సెంట్లలో 12 క్వి; జనన్నాక శేషారెడ్డికి 70 సెంట్లలో 10 క్వి; కామిరెడ్డి శేషారెడ్డికి 70 సెంట్లలో 10 క్వి- వచ్చింది. ఎటువంటిపంటో చూడండి!

ప్రఖ్యాత ఔషధము

60 యేండ్లకు పైగా

జమ్మివారి లివర్‌క్యూర్

బిడ్డల యొక్క లివర్ మరియు ప్లీన్ వ్యాధులకు ప్రఖ్యాత ఔషధము.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్, మద్రాస్-4.

గమనింపు:- ప్రతినెల 6-వ తారీఖున మా డాక్టరుగారు ఉదయం 9 నుండి12 గంటలవరకు.

అజంతా హోటలు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరులో

పిల్లలను పరీక్షచేసి సలహా నిచ్చెదరు.

సుప్రసిద్ధమైన

"శంకర్" బ్రాండు సిమెంటు

శాశ్వత కట్టడములకు యిప్పుడు దొరుకుచున్నది.

*

— స్టాకిస్టులు —

యం. పెంచలయ్యశెట్టి & బ్రదర్సు

సంతపేట—నెల్లూరు

ఫోన్ : 75.

తూపిలిలోని శిధిలాలయాలు – బ్రహ్మేశ్వరుని దేవాలయం

తూపిలి శిధిలాలు

ఒకప్పుడు వెలిగిన ప్రాంతం...ఇప్పుడు?

శ్రీ టి. వి. రమణారెడ్డి బి. ఏ.

'జమీన్‌రైతు' పాఠకులందరికీ 'తూపిలి చెరవు' వొకటున్నదని తెలుసు. నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారి పుణ్యాన. ఈ చెరువుకు తూర్పున షుమారు 100 గజాల్లోనేవుంది యీ అసలు తూపిలిగ్రామం.

ఇది, బ్రిటిష్‌వారు మనదేశంలోకిరిగిన కొత్తల్లో గొప్ప వెలుగువెలిగిన ప్రాంతం. ఇక్కడి దుగరాజపట్నం రేవుపట్నంగా విలసిల్లినట్లు; తొలుత డచ్చివారు, ఫ్రెంచివారు, ఆ తర్వాత ఇంగ్లీషువాళ్ళు ఇక్కడ వ్యాపార స్థావరాలను యేర్పర్చుకున్నట్లు వాళ్ళుండిపోయిన గుర్తులుగా కొన్ని పాడుబడ్డ చర్చిలు, లైట్‌హవుస్ శిధిలాలు యిప్పటికీ వున్నాయి. గ్రీకు యాత్రికుడు 'టాలమీ' వ్రాసిన యాత్రాగ్రంథంలో కూడా యీ దుగరాజపట్నం రేవుపట్నం (అర్మగాన్) ప్రస్తావనవున్నది.

ఆ పాశ్చాత్యులున్న ప్రారంభరోజుల్లో తూపిలిలో తాలూకా కచ్చేరీ-పోలీస్ స్టేషన్ కూడా వుండేవట. ఇక్కడ 12 దేవాలయాలున్నట్లు ప్రతీతికాని, ఇప్పుడుండే దానికేమో రెండుమాత్రం మిగిలివున్నాయి. మొదటిది బ్రహ్మలింగేశ్వరాలయం; రెండోది–వెంకటేశ్వరాలయం.

ఈ రెండు దేవాలయాలకు చాల మాన్యాలున్నవి. అవన్నీ యిటీవల కాలంలో ఎవరెవరో అనుభవిస్తూ స్వంతంగా చేసుకుంటున్నారు, దేవాలయాలకు వంగనామంపెట్టి.

అన్ని మాన్యాలుండినా దీనికి వొకట్రస్టీ అనిగాని, ఎండోమెంట్ యాజమాన్యంగాని లేదు! ఇకనైనా ఎండోమెంట్‌వారు యీ భూముల లెక్కలు గ్రామకరణాలు- మునిసిఫ్‌లద్వారా బయటకులాగి వశ్యంలోకిప్పిస్తే చాలా సాముదాయికమైన ఆదాయం వస్తుందేమో!

బ్రహ్మలింగేశ్వరాలయంలో నిత్యనైవేద్యాదులు జరుగుతున్నవిగాని, రిపేర్లు చాల జరగాల్సివున్నవి. సరే, వెంకటేశ్వరాలయంమాత్రం పూర్తిగా పాడువడి శిధిలావస్థలోవున్నది. అభిషేకపూజ, వుత్సవం ఎప్పుడు జరిగిందోకాని, కొన్ని దశాబ్దాల

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నిత్యపూజాదికాలు జరిగి ఎన్ని దశాబ్దాలదాటిందో; తూపిలి వెంకటేశ్వరునిఆలయంలోని విగ్రహానికి దిద్దిన నామాలు నిన్న నేడు దిద్దినట్లు ప్రస్ఫుటంగావున్నాయి. అదే ఆశ్చర్యాన్నిగొలిపే విశేషం.

- ⊕ పెదపుత్తేడు హైస్కూలుకు లక్షరూపాయల భవనం
- ⊕ నీటికి నెల్లూరు కోవూరు తాలూకా గ్రామాలలోనే అవస్థ!
- ⊕ మళ్లీ వన మహోత్సవాలు!
- ⊕ బుచ్చిమహిళల భైరవకోన యాత్ర- వరకవిపూడి మండలి సేవ
- ⊕ సదరన్ ఛానల్‌కు క్రొత్తస్లూయిస్

పెదపుత్తేడు హైస్కూలు

ఆరేళ్లనాడు నెలకొని, సహకార గిడ్డంగులలో కాపురంచేస్తున్న హైస్కూలు ఒక ఇంటిది కాబోతున్నది. ప్రభుత్వ గ్రాంట్ల కోసం నిరీక్షించకుండా గ్రామస్తులు స్వశక్తిమీద ఆధారపడి, భవననిర్మాణానికుపక్రమించడం ప్రశంసనీయమైన విశేషం. శ్రీ బి. వి. నారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగావున్న స్కూలు కమిటీ లక్షరూపాయల విరాళాలు ప్రోగుచేసి, భవనం నిర్మించ నవకట్టి, మొన్న 27 తేది నిరాడంబరంగా ప్రారంభోత్సవం కూడా జరిపారు.

నారాయణరెడ్డిగారు తాను ఇంతకు ముందు యిచ్చిన 10 వేల రూపాయలు కాక; మరొక రూ 20,000 లు విలువచేసే రెండు గదులు కట్టించి యిచ్చుటకు సంసిద్ధులైనారు. మరికొంతమంది పుదారులు రూములు కట్టించుటకు, యింక కొంతమంది విరాళాలిచ్చుటకు వాగ్దానాలు చేశారు. యువకుడు, పంచాయతీ అధిపతి కార్యశీలుడు అయిన శ్రీ తుంగా రాజగోపాలరెడ్డి భవన నిర్మాణాన్ని 1969 మార్చిలోగా పూర్తిచేయాలనే కృతనిశ్చయంతో అవిరళకృషి జరుపుతున్నారు. గ్రామస్తుల ఔదార్యం, గ్రామాభ్యున్నతిపట్ల వారి అభినివేశం స్వయం సహాయం వారికున్న విశ్వాసం, రాజగోపాలరెడ్డి పట్టుదల అభినందనీయాంశాలు. —ఎ. వి.

నీటి కరవు

మెరకాగ్రామాల కేంద్రమైన కలిచేడులో ఫిబ్రవరినుండి నీటికి కరవుగావుందని, బావులన్నీ ఎండిపోయాయని, బిందెడు నీళ్లకుకూడా యాతనగావుందని, మైకా మైన్స్ వెల్‌ఫేర్‌ఫండువారికి మనవిచేసుకున్నామని, కలెక్టరుగారైనా కనికరించాలని గ్రామస్తులొకరు విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు.

ఈసారి నీటికరవు మెట్టతాలూకా గ్రామాలలోనే కాదు; డెల్టా అనుకునే నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాల పల్లెల్లోకూడా నీటికి కటకటగానేవుంది. నెల్లూరు తాలూకాలోని నాలాడెల్టా గ్రామాలలోకూడా పరిస్థితి దుర్భరంగానేవుంది. పిడూరు, లక్ష్మినృసింహపురం, కాగితాలపూరు వగైరా గ్రామాలలో నీటికరవువల్ల రాత్రి పగలు తేడా పోయినట్లుంది. ఇరవైనాలుగు గంటలు బావులవద్ద జాగారంచేసి, పూరిన నీళ్లు పూరినట్లు తోడ్చుకొని, ఒకబిందె తెచ్చుకొని, కాశీగంగగా వాడుకుంటున్నారు. పశువులు కూడా అల్లాడిపోతున్నాయి. డెల్టా గ్రామాలలోకూడా అనేక చోట్ల బావులలో నీళ్ళుతగ్గిపోయాయని చెప్తున్నారు. మినగల్లు, కోవూరువంటి పెన్న ఒడ్డునున్న గ్రామాలలోకూడా బావుల్లో నీరు అడుగంటుతున్నదంటే ఇక మెట్టగ్రామాల దేం! డెల్టాగ్రామాలలో ఫిల్టర్‌పాయింట్ల వల్ల బావులలోనీరు అడుగంటుతున్నదేమో

—కొరవ 7 వ పేజీలో

★ నూరేళ్లనాటి నెల్లూరు మొదటి 'జర్నలిస్టు' కీ. శే. దంపూరు నరసయ్య

గతవారం 'లోకలిస్టు' వెంకటగిరికి వెళ్ళి చేసిన పరిశోధన పూర్తిగా ఫలప్రదం కాలేదుకాని— నూరేళ్ళనాటి నెల్లూరు మొదటి 'జర్నలిస్టు' గా పేరు వెలుగు వెలిగిన కీ. శే. దంపూరు నరసయ్య గార్ని గూర్చి మరికొన్ని అస్తికల్ని సేకరించుకొచ్చాడు.

ఈ అస్తికల్ని బయటపెట్టేముందు స్వర్గీయ దంపూరు నరసయ్యగార్ని గూర్చి నాలుగుమాటలు చెప్పాలి. నాలుగేళ్ళక్రితం 'లోకలిస్టు' నెల్లూరు పత్రికల చరిత్రను గూర్చి పెద్ద పరిశోధనావ్యాసం వ్రాసినప్పుడు స్వర్గీయ ఒంగోలు వెంకటరంగయ్య పండితుడు వ్రాసిన పరిశోధక వ్యాసంలో ఈ నెల్లూరు మండల పత్రికా ప్రకటనోద్యమ జనకుడు శ్రీ దంపూరు నరసయ్యగార్ని గూర్చిన ప్రస్తావన పొకటి లభించింది. అప్పటినుండి ఆరా తీస్తూనే వున్నాను— ఎవరీ దంపూరు నరసయ్య— ఏమిటీ యాయన నడిపిన పత్రికలు?—అని గాలిస్తూనే వున్నాను. ఇంతదాకా, ఆయన్ని గూర్చిన సమగ్ర చరిత్రగానీ, ఆయన ప్రకటించిన పత్రికల కాపీలుగానీ, కడకు ఆయన ఫోటోగానీ లభించలేదు.

లభించినంతవరకూ ఆయన చరిత్ర సంగ్రహం యిది— దంపూరు నరసయ్యగారు 1865 ప్రాంతంలో నడిపిన ఆంగ్ల పత్రిక "నెల్లూరు పయొనీర్" (Nellore Pioneer) అనేదే నెల్లూరు మండలి పెల

—కొరవ 11 వ పేజీలో

పెద్దాపురం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

K. D. M. C. O. S. No. 605 of 66. E. P. No. 108 of 67.

పైండా లక్ష్మీకాంతారావు .... — వాది.

కురందాసు తాతయ్య అనే స్వామి వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరు వాది, ప్రతివాదులపైన పొందిన డిక్రీబాకీకిగాను 1-వ ప్రతివాదికాలూకు జప్తుఅయిన స్థిరాస్తి 30-7-68 తేదిన వేలంకాబడును.

(1) తూర్పు గోదావరిజిల్లా, ప్రత్తిపాడు తాలూకా, ప్రత్తిపాడు సబ్ రిజిస్ట్రారులో చేరిన చినజగ్గంపేట పంచాయతీబోర్డు ఏరియా చినజగ్గంపేట గ్రామము కాలూకు పాత పట్టా నెం. 5 రు, కొత్త పట్టా నెం 100 రు, రీ సర్వే నెం. 141/2 రు తిరాయితీ పల్లం పూరా య 2-66 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] దానం పాపయ్య రాజు భూమి [ద] పంటకాలువ [ప] షేకు మీరాసాహెబు భూమి కొంత - ఇందన శ్రీరాములు భూమి కొంత [ఉ] అంకమ్మ చెరువుగట్టు.

(2) డిటో గ్రామము కాలూకు పాత పట్టా నెం. 10 రు, కొత్త పట్టా నెం. 100 రు, సర్వే నెం. 124 రు తిరాయితీ పల్లం పూరా య 1-44 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] మొగిలి తిరుపతి భూమి [ద] కంఠా రామయ్య భూమి [ప] బాకలినాతకీ యినాం [ఉ] జగ్గమ్మ చెరువుగట్టు.

(3) డిటో గ్రామము కాలూకు పాత పట్టా నెం 10 రు, కొత్త పట్టా నెం. 10 రు సర్వే నెం. 124/4 రు తిరాయితీ పల్లా పూరా య 1-00 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] కొవ్వూరు అప్పన్న భూమి - వర్షం కుమ్మరి నౌకరి యినాం కొంత [ద] మొగిలి తిరపతిభూమి [ప] డిటో [ఉ] డిటో.

(4) డిటో గ్రామము కాలూకు పాతపట్టా నెం. 10 రు, కొత్తపట్టా నెం. 101 రు, సర్వే నెం. 55/1 రు తిరాయితీ పల్లం పూరా య 5-25 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] గ్రామకంఠం [ద] కొమ్ము బ్రహ్మన్న భూమి కొంత - జగ్గమ్మచెరువుగట్టు కొంత [ప] వర్షం కమ్మరినౌకరి ఇనాం [ఉ] పుంత.

(5) డిటో గ్రామము కాలూకు పాత పట్టా నెం. 10 రు, కొత్త పట్టా నెం. 103 రు, సర్వే నెం. 55/2 రు మెరక పల్లం తిరాయితీ పూరా య 0-95 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] నొమ్ము బ్రహ్మన్నభూమికొంత - జగ్గమ్మ చెరువుగట్టుకొంత - శ్మశానంకొంత [ప] వర్షం కమ్మరి నౌకరియినాం [ఉ] సర్వే నెం. 55/1 రు భూమి కొంత - పత్సవాయి తిర్పతిరాజు పాటిపెరడుకొంత.

(6) డిటో గ్రామము కాలూకు పాత పట్టా నెం. 2 రు, కొత్త పట్టా నెం 101 రు, సర్వే నెం. 46/2 రు తిరాయితీ గర్వు మామిడితోట పూరా య 4-00 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] సాలిపల్లి చిన్నయ్యభూమి కొంత, కురందాసు తాతయ్య అనే స్వామి భూమి కొంత [ద] పుంత [ప] డిటో [ఉ] సారిపిల్లి సూరన్న భూమి.

(7) డిటో గ్రామము కాలూకు పాతపట్టా నెం. 1-C రు, కొత్తపట్టా నెం. 103 రు, సర్వే నెం. 58/1 రు తిరాయితీ గర్వు య 2-00 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] పక్కుర్తి సూరయ్య భూమి [ద] సిద్దాం మంజేశ్వరరావు భూమి [ప] ముల్లు లోకరాజు భూమి [ఉ] పుంత.

(8) డిటో గ్రామం కాలూకు కొత్తపట్టా నెం. 102 రు, సర్వే 29/0 తిరాయితీ మెర్క తేవడి పూరా య 1-32 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] ధర్మవరం పొలిమేర [ద] కంటముక్కల అన్నపూర్ణమ్మ భూమి [ప] నాదెళ్ల అప్పారావు భూమి [ఉ] తంగెళ్ళ నాగన్న భూమి.

Lot 1. Items 1, 2, 4, 6, 7, in one lot subject to Mortgage D/ 22—8—56 for Rs. 9000/- interest at 5½% executed by D-1 in favour of Nakka Kamaiah

—తలపాక వెంకటకృష్ణుడు - వాది అడ్వకేటు.

గుర్రం గుడ్డిదైనా దాణాకు తక్కువలేదు!

సరఫరా సక్రమంగా ఇవ్వలేరుకాని మినిమంగ్యారంటీ పెంచికూర్చున్నారు

గుర్రం గుడ్డిదైనా దాణాకు తక్కువలేదని ఒకసామెత. ఈ సామెత మన విద్యుచ్ఛక్తి శాఖకు సూటిగా వర్తిస్తుంది. ఒక్కగంటసేపు విఘాతం లేకుండా సరఫరాయిచ్చే సమర్థత ఈ శాఖకులేదు; కాని, రేట్లు డిపాజిట్లుమాత్రం పెంచుకుంటూ పోతూంది. 6-5-67 కు ముందు వ్యవసాయానికి యూనిట్ 8 పైసలుండేది; ఒక్కసారి 12 పైసలకు పెంచి పారేశారు. మినిమంగ్యారంటీ డిపాజిటు 6-5-67 కు పూర్వం హార్సుపవరుకు 20 రూపాయలుండేది; ఆ తేదీ తర్వాత దాన్ని 35 రూపాయలకు పెంచారు; 24-6-68 నుండి మళ్ళీ 50 రూపాయలకు ఎక్కించి కూర్చున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ అసమర్థతవల్ల వచ్చేనష్టాన్నంతా అధికోత్పత్తి జేసే రైతునెత్తినేసి పుచ్చుకోదలుస్తున్నట్లుంది!

రేట్లు ఈ విధంగా పెంచుకుంటూ పోతుంటే, ఏ రైతూ విద్యుచ్ఛక్తిని పూర్తిగా వినియోగించుకొని, వ్యవసాయం చేయ సాహసించలేడు. అప్పటికిసినగంధం దేనికోసరిపోయిందన్నట్లు; పండేనాలుగు గింజలూ విద్యుచ్ఛక్తి బిల్లులు కట్టడానికే సరిపోతే, ఇక రైతుతినేదేంటి, తిరుగా సేద్యం చేసేదేంటి? విద్యుచ్ఛక్తి వుత్పత్తి పెరిగేకొంది రేటుతగ్గడంన్యాయం. రేటు ఎంత తక్కువగావుంటే, ఎంత అందుబాటుగావుంటే రైతు విద్యుచ్ఛక్తిని అంత ఎక్కువగా వుపయోగించి, అంత ఎక్కువగా పండించగలుగుతాడు. బిల్లులు మోయరానిభారంగా పరిణమించినప్పుడు, రైతు చతికిలపడిపోక తప్పదు. అధికాహారోత్పత్తికి ప్రభుత్వం యివ్వవలసిన ప్రోత్సాహాలలో ఎలక్ట్రిసిటీ ఒక ముఖ్యాంశం. రసాయనికఎరువుల ధర

ఫోకలూ ఇంతే!

ఎక్కువగావుంది; తెగుళ్ళకువాడే మందుల ధర అత్యధికంగావుంది; కూలీలధర సరేసరి. వీటన్నిటికితోడు విద్యుచ్ఛక్తి ధర కూడా పెరిగికూర్చుంటే, రైతుప్రోత్సాహంగా అధికోత్పత్తికి దోహదంచేయగలుగుతాడా? ఈనాడు ధాన్యంధర మామూలుగావుంది. అది ఏమాత్రం తగ్గిందా, వుత్పత్తి సాగాకొంకి వదిపోతుంది. అందుల్ల అధికోత్పత్తి ప్రభుత్వ లక్ష్యమైతే, దానికి అనుగుణమైన పరిస్థితులనుకూడా కల్పించవలసివుంది.

విద్యుచ్ఛక్తి మినిమం గ్యారంటీ రేటు పెరిగినందువల్ల నష్టపడేది డెల్టా రైతులు. డెల్టాలో విద్యుచ్ఛక్తి మోటార్ల వాడకం మూడునాలుగుమాసాలకు మించివుండదు. మిగిలిన ఎనిమిది తొమ్మిదినెలలు అవి నిద్రపోతూవుంటాయి. హార్సుపవరుకు 50 రూపాయలకుమించి విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకొనేవాళ్ళకు బాధలేదు; కాని అంత వుపయోగించుకోనివాళ్ళ నెత్తినహస్తం అపరాధం పడుతుంది. ఇప్పుడు చిత్తూరు జిల్లాకోఅయితే దిక్కు లేదు. వాళ్ళకు మోటార్లు సంవత్సరంలో పదిమాసాలైనా వాడవలసివుంటుంది. నెల్లూరుజిల్లాలోని మెట్టతాలూకాలలో కూడా, విద్యుచ్ఛక్తిసౌకర్యంవున్నచోట్ల, ఈ పెంపకం అంత భారం కాకపోవచ్చు. ఏమైనా యెక్కువ నష్టపడబోయేది డెల్టా రైతులే. ఇప్పుడు మేలుకోవలసింది, సాధకబాధకాలను ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డుకు విన్నవించుకోవలసింది డెల్టా రైతులేనేమోనని పిస్తుంది. ఈ పెంపకం విషయం తెలుసుకున్న శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డిగారు, విద్యుచ్ఛక్తిని వుపయోగించుకునే రైతులసమావేశాన్నొక దానిని ఏర్పాటు చేసి, ఈవిషయంలో రాయబారం పోవలసిన అవసరంవున్నదని, అందువల్ల కానైనా రైతులసమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయదలుస్తున్నానని చెప్పారు. ఈ సంకల్పం ప్రశంసనీయమైనది. ఇటువంటి సమావేశమొకటి ఏర్పాటైతే, ఇలాటిసమస్యలు అనేకం చర్చించవచ్చు. రైతాంగం జడత్వాన్ని వదలి,

—కొరవ 12 వ పేజీలో

కవికోకిల గ్రంథాలు- పాత్రప్రతులు

స్వర్గీయ కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారి గ్రంథాలలో 1936కు ముందు ముద్రణపొందిన ఈ క్రింద పుస్తకాలు:

1) నలజారమ్మ 2) జలదాంగన 3) వనకుమారి 4) కృషీవలుడు 5) నక్షత్రమాల 6) నైవేద్యం 7) సీతావనవాసం (నాటకం)

ఇంకా ఏవైనాసరే, కవికోకిలగారి పాతప్రతులు (1936కుముందు ఎడిషన్లు) వున్నచో నాకు తెలుపు వ్రాసినగాని, లేదా పంపినగాని వాటిని శ్రద్ధంగా పరిశీలనచేయింది, ఫొటోలుతీయింది తిరిగి పంపగలవాడను.

— ఇట్లు —

దువ్వూరు వేణుగోపాలరెడ్డి
కవికోకిల పబ్లికేషన్సు,
శ్రీనివాసఅగ్రహారం—నెల్లూరు.

సంస్కృతపాఠశాల — నెల్లూరు

ప్రకటన

* * *

నెల్లూరు వేదసంస్కృత పాఠశాలయందు కృష్ణయజుర్వేదము - కృష్ణయజుర్వేద స్మార్తము ఋగ్వేదస్మార్తము - ఆగమమునకు అవసరమైన వేదభాగములు బోధింపబడును. ఉపనీతులై 6 సం॥ములు వయస్సుదాటని విద్యార్థులకు ఉపకారవేతన వసతులు వారి యోగ్యతననుసరించి కల్పించబడును. దరఖాస్తులను 31-7-68 తేది లోపల పంపుకొనవలయును.

సిహెచ్. సత్యగోపాలకృష్ణమూర్తి,
సెక్రటరీ.
ఉడాలి సుబ్బరామశాస్త్రి,
ప్రిన్సిపాల్.

చిత్తూరు సబార్డినేట్ జడ్జిగారి కోర్టులో

E. P. 18 of 68. Sc. 27 of 67.
Lakshmiammal —D. H.
Ganga Baiammal —J. D.

ఏలము ప్రచురణ నోటీసు:—

పై నెంబరు ప్రతివాదికి బాధ్యపడిన షెడ్యూలు దాఖలా సొత్తులను 19-8-68 తేదిన పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారి వల్ల బహిరంగముగా ఏలము వేయబడును. వేలంలో సవాలు చేయువారు వేలం షరత్తులను పై కోర్టులోగాని, దావవకీలుగారివద్ద గాని అడిగి తెలుసుకోవలయును.

SHEDULE

Chittoor district Chittoor sub-district Chittoor town Samimaistri street south of Padmavathama's house East of Muddamma's honse, North of Kannaiah Naidu house, West of Municipal lane street vacant site with hut 3 ankanames drawing well with all its opper atinancens.

—ఎ. టి. ఎం. రంగరామానుజం,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు కబుర్లు

విమర్శకుడు

గవర్నరు కార్యక్రమం

గవర్నరు శ్రీ ఖండూభాయ్‌దేశాయ్ జూలై 29, 30, 31 తేదులలో ఈ క్రింది కార్యక్రమం ప్రకారం నెల్లూరు జిల్లాలో పర్యటిస్తారు.

29 తేది ఉదయం 9 గం.కు నెల్లూరులో దిగుతారు; గెస్టుహౌస్‌లో పరిచయాలు, గోష్ఠులు; సాయంత్రం జిల్లా పరిషత్తు, నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ సన్మానాలు.

30 తేది: ఉ 9 గంటలకు గూడూరు, పౌర సన్మానం, సమితి సన్మానం, భోజనం; మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు కోట సమితి సన్మానం, 4-50 నుండి వాకాడు విద్య - సేవాసంస్థల కార్యక్రమం, రాత్రి 8-30 కు నెల్లూరు.

31 తేది: ఉదయం నెల్లూరులోని హాస్టళ్ల సందర్శనం; 9-30 సగం, తర్వాత కలిగిరి రిజర్వాయరు, భోజనానికి నెల్లూరు; సాయంకాలం 4 గంటలకు ఏదైనా కార్యక్రమం నిర్ణయం కావచ్చునట; సాయంకాలం హైదరాబాదుకు ప్రయాణమైపోతారు.

గవర్నరుగారికి జిల్లా పరిస్థితులు చూచే అవకాశం కల్పించాలిగాని; సన్మానాలతో సాగనంపడం వృథా వ్యయ ప్రయాస లే గదా!

దొంగనోట్లముఠాకు శిక్షలు

కావలిలో అచ్చయి, నెల్లూరులో చెలామణి అవుతుండిన దొంగ 5 రూపాయల నోట్ల వ్యవహారం, 1967 జూలై 9 తేది బయటపడి, 68 వేల రూపాయల విలువగల దొంగనోట్లతోటి అచ్చు పరికరాలు, తత్సంబంధీకులైన ఐదుమందివ్యక్తులు పట్టుబడటం పాఠకులకు తెలుసు. ముందు పట్టుబడ్డ 5 మంది, తర్వాత దిక్కిన 5 మందితో కలిపి మొత్తం 10 మందిమీద మోపబడిన నేరాలను జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ పి. రామచంద్రరావుగారు విచారించి; ఒకరికి జీవితఖైదు, ముగ్గురికి పదేసి సంవత్సరాలు, ఒకరికిఏడేళ్ళు, ఇద్దరికి రెండేసి సంవత్సరాల వంతున శిక్షలు విధిస్తూ, ముగ్గురిని వదలివేస్తూ 17 తేది తీర్పు చెప్పారు.

అన్నారెడ్డిపాళెం మునసబు బండా సీతారామరెడ్డికి జీవితఖైదు విధించబడింది కన్నియప్ప వేలమలై లక్ష్మణ (సాయిబాబా మైక్‌ఫాండ్రి యజమాని), మన్నెమాల రంగారెడ్డి, జి. వి. రమణయ్యలకు పదేసి సంవత్సరాల వంతున వడ్డించబడింది. చింతా సోమిరెడ్డికి 7 ఏళ్ళ శిక్ష; కె. బలరాం, తమ్మారెడ్డి మల్లికార్జునరావులకు తలా రెండేళ్ళు వేయబడింది. పుచ్చలపల్లి చంద్రశేఖరరెడ్డి, కె. కదిరివేలు, పిటూరు సుబ్బరామరెడ్డి వదలివేయబడ్డారు.

ఇందులో చింతా సోమిరెడ్డి మద్రాసు దొంగనోట్లకేసులో జీవితఖైదు విధించబడి అప్పీలు సందర్భంలో జెయిల్‌లోవుండి, నెల్లూరులో ఈ నేరానికి పాల్పడ్డవ్యక్తి అట. మద్రాసు కేసులో ఇతనికి జీవితఖైదు పదేళ్ళ శిక్షగా తగ్గించబడి వున్నదట

నెల్లూరు కేసులో లక్ష్మణ్‌కు శ్రీ బి. రామమూర్తి; మన్నెమాల రంగారెడ్డికి శ్రీ సి. వి. సుబ్బరామయ్య; శ్రీ వి. రమణయ్య, బండా సీతారామరెడ్డిలకు శ్రీ యుతులు రేబాల దశరథరామరెడ్డి, ఎస్. రంగనాథం, ఎమ్ లీలామోహన్ (గూడూరు); పుచ్చలపల్లి చంద్రశేఖరరెడ్డికి శ్రీ వి. అనంతరామయ్య, మిగిలిన ఐదుమందికి శ్రీ వి. వి. సుబ్బారెడ్డి వాదించారు. ప్రాసిక్యూషన్‌కు ప. ప్రా. శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి పనిచేశారు.

శిక్షింపబడిన ముద్దాయిలందరూ 18 తేది రాజమండ్రి జైలుకు తీసుకపోబడినట్టు తెలుస్తున్నది.

పిల్లల అపహరణ— దొంగతనాలు

పిల్లల అపహరణ వార్తలు బహుళ ప్రజల్లో కి వ్యాపించబడి, భయాందోళనలను కల్గించాయి. ఈవిషయాన్ని శ్రీ అన్నదాత మాధవరావుగారు శాసనసభవరకు తీసుకపోయినట్టున్నారు.

ఈ విషయంలో ఎస్. పి. శ్రీ విజయరామారావుగారు శ్రద్ధాసక్తులతో కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. ప్రజల భయాందోళనలకు అస్కారంలేకుండా చేయాలని గట్టిపూనిక వహించారు. ఈ విషయంలో తాము సమగ్రంగా విచారణ జరిపించాము, ఎంతో లోతుగా తరచి చూచాము, పిల్లల అపహరణకు ఆధారమే దొరకలేదు, ఇది కేవలం నిరాధార వదంతులని ఎస్. పి. గారన్నారు. భరద్వాజపికూడా తాము విచారించినంతవరకు అపహరణకాదనే నమ్మకం తమకు కలిగిందని; అందువల్ల, ప్రజలు భయపడవలసిన అవసరంలేదని వారంటున్నారు. సంతపేట బిడ్డ అపహరణ వృత్తాంతానికి సంబంధించి; అతను గన్నందేహంగా పిచ్చివాడని, వైద్య పరీక్షకుకూడా పంపుతున్నామని, అందువల్ల అదీ అపహరణ సంఘటన కాదని శ్రీ విజయరామారావు చెప్తున్నారు.

ఇక పిల్లలమెడ నగలు వగైరాలు దొంగిలించుకపోయిన సంఘటనలు వాస్తవమేనని; ఆ విషయంలో కొందరిని పట్టుకోవడం, కేసులు పెట్టడం, కొన్నిటిని చురుగ్గా దర్యాప్తు జరుపుతుండడం చేస్తున్నామని ఎస్. పి. గారు చెప్పారు. ఈ దొంగతనాలు జరిగిన వీధులలో, రైల్వేస్టేషన్లు, బస్‌స్టాండులు వగైరా ముఖ్యమైన ప్రదేశాల్లో పోలీస్ పహరా ఏర్పాటుచేసి, పౌరులలో విశ్వాసం కల్గించారు ఎస్. పి. గారు. కొందరు యూనిఫారమ్‌లో, కొందరు మఫ్టీలోవున్నందువల్ల దొంగతనాలకుగాని, మరేనేరాలకుగాని కొంత అదుపుగానే వుంటుంది.

ఈ దొంగతనాలుమాత్రం ఎక్కువగానే వున్నట్టున్నాయి. ఒకగ్యాంగు ఏదైనా దిగుమతైవుందో ఏమో తెలియదు. పోస్టల్ గుమాస్తా బి. వెంకమనాయుడుకుమార్తె (6) బడికిపోయి బయటికిరాగా, ఎవరో వ్యక్తి చేయిపట్టి లాగాడట; పెద్దగా అరచింది; టీచర్లు వచ్చేటప్పటికి అవ్యక్తి దౌడు తీశాడట. సదరు వెంకమనాయుడు కుమారుడు (ఫస్టుఫారం) 15 తేది స్వతంత్ర పార్కుకు పోయివస్తుండగా, ఒకవ్యక్తి శనగముద్దచూపి పిలిచాడట; తన చెల్లెలి కథనం జ్ఞాపకంవచ్చి, ఆ పిల్లవాడు భయపడి పరుగెత్తి వచ్చేశాడట. ఇలాంటి సంఘటనలు టవున్‌లో చాలా వున్నట్టున్నాయి. అందువల్ల బందోబస్తు ఏర్పాట్లు పకడ్బందీగా వుండడం అవసరంగానే కనబడుతుంది.

పిల్లల అపహరణకు సంబంధించి మేము ముందే చెప్పాము; ఇందులోని నిజానిజాలను పోలీస్ విచారణ తేల్చవలసి వుంటుందని. ఎస్. పి గారు ఈ అపహరణలు అబద్ధమని పూర్తిగా విశ్వసిస్తున్నారు కాబట్టి; ప్రజలు భయపడవలసిన అవసరంలేదు.

నాగపూర్‌లో మన మోచర్ల

సరసకవి మన మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు తన స్వంతపనిమీద నాగపూరు వెళ్ళిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని, అక్కడి ఆంధ్ర అసోసియేషన్‌వారి వేదికపైన మొన్న జూన్ 30 తేదిన 'సాహిత్య ప్రయోజనం' అనే విషయంపై మోచర్ల వారు ప్రసంగించారు.

అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు డాక్టరు మోహన్‌రావు సభకు మోచర్ల కవిగారిని పరిచయం చేసినతర్వాత రామకృష్ణయ్యగారు తన సహజధోరణిలో సంగీత సాహిత్యాల అనుమేళనాపూర్వకమైన ప్రసంగంతో సదస్యుల్ని మంత్రముగ్ధుల్ని చేసినట్టున్నారు, అక్కడి పౌర విశేషాలు వ్రాస్తున్నదాన్నిబట్టిచూస్తే. కార్యదర్శి శ్రీధర వేణుగోపాల్‌గారి వందనసమర్పణతో ఆనాటిసభ హార్దికంగా ముగిసింది

సానుభూతి

రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ గుర్రం సుబ్బరామయ్య, అడ్వొకేటు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం, బి. వి. హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ రాధాకృష్ణయ్యగారల శతవృద్ధమాత శ్రీమతి మంగమ్మ 11 తేది పుణ్యమరణాన్ని పొందింది.

సుబ్బరామయ్యగారు తన విశ్రాంత జీవితాన్ని భారత అంగ్లీకరణకు, మాతృ పరిచర్యకు వినియోగిస్తుండినారు. తల్లిని కోల్పోయిన ఈ సోదరత్రయానికి మా సంతాపం తెలియజేస్తున్నాము.

బస్సుక్రింద చావు

నెల్లూరు-ఉప్పలపాడు బస్సు ఎ. పి. ఎన్. 1797 క్రింద గొట్లపాళెంవద్ద కె. చెందురామసింగ్ అను 50 ఏళ్ళవ్యక్తి 13 తేదిపడి 14 తేది ఆస్పత్రిలో మరణించాడు. పాపం ప్రొద్దున్నేలేచి, కండ్లు నులుముకుంటూ, బయలుకుపోతుండినాడట; బస్సురూపంలో మృత్యువు ఎదురైంది!

నెల్లూరులో బొంబాయి జర్నలిస్టు

బొంబాయిలో జర్నలిస్టుగా పనిచేస్తున్నారనేగాని వి. ఎన్. భూషణ్ రావు (అంటే మన విష్ణు నాగభూషణరావు) నెల్లూరువాడే. అదేమిటోగాని, 'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా'లో నెల్లూరువారికి అగ్రస్థానాలే లభిస్తున్నాయి. కీ. శే. శైరవరను హనుమంతరావుగారు చీఫ్ రిపోర్టర్‌గా పనిచేశారు. ఆయన మరణానంతరం యిన్స్యాసు వి. ఎన్. భూషణ్‌రావుగారు ఆ పదవిని నిర్వహిస్తున్నారు. సరే, మన శ్రీ కె. రెడ్డిగారు 'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' పత్రికలోనే మరో అగ్రపదవిలోనే వున్నారు.

భూషణ్‌రావుగారు మొన్న నెల్లూరువచ్చిన సందర్భంగా 'జనతారైతు' చిన్న టీపార్టీ పొకటి ఏర్పాటుచేసింది. నెల్లూరు జర్నలిస్టులకు సజీవమైన సంబంధంలేకపోవడం బాగులేదన్నారు శ్రీ భూషణరావు. నెల్లూరురోటరీ క్లబ్బులో కూడా భూషణరావుగారి ప్రసంగం వుండింది. చాలాహిందాగా, నిక్కచ్చిగామాట్లాడారు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	560-00
దొంగసంబర్లు		500-00
తెల్లకేసర్లు	,,	460-00
ఎర్రకేసర్లు	,,	440-00
ఐ ఆర్. 8	,,	440-00
సజ్జలు	,,	660-00
జొన్నలు	,,	690-00
రాగులు	,,	590-00
ఉలవలు	తూము 1-8	44-00
పచ్చపెసలు	,,	50-00
మినుములు	,,	60-00

మొలగొలుకుల బియ్యం సేరు చిల్లరగా మార్కెట్‌లో రూ 1-00 మొదలు రూ 1-15 ల వరకు వున్నది.

వర్షం

ఈరోజు నెల్లూరులో ఒక్కొక్కచినుకు రాలుతున్నది. కురవడమా కురవకపోవడమా అనే సందిగ్ధావస్థలో పడిపోయినట్టుంది వర్షం!

స్థలం అమ్మబడును

నెల్లూరు వెంకటాచలపురంలో అడ్వకేటు యం. మల్లికార్జునరావుగారి ఇంటికి ఎదురుగా వుండు 110 అంకణములు:

: వివరములకు :

పి. సుందరరామరెడ్డి,
జేమ్సుగార్డెన్ — నెల్లూరు.

తలనీలాలు వేలము

★★★★★★

నెల్లూరుజిల్లా, రాపూరు తాలూకా, పెంచలకోనలో వేంచేసియుండు శ్రీ పెనుశిల నృసింహస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవములలో వచ్చిన తలనీలాలు (1967-68 సంవత్సరములవి) 25-7-68 తేదిన సాయంత్రం 3 గంటలకు నెల్లూరులో యెండోమెంట్సుశాఖ అసిస్టెంటు కమీషనరువారి ఆఫీసు రంగనాయకులపేటలో అసిస్టెంటు కమీషనరువారి సమక్షమున బహిరంగ యాలములో విక్రయించబడును. వెంట్రుకలు పైజూవారి సార్టుచేసియున్నవి. ముందుగా రూ. 500/- లు ధరావతు చెల్లించి పాటకొనవలయును.

1-వ రకం 2 అ॥ యుండునవి	1967—82 పౌన్లు	1968 —221	కిలోలు.
2-వ రకం $1\frac{1}{2}$ అ॥ డిటో	80 పౌన్లు	$38\frac{1}{2}$	,,
3-వ రకం 10 అం॥ డిటో	58 పౌన్లు	35	,,
చిది వెంట్రుకలు	844 పౌన్లు	401	,,
—మొత్తం	1009 పౌన్లు	మొత్తం $496\frac{1}{2}$	,,

—**బి. రాజగోపాలరెడ్డి,** బి. ఏ.,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - గోనుపల్లి.

వివాహమునకు — ముందు—వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏ రకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవ్యసనం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం. మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట ఇటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగారరహస్య నిపుణులైన **డా. చౌదరి గారిని** సంప్రదించండి.

చౌదరి డిస్పెన్సరీ, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

★ పల్లెల వార్తావళి ★

(5-వ పేజీ కొరవ)

నవే అనుమానంకూడా ఒకటుంది ఏమైనా ఈ సంవత్సరం దిసుకులేదు; పిటికి నీళ్ళు లేవు; భూమి పాతా ళా నికి ఎండిపోయి వుంది. పరిస్థితి నిరాశాజనకంగానేవుంది ఇంకాకూడా వర్షాలులేకుంటే పరిస్థితి మరింత విషమిస్తుంది. నీటికి మరీ ఇబ్బంది పడే గ్రామాలకైనా వ్రభుత్వం చేయగలి గిన సహాయం చేయుటకు ప్రయత్నించడం ధర్మం.

వనమహోత్సవాలు

వనమహోత్సవాలపేరు ఇటీవల విని పించడంలేదు; మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం ప్రారంభమైనట్టున్నాయి. వనమహోత్స వాలవల్ల పెరిగిన వనాలు వుండవుగాక; వున్నవనాలు పూర్వకపోవడం మాత్రం నిరాఘాటంగా జరుగుతున్నది. వనమహో త్సవంసంగతి దేవుడెరుగు; వనరక్షణ నాన్ని అరికట్టగలిగితే అదే పదివేలు!

ఇందుకూరుపేట సమితి జనసంబంధ శాఖ 7 తేది వనమహోత్సవాన్ని జరిపింది. అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డి సమితి ప్రాంగణంలో మొక్కలను నాటారు. బి. డి. ఒ. శ్రీ రామసిబ్బిరెడ్డి ప్రభృతులు పాల్గొన్నారు.

రాపూరు సమితిలో కూడా జరిగింది. జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి శ్రీ ఎ.గోపాల కృష్ణమూర్తి సమితి కార్యాలయావరణం లోను, ఎలిమెంటరీస్కూలు ఆవరణంలోను కానుగ, బూరగ వగైరా మొక్కలను నాటారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ నరసింహారావు, వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి శ్రీ బి. కొండా రెడ్డి వగైరాలు యీ వుత్సవంలో పాల్గొ న్నారు.

అధికార కార్యక్రమం కాబట్టి అన్ని సమితుల్లోను జరిగింది.

మహిళామండలులు

బుచ్చి మహిళామండలి విజ్ఞానయాత్రలు చూస్తుంటే అసూయ కలుగుతుంది! ఈ విషయంలో మగవాళ్లు వెనుకబడిపోతు న్నారేమోనని పిస్తుంది.

బుచ్చి జనసంబంధశాఖ యిటీవల (14, 15 తారీఖులలో) భైరవకోనకు విజ్ఞానయాత్రను ఏర్పాటుచేసింది. సమితి అధ్యక్షులు శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినర్సారెడ్డి యాత్ర జయప్రదంగా ముగిసేవరకు జన సంబంధశాఖవారికి తోపిరిసలుపనివ్వలేదు. ఆర్. టి. ఓ. శ్రీ పుల్లారెడ్డి కుదిర్చిన స్పెషల్‌బస్సులో మహిళలు, పురుషులు కొనచేరి రాత్రి మకాంచేశారు. బుచ్చి మహిళామండలి కోశాధికారి శ్రీమతి దొడ్ల భూదేవమ్మ యాత్రకుకావలసిన సంభారాలు సమకూర్చడంలోనేమి, సభ్యు లను కూడగట్టడంలోనేమి, వంటలతయారీ నుండి వాత్సల్యంతో వడ్డనను పర్యవేక్షించ డంలోనేమి ప్రశంసాపూర్వకమైన కృషి చేసారు. ''వేట-వినోదాల'' డాక్టరు సీతా రామరావు ఆయుధపాణియై వచ్చినా, వేటలేని కొరతను వినోదంతో భర్తీచేశారు. దారమ్మటు, కొనలో సమితిరాజు తాను చూచిన యాత్రావిశేషాలను పునశ్చరి నట్లువివరిస్తూవచ్చారు అంతేగాక ఆనాటి రాత్రి సమీపగ్రామమైన కొత్తపల్లి, అంబ వరంనుండి చూడవచ్చిన గ్రామస్తులతో ప్పొద్దుపోయిందాక క్షేత్రమహిమనుగూర్చి సంభాషించడమేగాక, అక్కడిపైరు-పంటల సమాచారాన్ని విచారించి తగిన సలహాలిచ్చారు. అంబవరం, కొత్తపల్లి గ్రామాలలో చెఱకు, పసుపు పండిసు న్నారు. మహిళలు పెళ్ళికిరాక్రితకుటుం బాలు, జలపాతాన్ని, ప్రకృతి రామణీ యకతను దర్శించి సంతృప్తిని వ్యక్త పర చారు. మగవారు భైరవకొండపైగల పురాతన దుర్గవిశేషాలను అప్పటిసల కొలనులనుకూడా దర్శించారు. యాత్రా స్థలాలలో యాత్రికులను పీక్కుతినడం మామూలు. కాని కొత్తపల్లి అంబవరం గ్రామపెద్దములు శ్రీయుత రామరాజ ద్వయం, కొత్తపల్లి సర్పంచి, యితరులు చూపిన ఆదరం అనుపమానం. యాత్రకు బయలుదేరకముందే దారి, దొంక సరి చూచుకొని, కొత్తపల్లి, అంబవరం పంచాయతీలను సంప్రదించి అవసరమైన సదుపాయాలకు జాగ్రత్తపడి పకడ్ బందీగా జనసంబంధశాఖవారు కార్య క్రమాన్ని రూపొందించారు.

— ఒ. వి.

బుచ్చి మహిళా మండలివలె చైతన్య వంతమైన మండలులలో ఇందుకూరుపేట సమితిలోని వరకవిపూడి మండలి ఒకటి. దీని అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి యానాటి భార తమ్మ. సంపన్న కుటుంబీకురాలైనా, ఎంతో వుత్సాహంతో అందరు మహిళలను ఒకచోటచేర్చి, కుట్టు అల్లిక వంటి చేతి పనులలో శిక్షణఇయిప్పిస్తున్న సేవానిరతిగల మహిళ. ఈ మహిళామణులు తయారు చేసిన అందమైనబట్టలు వగైరాలు నెల్లూరు బి. వ. ఎంపోరియమ్‌లో ప్రత్యక్షమవు తాయి. ఈ మహిళామండలివారు ఆమధ్య మద్రాసుకుపోయి పారిశ్రామిక ప్రదర్శ నాన్ని తిలకించివచ్చారు. ఈ మండలి చేస్తున్న మరో అభినందనీయమైన అభ్యు దయకృషి పొదుపు వుద్యమం; కనీసం నూరైనా క్యుములెటివ్ డిపాజిట్‌లు ఏర్పాటు చేయాలనేది. ఇప్పటికప్పుడే 35 డిపాజిట్లు సేకరించగలిగారు.

చక్కగా పనిచేస్తున్న భారతమ్మగారి మహిళామండలిని; ప్రోత్సహిస్తున్న ఇందు కూరుపేట సమితివారిని అభినం దిస్తున్నాము.

—ఒ. వి.

సదరన్ ఛానల్

కలిగిరి రిజర్వాయరు సదరన్ ఛానల్ నుండి 1½ లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ప్రత్యేకంగా నిర్మించిన ఒక స్లూయిస్‌కు కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్‌గారు 12 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. దీనివల్ల వేగూరు, ముదివర్తి, మోదేగుంట, రామన్నపాళెం, రెడ్డిపాళెం, అలూరుపాడు కోవూరు, విడవలూరు గ్రామాలలోని 7847 ఎకరాలకు ప్రయోజనం చేకూరు తుంది. ఈ స్లూయిస్ నిర్మాణానికైన ఖర్చు నంతా ఆయాగ్రామాల రైతులే భరించారు. ఈ ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమంలో పి. డబ్ల్యు. డి. అధికారగణము, శాసనసభ్యుడు శ్రీ పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి యితర రైతుముఖ్యులు పాల్గొన్నారు.

ఈ సందర్భంలో కోవూరు సమితివారు నీటిపారుదల, ఫిల్డర్‌పాయింట్లు వగైరా సమస్యలనగూర్చి కలెక్టరుగారికి సమ గ్రంగా నివేదించుకున్నారు.

జనమడుగు కళ్యాణం

జనమడుగులో వెలసివున్న శ్రీ పద్మా వతి వెంకటేశ్వరస్వామివారికి, 6 తేది, తిరుపతి కొండమీద జరిగేత వైభవో పేతంగా కళ్యాణ మహోత్సవం జరిగింది. ఇక్కడ స్వామివారి విగ్రహం తిరుపతిలో వలె 6½ అడుగుల ఎత్తునవుంది. ఈ సంద ర్భంలో ఈ మహోత్సవకర్తలైన సన్నప రెడ్డి కొండారెడ్డి, గీతమ్మగారల భక్తి తత్ప రతను శ్లాఘిస్తూ తాను వ్రాసిన పద్యరత్నా లను శ్రీ ఓంకారం వెంకటరాజు రమ్యగా చదివారు. చరిత్రగల నెల్లూరుగోడ పతిక 'నగరజ్యోతి' సంపాదకుడు శ్రీ ఇంద్ర గంటి సుబ్రహ్మణ్యం గుక్కతిప్పకుండా గంభీరోపన్యాసం చేశారు. పన్నెండేళ్ళ బాలిక మనోహరమ్మ రుక్మిణీకళ్యాణం కథా కాలక్షేపం అద్భుతంగా వుండింది. వేలాదిభక్తులు ఆ కళ్యాణాన్నిదిని భక్తి తన్మయతలో ఇంటికి చేరారు.

—ఒ. వి.

మన ప్రాజెక్టులు : శరావతి

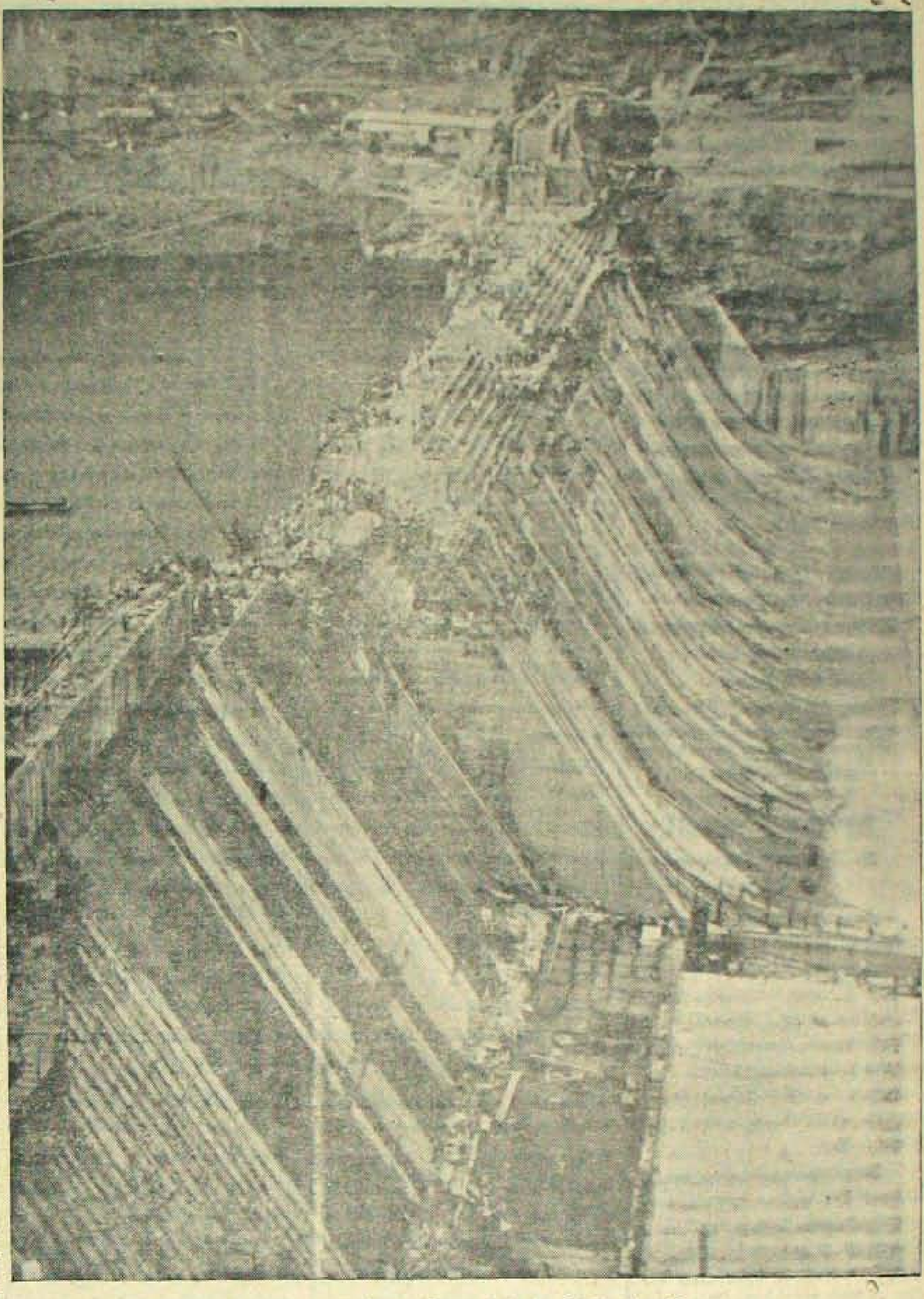

మైసూరురాష్ట్రంలోని భారీ జల విద్యుత్ ప్రాజెక్టు శరావతి.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీకొరవ)

స్నేహలా సోదరి శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండిట్ గారు తన పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి రాజీనామా సమర్పిస్తూ స్పీకరుకు లేఖ వ్రాసుకోవడం; ఆ రాజీనామాను గెజిట్‌లో ప్రకటించడం జరిగిపోయింది. 'ఈ పార్ల మెంటులో నేను పనికిరాకుండా పోయాను' అని అంటున్నదట. అంటే తన 'శక్తి సామర్థ్యాలు' గుర్తింపులేకుండా వినియోగం గాకుండా పోయాయనే కొరత; అంటే ఏదైనా మంత్రిపదవో, లేక మరేదైనా ముఖ్యపదవో లేకుండా వొట్టి పార్లమెంటు సభ్యురాలుగా వుండిపోతున్నాననే కొరతే దీనికి కారణంకావచ్చు. మళ్ళీ పూల్పూర్ నుంచి బై ఎలక్షను. ఎంత వేస్టు!

కచ్చాతివు దీవులు

కచ్చాతివు దీవులపై ఈ మధ్య జరిగిన గొడవ పాఠకులకు జ్ఞాపకమే వనుకొం టాము. ఇటీవల సింహళ ప్రభుత్వం గారు ముద్రించిన తమ దేశ మ్యాప్‌లో ఆ దీవుల్ని తమదేశభాగంగానే చూపుతున్నారు. దీని కిప్పుడు మన కేంద్రప్రభుత్వం ఏమం టుందో తెలియదు. మనం ఎంత దాన వరులం! ఉత్తరాన కొన్నివేల చదరపు అడుగుల భూభాగాన్ని చైనావారికి, దక్షి ణాన ఇప్పుడీదీవుల్ని సింహళానికి అప్ప గించి చేతులుముడ్చుకుని కూర్చున్నాం!

మద్రాసు ధరలు

ఆహారదినుసులు, మూనెలు గీనెలు ధరలు పెరిగినాయని గతసంవత్సరంలో దాలా చోట్ల హోటల్సరేట్లు పెంచారు. ఇప్పుడు యీ ధరలు చాలావరకుతగ్గాయి. మరి హోటల్‌రేట్లు తగ్గాలికదా! డి. ఎం. కె. ఆహారమంత్రి కృషితో మద్రాసు హోటళ్ళవారు ధరలు మళ్ళీ తగ్గించారు. ఇడ్లీ 10 పైసలనుండి 8 పైసలకు, దోండా-వడ ప్లేటు 25 పైసలనుండి 20 పైసలకు తగ్గించారు. మరి ఆంధ్రప్రదేశ్ హోటళ్ల రేట్లసంగతి పట్టించుకొనేవా రెవరూలేరా?

నోటీసు

శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనియన్
చిట్ ఫండు లిమిటెడ్.
(లిక్విడేషనులో వున్నది)

వార్డు నెం. 5 రు, డోరు నెం 494 రు, శ్రీరంగరాజపురం - నెల్లూరు-2 రిజిష్టర్డు ఆఫీసులో యీ కంపెనీయొక్క జనరల్ బాడి మీటింగు 12-8-68 తేది సోమవా రము సాయంత్రం 4 గంటలకు జరుగును. గాన షేరుహోల్డర్లు - క్రెడిటర్లు వగైరాలు యావన్మంది రా ప్రార్థన.

ఏసం వెంకటేశ్వర్లు,
లిక్విడేటరు-నెల్లూరు-2. 19-7-68.

వల్లపరెడ్డి బలరామిరెడ్డి,
బి. ఎ. బి. ఎల్.
నిర్యాణం: 23-7-1967

మిత్రబృందం స్మృత్యంజలి

''నీదు జ్ఞాపకములు
నిరతము మమ్ములా
పాలశించి జేయు
పరిమళములు
నిస్మృతి సమసనము
నింగిని నెత్తము
చుక్కలందు తోచు
చక్కదనము''

Andhra Pradesh State
Electricity Board
TENDER NOTICE
for Transport of materials
* * *
Sealed tenders for "the transport of different materials from differnt Central Stores of Andhra Pradesh State Electricity Board in Andhra Pradesh to Central Stores/Gudur" will be received by the undersigned upto 16-00 hours on 3–8–68 and will be opened at 17–00 hours on the same day.
The intending tenderers can have the tender schedule and specification from the undersigned on payment of Rs. 5-15 either in cash or by money order on any working day fiom 19–7–68 to 2–8–68. Remittance towards the cost of tender specificotion and schedule will not de refunded under any circumstances.
Divisional Electrical Engineer,
Operation, Nellore.
Phone No. 70,
Kotamitta Road, NELLORE.

Andhra Pradesh State
Electricity Board
TENDER NOTICE
for Transport of materials
★ ★ ★
Sealed tenders for "Unloading of steel and cement from Railway wagons at Gudur Rly. Station and transporting the same to Gudur Electrical Central Stores" will be received by the undersigned upto 16-00 hours on 30-7-68 and will be opened at 17-00 hours on the same day.
The intending tenderers can have the tender schedule and specification from the undersigned on payment of Rs. 5-15 either in cash or by money order on any working day from 19-7-68 to 29–7–68. Remittances towards the cost of tender specification and schedule will not be refunded under any circumstances.
Divisional Electrical Engineer,
Operation : Nellore.
Phone No. 70.,
Kotamitta Road, NELLORE.

అనంతపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. 92 of 66. E. P. 75 of 68.
(1) కె. గాదిలింగప్ప
(2) కె. నాగప్ప —వాదులు.
(1) వడ్డె పెద్దసుంకన్న
(2) వడ్డె చిన్నసుంకన్న —ప్రతివాద్లు.
వేలం ప్రకటన:- ప్రతివాదుల యొక్క షెడ్యూలు ఆయుకాస్తిని పై కోర్టువారి యెదుట 6-9-68 తేది పగలు 11 గంటల లగాయతు యేలము వేయబడును. సవాలు చేయగోరువారు సవాలు చేయవచ్చును.
షెడ్యూలు:- అనంతపురం తాలూకా, శింగనమల మజరా, గోవిందరాయునిపేటలోని ప్రతివాదుం కొట్టము నకు చెక్కుబంది:-[తూ] నరసింహారెడ్డి జమీను [ద] అంజనప్ప యిల్లు [ప] రోడ్డు [ఉ] దాదాసాబు యిల్లు. యీ మధ్యగల [తూ – ప] 8 గజాలు [ఉ – ద] 6 గజాలుగల వైశాల్యం వాకిలిగల కొట్టం.
—సర్కారుపాట రూ. 600/- లు.
—కె. సంజాండశాస్త్రి,
వాదుల అడ్వకేటు.

కుటుంబ నియంత్రణం

జనాభా శత కోటికి పెరగనిదే ప్రభుత్వం చట్టబద్ధం చేయదా?

మనకు స్వాతంత్ర్యము లభించిన యీ ఇరవై ఏళ్ళ కాలంలో అన్ని రంగాల లోను, అనేకరకాలుగా అభివృద్ధిని సాధించాము. ఇంకా హెచ్చు అభివృద్ధిసాధించవలసిన అనేకపథకాలు వేసుకుంటున్నాము. పర పరిపాలన చివరిరోజులలో దేశంలో సంపద సాలీనా 0.8 శాతం లెక్కన వృద్ధి చెందుతుండేది. గత యిరవై ఏళ్ళలో ఏడాదికి 3.8 శాతం లెక్కన అభివృద్ధి చెందుతున్నది. స్వాతంత్ర్య సముపార్జనానంతరము దేశములో పారిశ్రామికోత్పత్తి నూటికి 150 వంతులూ, ఆహారోత్పత్తి 62 వంతులు పెరిగాయి. 3 కోట్ల 10 లక్షల ఉద్యోగాలు క్రొత్తగా సృష్టించబడ్డాయి. పాఠశాలలకువెళ్ళే బాల బాలికల సంఖ్య (6–11 సంవత్సరముల) మూడు రెట్లు పెరిగింది. 10 సంవత్సరములక్రితం ప్రతి 10 మందికి 4 గురుమాత్రమే బడికి వెళ్ళుతుంటే, యిపుడు ఆ సంఖ్య 8 మంది పెరిగింది. అంటే 7 కోట్ల 20 లక్షలమంది పిల్లలు బడికి వెళ్ళుచున్నారన్నమాట. పాఠశాలలసంఖ్య 5 రెట్లు పెరిగింది. ఆసుపత్రులసంఖ్య రెట్టింపుఅయింది. ఆసుపత్రులలో పడకలసంఖ్య మూడురెట్లు పెరిగినవి. డాక్టర్లసంఖ్య 2 రెట్లు, నర్సులసంఖ్య 6 రెట్లుపెరిగింది. మనిషి సగటు జీవిత ప్రమాణం 1947 లో 27 సంవత్సరాలుంటే, 1967 లో 52 కు పెరిగింది. ప్రతి 1000 కి మరణాలసంఖ్య 27 నుండి 16 కూ, పసిబిడ్డల మరణాలు 183 నుండి 109 కి తగ్గాయి. అంటువ్యాధులు అదుపులో పెట్టబడ్డాయి. మలేరియావంటి వ్యాధులు దాదాపు నివారించబడ్డాయి.

పై వివరాలనుచూస్తే దేశం అన్ని రంగాలలోను, చాలా అభివృద్ధిచెందినట్లుగానే కనిపిస్తుంది. వాస్తవంగా నిత్యజీవితంలో చూస్తే అంత అభివృద్ధి వున్నట్లు తోచదు. అయితే యింత అభివృద్ధిజరిగినా సుమారు 6 కోట్లమంది పిల్లలు పాఠశాలలకు వెళ్ళేభాగ్యం నోచుకోలేదు. ఒకకోటి మంది నిరుద్యోగులుగా వున్నారు. నిత్యజీవితావసర వస్తువులధరలు ఆకాశాన్నంటుతున్నాయి. దేశంలోని 3000 పట్టణాలలోను, 56 వేల గ్రామాలలోను నివసించే జనానికి తగిన గృహావసతులులేవు. తగు ఆహారధాన్యాలులేవు, తగు నీటిసౌకర్యములు లభ్యంకావటములేదు, తగు విద్య, వైద్యసౌకర్యములు లభించడములేదు. ఎచటచూచినా అసంతృప్తి, నిరాశా, నిస్పృహలు తాండవమాడుతున్నవి. ఇంతస్వాగతి పురోగతులు సాధించినప్పటికి, జనాభా అంతకంతకు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నందున, మనం సాధించిన అభివృద్ధిహరించుకపోతున్నది. ఆర్థికాభివృద్ధికి, జనాభాభివృద్ధికి జరిగేపోరాటంలో జనాభాదే పైచేయి అయింది.

పశ్చిమదేశాలలో జనాభా పెరుగుదల వుంటే, ఆర్థికాభ్యున్నతి అధికముగా వుంటుంది. కాని మనదేశంలో అందుకు భిన్నంగావుంది. 1947 లో మనదేశ జనాభా 35½ కోట్లుంటే, 1967 అక్టోబరు నాటికి మనజనాభా 51½ కోట్లు. ఈ రెండు దశాబ్దాలలో మనజనాభా నూటికి 43 వంతులు పెరిగింది. ప్రతిరోజూ 55 వేలమంది పుట్టుతున్నారు. అంటే ప్రతి నిముషానికి 38 మంది బిడ్డలు పుట్టుతున్నారన్నమాట; సాలుకు 2 కోట్లమంది పిల్లలు జన్మిస్తున్నారు. మరణాలసంఖ్య 80 లక్షలు. దీనికబట్టి తేలేదేమంటే, సాలుకు 1 కోటి 20 లక్షలమంది జనాభా, మరణాలుపోను నికరంగా పెరుగుతున్నారన్నమాట. అంటే ప్రతిరోజూ 34 వేలమంది, ప్రతి గంటకు 1400 మంది, ప్రతినిముషానికి 24 మందివంతున బాదిభారతపౌరులధికం బొతున్నారన్నమాట. దేశజనాభా మొత్తంలో దాదాపు 2.4 శాతం పెరుగుతున్నదన్నమాట. ఈ పెరుగుదల ఇలానే కొనసాగితే యింకొక 30 సంవత్సరాలలో మన జనాభా రెట్టింపు అవుతుంది. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై, మనంచేసిన, చేయబోవుకృషి నిరర్థకం కావటం మాత్రమేగాక 1995 సంవత్సరం నాటికి మరొకభయంకర సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొనవలసివస్తుందికూడా!

శ్రీ గొట్టిపాటి కొండపనాయుడు

ఇలాంటి ప్రమాదపరిస్థితులలో వస్తూత్పత్తిని పెంచడం, జననాలసంఖ్యను తగ్గించడం, ప్రజలకర్తవ్యం, ప్రభుత్వ ధర్మం. పూర్వం జననాలసంఖ్య జనాభాలో ప్రతివెయ్యింటికి 49 గా వుండేది. అయితే మరణాలసంఖ్య 48 గా వున్నందున, జనాభా పెరుగుదల ప్రతి వెయ్యిజనాభాలోనూ, ఒకరుగానే యుండేది. కాని యిపుడు జననాలసంఖ్య వెయ్యింటికి 41 వంతున, మరణాలసంఖ్య 16 వంతున వున్నందున నికరం ప్రతి వెయ్యిమందికి 25 మంది పెరుగుతున్నట్లర్థమవుతున్నది. ఏదోఒకవిధంగా జననాలసంఖ్య 41 నుండి 25 కు విధిగా తగ్గించవలసివుంటుంది. ఒకవైపు ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచ ప్రయత్నిస్తూనే, మరొకవైపు జననాల సంఖ్యను తగ్గించడమే మన లక్ష్యం. ఈ లక్ష్యసాధనకై ప్రభుత్వము కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఇది ప్రజానసమస్య. ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేసికొనుటలో విఫలంకావటం జరిగితే రాబోయే దుష్ఫలితాలు దురూహ్యం. చైనా, పాకిస్థానాలతో జరిగిన యుద్ధంకంటే, యింకా అనుభవించిన అరిష్టాలకంటేకూడా యీ జనాభా పెరుగుదల సమస్య యింకా తీవ్రమైంది. నిపుణుల అంచనాలనుబట్టి ప్రతి 41 జననాలలో 9 మంది మొదటి సంతానమని, 8 మంది రెండవసంతానమనీ; మరొక 8 మంది మూడో సంతానమని మిగతా 16 మంది నాలుగు, అంతకుమించిన సంతానమని, స్పష్టమౌతుంది. ప్రస్తుతం దేశంలో సంతానం కలుగటానికి అనువైన వయస్సులోవున్న దంపతులు 9 కోట్లమంది వున్నారు. వీరిలో కనీసం సగంమంది జనా ఇద్దరుపిల్లలతో పరిమితి చేసుకుంటే జననాలసంఖ్య 41 నుండి 17 కు, ముగ్గురితో సరిపెట్టుకుంటే 25 కు తగ్గుతుంది. అయితే ఈ కార్యక్రమం అంతసులువైంది కాదు, వదిలివేయదగిందికూడాకాదు.

కుటుంబాలను పరిమితం చేసుకొన్నందువల్ల ఆయా కుటుంబాలలోని పిల్లలకు విద్యాసౌకర్యాలు సమృద్ధిగా సమకూర్చుకొన వీలౌతుంది. తల్లిదండ్రులు బిడ్డలు ఆరోగ్యవంతులుగా వుండటానికి తోడ్పడుతుంది. ఆర్థికముగా కుటుంబము మంచిపరిస్థితులలో వుంటుంది. కుటుంబ నియంత్రణను అనుసరించినమేరకు అమలుచేస్తే కుటుంబమునకేగాక దేశము కూడా సౌభాగ్యవంతముగా వుండుటకు తోడ్పడగలదు. ప్రజలకు కుటుంబ నియంత్రణావశ్యకతను గురించి నచ్చచెప్పాలి. ఇది అంత సులభమైనదికాదు. పత్రికలద్వారా, రేడియోలద్వారా, చలనచిత్రాలద్వారా ప్రచారం విరివిగాచేసినా మొత్తం జనాభాలో 100 కి 20 మందికి మించి తెలియచేయటానికిఅవకాశాలులేవు. యీ కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమానికి ప్రభుత్వం మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో రు 14½ లక్షల రూపాయలుమాత్రమే ఖర్చుచేసింది. చతుర్థ ప్రణాళికలో 229 కోట్ల రూపాయలను, ప్రభుత్వం యీ కార్యక్రమానికై వెచ్చించ నిశ్చయించినందువల్ల ప్రభుత్వం యీ కార్యక్రమంపట్ల ఎంత శ్రద్ధ కనుపరుస్తుందో కన్పడుతున్నది. అయితే ప్రభుత్వకృషే చాలదు. ప్రతివ్యక్తి యీ సమస్య తనదిగానే తీసికొని, ప్రజాసమస్యగా రూపొందించుకొన్నపుడే ప్రభుత్వకృషి ఫలించగలదు.

ఇందువిషయమై యిప్పటివరకు జరిగిన కృషిని పరిశీలిస్తే దేశం మొత్తంమీద 27 లక్షలమంది పురుషులు మాత్రమే బిడ్డలు పుట్టకుండుటకు శస్త్రచికిత్స చేయించుకొన్నారు; 19 లక్షలమంది స్త్రీలే లూపులు వేసుకొన్నారట. సంతతికలుగుట కవకాశంవున్నా 9 కోట్ల దంపతులలో యీ అంకె అత్యల్పం. ఇందువల్ల ప్రభుత్వం ఎన్ని ఆకర్షణలు కలుగజేసినా, ప్రజలు వుత్సాహంగా ముందుకు రావటం లేదని తెలుస్తుంది. ధనికులు కొంతవరకు ఆదరించి, ఆచరిస్తున్నా– పేదలు నిరాదరిస్తున్నారు. ధనికులు మాత్రమే సంతతి ఎక్కువ కలుగకుండా చేసుకొంటుంటే, పేదలుమాత్రం ఏమీ పట్టనట్టున్నారు. దీనివల్ల పేదలసంఖ్య యిప్పటికంటే యింకా ఎక్కువనిష్పత్తిలో పెరిగి, వారికి జీవనోపాధులు కలుగని పరిస్థితులు ఏర్పడే ప్రమాదమున్నది. దీనికితోడుగా కొంతమంది సనాతనులు "సృష్టిని ఆపడం అవాంఛనీయమని" 'శిశుహత్య మహాపాపమని' "నారుపోసినవాడు నీరుపోయక పోతాడా అని" శుష్కవేదాంతాలు బోధిస్తున్నారు. ఇటువంటి ప్రబోధనలుచేసే ప్రబుద్ధులను శిక్షించాలి. తమకున్న ఆర్థిక వనరులకుమించి బిడ్డలను కనడం నేరంగా పరిగణించాలి. ఇందులకు తగిన శాసనాన్ని చేయాలేగాని, వట్టి ప్రచారాలతో, పారితోషికాలతో, శుష్క నినాదాలతో, ప్రబోధన దుర్వ్యయాలతో యీ జనాభా పెరుగుదలను ఏ పరిస్థితులలోను ప్రభుత్వం అరికట్టడం అసంభవం. గాంధేయ సిద్ధాంతాల ప్రచారాలతో, గోష్ఠులతో పరిష్కారముకాదీసమస్య. మద్యనిషేధచట్టం, అస్పృశ్యతానివారణచట్టం, బహుభార్యానిషేధచట్టం, వ్యభిచారనిరోధకచట్టం వగైరా శాసనాలను చేయగలిగిన ప్రభుత్వం, వాటన్నిటికంటె అనర్థాలు కలుగచేసే జనాభాభివృద్ధిని అరికట్టడానికి శాసనం చేయకుండుటలో ఔచిత్యము కనిపించడంలేదు. వీటిని శాసనం చేయడంతో ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలుగనపుడు, యీ శాసనం చేయటంలో ప్రాథమిక హక్కులకు ఎందుకు భంగం వాటిల్లునో అర్థంకావటంలేదు. ఒక భార్యవుండగా, మరొకరిని వివాహమాడడం నేరమైనపుడు, తన ఆర్థిక వనరులకు మించిన సంతతిని పొందటం నేరం కాదా! మొదటిది తనకు సంబంధించినది, రెండవది జాతికి, దేశానికి సంబంధించినది.

సిద్ధాంతాలు వల్లించి, ఆచరణలో ఆచరించలేని మన ప్రభుత్వం, శతకోటికి మన జనాభా పెరగనిదే కుటుంబనియంత్రణను చట్టబద్ధం చేయలేదేమో!

—

శివారెడ్డి పద్యాలు

మందుగుండు

మందుగుండుయిచ్చి మనపైకిమొగదోల
సాగె పాకిస్తాను సాహెబులను
మాస్కో, తవ్వగాదు మనమెంతో వాళ్లంతె
పేదవెల్లమొకరె పెద్దమొత్తు!

సంతమునకువెళ్ళి వగచెప్పుతున్నారు
అప్తబంధుగుడితో అమెరికాతో
పుచ్చిపొయ్యి రష్య పుచ్చుల్లొబడ్డారు
నల్లదొరలు యిండ్య నాటువరకు!

కుడుముపై వండుగంటాం
చెడిఖ్యదికినవాళ్ళతోటి స్నేహముజేస్తాం
మడిగట్టుక కూర్చుంటాం
వడిపోతాంపొల్ల తిరిగి వైకిరాములే!

పంచశీలపఠనం పారాయణముచేస్తె
నెహ్రూ భావములను నెమరువేస్తె
మూగనోమునోస్తె ముప్పొచ్చేటిరద్ది
యీ డెమాక్రసీకి యిండియాకి!

నరకకూపమైన నవచైన అదియేడ?
రష్య ఛానికోర్ల రాజ్యమేడ?
పంచశీల యిండ్య ప్రాతినిధ్యంబేడ
స్నేహమేడ? నూనం వ్యూహగానం!

తోకలేనినక్క ఆకోసిగిన్కన్న
మంకుబుద్ధిచైన మావొకన్న
వేయిరెట్లుమెరుగు 'అయూబు' అరెండు
రెండె చీడపురుగులిండియాకు!

ఇనమడుగు టెలిఫోను

ఇనమడుగు సెవనుతీరో
ఘనఘనమని మ్రోగుతుంది గంటలకొద్దీ
వినబడదు వొకరుజెపితే;
మనముజెపితె జయటపోదు మంచిపెద్దా!

పెద్దమేసిరెడ్డి వద్దువద్దంటానె
మోసబొయ్యితెచ్చి ముందరిట్టొ
డ్రంట్లొపెట్టినాడు వడ్డాదుపొరపాటు
గుబులకమ్మ కూడు గుర్తువెట్టు!

వెంకటగిరి కుమార్ రాజా

ఏమితెప్పవచ్చు ఎమ్మెల్యేయాచేంద్ర
వితరణమ్ము వచ్చె వేతనమ్ము
త్రిప్పికొట్టినాడు తీసుకోనన్నాడు
తప్పిపోదు మాటచెప్పినాక!

మహలులుండవచ్చు, మణిమాన్యాలుంటె
వుండవచ్చు, లక్షలుండవచ్చు,
రాగివట్టివస్తె పోగొట్టుకుంటార
మాలదాచుకారు మాటగట్టి!

పి. సి. రెడ్డి (అడ్వకేటు)

అయ్యో! పి. సి. రెడ్డి! అయానపడతాక,
కాపియేల నాటకతికినారు
తడవతడవ, ప్రజలు త్రాసుబోతులవారు
శేషిపోనిఖర్చు మామకోండి!

—

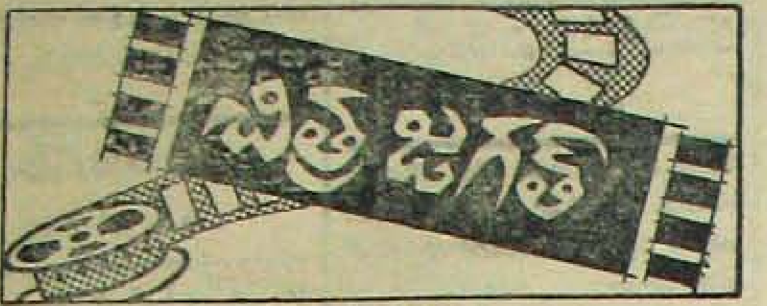

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

★ బేవార్సు నిర్మాతలవల్ల నీరసించి పోతున్న చిత్రపరిశ్రమ
★ బొంబయిలో 'మూడిగుండాలు'- అక్కినేనికి ఆదర సన్మానాలు
★ ఏటా లక్షదాతఅయిన మీనాకుమారి చచ్చిపోలేదుసుమా!
★ బ్రహ్మానంద చిత్రపురి పరిస్థితి
★ వాత్స్యాయన కామసూత్రాలపై ఇటలీ నిర్మాత చిత్రం
★ మళ్లీ నర్గీస్ నటించబోతుంది

బోగస్ కంపెనీలు బేవార్సు నిర్మాతలు:

'స్కూల్ ఫైనల్ కూడా పాస్‌కాకపోతే ఎందుకువనికొస్తావురా?' అని చిన్నప్పుడు నామిత్రుణ్ణి ప్రశ్నిస్తే... 'మావూరిలైర్మెన్ ఛర్డుఫారమేగా... నేనూ చైర్మెన్ అవుతా ననేవాడు. నిజంగా వాడు నాలుగుసార్లు పరీక్షకువెళ్ళి స్కూల్ ఫైనల్ లెక్కలేదుగానీ, చైర్మెన్ అయిపోయాడు యీమధ్య. మరోసారి ఎన్నికల్లో గానననవ్యుతై, ఐర్మకాలితే మంత్రికావచ్చు. ఆశ్చర్యం అవగింజంతైనా లేదు.

ఇంతవరకు, ఇదివరకు నిషేచరాయుళ్లకు రాజకీయాలొక్కటే ఆనరాగా వుండేవి. ఇప్పుడు సినిమా పరిశ్రమకూడా గొడుగువడుతోంది. ఎందుకూ వనికిరానివాడు, నాలుగెకరాలు పొలం అమ్మేసి, మద్రాసు వెళ్ళిపోయేస్తేసి, యిందక్కగి సినిమా ప్రొడ్యూసర్ అయిపోతున్నాడు. సినిమా డైరెక్టుచేయాలన్నా, కథాగట్రా రాయాలన్నా యితరత్రా సాంకేతిక రంగంలో పని చెయ్యాలన్నా, ఖర్ర ఎంతో కొంత అవసరంగానీ. నిర్మాతకు అంటే మనదేశంలో సినిమానిర్మాత అయినవాడికి లౌక్తిగా అవసరంలేదని, నాటువాదం. కాకపోతే ఏడాదికి 50 చిత్రాలు వస్తోంటే మద్రాసువీధుల్లో, హోటళ్ళలో 500 నిర్మాతలు వుండే అవసరం కలగదు.

పాండీబజార్లో కాలుపెడితేచాలు, ఓ గ్లాసోక్కనంటి, ఖలీల్‌లాల్పీ, పోనీ ఖద్దరు వంచె, వర్టు, ఇంతెత్తున తేలుకుండా సిగరెట్లు నోట్లు, నిద్దరరదుఖనడిచే ప్రతివాణ్ణి చెప్పకుండానే తెలుగు సినిమాకొచ్చిన కొత్తనిర్మాతలు గుర్తుపట్టవచ్చు. వీరుతా సినిమాలు తీస్తారా అంటే చెప్పలేం. అసలిన్నాలి చూడం. వీరంతా ఎలా నిర్మాతలు అయినారో తెలియదు. ఒక్కొక్కడు నోరు విప్పితే చూడాలి... సరి 20 వ నంబరు.

పానగల్ పార్కు ఎదురుగానో వెనక ఉస్మాన్ రోడ్డుగానో, ముందు పాండీబజార్ని కాసేవు నడిచేచాలు బాగోతం తెలుస్తుంది. ఒకరిద్దరు నిర్మాతలు, వారి వాతేయించి బోర్డు అప్పకరాలవాళ్ళు.. కాఫీసీళ్ళదగ్గరనుండి. హీరోవేష వరకు కాలాలు సాగుతుంటాయి.

ఈ బేవార్సు నిర్మాతలనంఖ్య పెరగడంతో పరిశ్రమ కళకళలాడడానికి బదులు, నీరసించి దిగనాసిల్లి పోతోంది. ఆముత్య పాండీబజార్లో కొత్తగా సినిమా రచయిత్రి అయిన ఒకావిడ నిలబడ్డది, ఆమెచుట్టు నలుగురైదుగురు వర్ధమాన నిర్మాతలున్నారు ఆవిడగారి బోర్డీలింటూ. ఆమె నోటినుండి బూతులకు తుల్యమైన మాటలుమాత్రమే వస్తున్నాయి. సాయంత్రం అయినా నిషా తగ్గినట్టులేదు .. ఇన్ని స్థావుల్లో దీకటినడ్డతర్వాత విటులకోసం వచార్లుచేసే విరహిణిలా, దోవన పొయ్యేవారిని పలకరించడం ప్రారంభించింది. తనకు మరోనాలుగు పిక్చర్సు వున్నాయి, రాత్రింబవళ్లు తీరడంలేదనీ? వాపోవడం ప్రారంభించింది.

అలాగే నిషేచరాయుళ్ళలా తయారైన నిర్మాతలకు, ఓ కంపెనీ వుండదు, పాడు వుండదు. తాను తీయబోయే పిక్చర్‌లో ఫలానా ఫలానావారు నటిస్తారని, షూటింగ్ ఫలానా స్టూడియోల్లో జరిపేస్తానని లేత లేత సొరకాయలు కోసేస్తుంటారు. తీరా చూస్తే యిలాటివారు తీసేదిలేదు. చేతుల్లో వున్నడబ్బు ఖర్చు చిందుకే అయిపోతుంది. మనుషులు మిగులతారు. పొరపాటునో, గ్రహపాటునో, వారినినమ్మి ఆశ్రయించినవారుమాత్రం అభాసుపాలు అవుతారు.

సినిమా పరిశ్రమలో ఇలాటి చీడపురుగులు పుష్కలంగా వున్నాయి. అన్నీ చూడడానికి మేడిపళ్ళులాగానే వుంటాయి. సెక్కలాల్సిలకు తక్కువవేసురు, టాక్కిలో తన్నతీరగదు. అయితే ఎవరికీ వారివల్ల జరిగే అపకారం లేకపోవచ్చుగానీ, చాలామంది వరువ, వీరివల్ల గంగపాలవుతుంది. వీరు మాత్రం దియ్యాలబండిలో టికెట్ కూడా కొనకుండా తిరుగుతూ వస్తేస్తారు.

బొంబాయిలో అక్కినేనికి ఆదర సన్మానాలు

సత్యజిత్ రాయ్ లాగా మనమూ కళాఖండాలు తీయగలం. అందాంతరాలకు వంపగలం. ప్రజలచిత్రాలు వేరేవున్నాయి కళాప్రియులు, అంతర్జాతీయ మేధావులు మాచిత్రం యింతవరకు తెలుగులో రాలేదన్న దిగులు పోగొట్టాడు మన అక్కినేని, అదుర్తి. జనంమెచ్చిందే గొప్పచిత్రం కాదు. గొప్పచిత్రాన్ని జనం మెచ్చాలనిలేదు. కళ కళకోనమే... వరవాలేదు మనవారు అంతర్జాతీయ ఖ్యాతిచిత్రాలు తీయగలరు.

'సుడిగుండాలు' చూడిన సునీల్‌దత్ మూర్ఛవడిపోయి, అగి, బొంబాయి వెళ్ళిపోయి, అక్కడపత్రికలవారితో చెప్పాడు, అబ్బాయిలా మీరంతా తప్పకచూడి ప్రశంసించవలసిన చిత్రంఒకటి హైదరాబాదులో తయారైంది. తీసినవారు తెలుగువారే అయినా అంతా మనవాళ్ళే అవటం అని ఒక ప్రెస్‌షో ఏర్పాటుచేయించాడు.

అక్కినేని, అదుర్తి వంటాహుటినవెళ్ళి అందరితో కరచాలనం చేశారు. మన కార్యాన్ని మహత్కార్యంగాప్రశంసిస్తుంటే చిరునవ్వులు చిందించి 'ఏటా ఇట్లాటి కళాఖండం ఒకటి తీసిపారేస్తాం' అన్నట్టు కూడబలుక్కుని హామీయిచ్చారు. వెంటనే అక్కినేని తిందాబాద్, అదుర్తి తిందాబాద్ అనేసి ఓ సన్మానంచేసి, సుడిగుండాలు చూడినవారు ఆదుర్తిమిత్రులు, అక్కినేని అభిమానులు ప్రశంసావర్షం కురిపించారు. ఆ వర్షంలో తడిసి, తమిసినపచ్చారు మనవారు.

1967 అగస్టు 15 న నంన్ల ప్రారంభించారు, డిసెంబరులోగా సెన్సారు చేయించారు. విడుదలకుముందే ప్రభుత్వ బహుమతి పొందింది. జనం పెదవి విరుస్తున్నారంటే, దానికి నిర్మాతలు బాధ్యులుకారు, అది ప్రజలకోనం తీసిన చిత్రంకాదు, చూడడం వారితప్పు. చూడి చప్పరించడం అంతకన్నతప్పు, ఏదైనా కళాఖండాలు కళాఖండాలే.

మీనాకుమారి చచ్చిపోలేదు

బొంబాయిలో మీనాకుమారిపై పుకార్లు గమ్మత్తుగా పుట్టాయి. ఆవిడ ఎవరినో ప్రేమిస్తోందని కొంతకాలం పుకారు. ఇటీవల జబ్బుపడి లండన్‌వెళితే చచ్చిపోయిందని పుకారు. సునీల్, నర్గీస్ నిమ్మి, మాజీభర్త కమల్ అమ్రోహి, ఆమెను పరామర్శించి వచ్చారు.

మీనాకుమారి నెలకు పదివేల రూపాయలు దానంచేస్తుందట. పేదవారికి, వృద్ధనటీనటులకు, చిన్ననటులకు ఎందరికో, అడిగినవారికి లేదనకుండా ఆమె సహాయం చేస్తూనేవుందట. అంటే ఏడాదికి లక్ష రూపాయలపైనే ఖర్చుచేస్తుంది. కానీ పాపం, ఏ పత్రికలలోనూ ప్రచారం చేయించుకోదట.

పద్మశ్రీ ఆగ్రహం

మొన్న ఉగాదినాటికే, భాగ్యనగర్ లోని బ్రహ్మానంద చిత్రపురిలో ఎన్. టి. ఆర్. స్టుడియో ప్రారంభం కావలసింది. స్థలం కేటాయించిన ప్రభుత్వం యితర సౌకర్యాలు కలుగచెయ్యలేదు. స్టుడియో పరికరాలు తెప్పించుకొనడానికి విదేశీ ద్రవ్యంలేదు. మొన్ననే ప్రభుత్వం 9 లక్షలు అడిగితే, అయిదులక్షలకు అనుమతిచ్చింది. మంత్రి శ్రీ బాపూజీ స్వయంగా ఢిల్లీవెళ్ళి చీఫ్ కంట్రోలర్‌తో మాట్లాడి వచ్చారట, త్వరలోనే ఎన్. టి. రామారావుకు. ప్రసాద్‌గారికి స్టుడియోపరికరాలు విదేశాల నుండి దిగుమతి అవుతాయన్నమాట. ప్రసాద్‌గారి స్టుడియోపనికూడా చురుకుగా సాగుతున్నది.

ఫిలిం కౌన్సిల్ ఎందుకు?

కేంద్ర రేడియో, సమాచార శాఖవారు ఫిలిం కౌన్సిల్ ఒకదానికి పథకం వేశారు. ఎందుకో తెలియదు. మద్యనిషేధం, వ్యభిచార నిరోధం, అవినీతి నిరోధం పైకాననాల వలె, "సినిమాలలో మర్యాదల" కోసమా? మరో ఫిలిం ప్రదర్శనోత్సవాలు, పోటీలు నిర్వహిస్తే, డైనైట్ చిత్రాలు, సెక్సుచిత్రాలు, బాండ్ చిత్రాలు దిగుమతి అవుతాయనే ప్రతాళిప్రాయాన్ని మార్చడానికా? విదేశాలలోనూ పోటీలకు మంచి చిత్రాలు రావడంలేదు.

విదేశాలలో పోటీలకు చిత్రాలను ఎన్నిక చేయడంలో చాలా రాజకీయాలుంటాయి, అభిమానాలు బాగా పనిచేస్తాయి అనలు పోటీలపైనే నిర్మాతలకు, దర్శకులకు మోజు తీరిపోయింది.

కామసూత్రాలపై చిత్రం

వాత్స్యాయన కామసూత్రాలు ఆధారంగా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

ఎస్. వి. సుబ్బయ్య కావలి

ప్ర: విజయవాడలో ఇల్లు తగలబడిపోయినవుడు మద్రాసులోని కళాకారులు లక్ష రూపాయలు వసూలుచేసి యిస్తే అది తన స్వంతడబ్బుగా, డబ్బా వాయించుకున్న......

జ: అందుకిష్టపడే వారిచ్చారేమో! మధ్య మనకేం?

సౌ. శం. రా. శాఖవరం

ప్ర: ఎన్. టి. ఆర్. ఇంతవరకు యే విదేశాన్ని దర్శించకపోవుటకు కారణం వారికి ఇష్టం లేకనా, అవకాశంలేకనా?

జ: ఇష్టముంటే అవకాశాలు తన్నుకుంటూ వస్తాయి. 'తాము కళాకారులమని, కళాసేవ ఒక్కటే తన లక్ష్యమని, తిరుగుళ్లు యిష్టంలేదని' అంటారు.

రామమోహనరావు కోవూరు

ప్ర: శ్రీనివాసుడు తన కళ్ళను మూసుకొని వుండడానికి కారణం?

జ: కథలకేం, చాలాచెబుతారు. నిజంగా, ఆయన కళ్ళు మూస్తున్నది, తెరుస్తున్నది పూజారులు.

రాజారావు ఉప్పుగుంటూరు

ప్ర: మొన్న నిన్ను చూదాను, నిన్న మనసు కలిపాను, నేటినుండి నిన్నేతలచి వెర్రివాడనైనాను-అనే పాట ఏ చిత్రంలోనిది?

> ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
>
> ★
>
> Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
> C/o. Crescent Books
> 12 B-Subba Reddy St.,
> MADRAS-33.
>
> దయచేసి ఆదను ఇంగ్లీషులో వ్రాయ ప్రార్థన
>
> ★ప్రశ్నలను నెల్లూరుకుపంపరాదు

జ: చిదినబాయే అమ్మాయిని అడిగి చూడండి, సినిమానంగతి ఏమోగానీ, కళ్ళు బైర్లుకమ్మి పోగలవు.

ఎ. పి. ఆర్.

ప్ర: ఏ చిత్రంలోనైనా హీరో ప్రక్కనవుండే స్త్రీని హీరోయిన్ అంటారు, విలన్ ప్రక్కనవుండే స్త్రీని ఏమంటారు?

జ: పేరు, అడ్రసు రాయడం నామోషీ అయితే ఉత్తరాలు రాయడం ఎందుకు? అశ్లీలమైంది పూర్తిగా వ్రాస్తేనే ప్రశ్నలు పరిశీలించడం జరుగుతుంది ఎ. పి. ఆర్ గారు...

జి టి రెడ్డి మహమ్మదాపురం

ప్ర: ఇటీవల హతుడైన రాబర్ట్ కెనడీకి పదిమంది పిల్లలట ఆదేశంలో కుటుంబ నియంత్రణ అవసరంలేదా?

జ: పండిన తిండి ధాన్యం తినేవారులేక సముద్రంలో పోస్తున్నారట. ఉన్న డబ్బు ఖర్చుచేయడం కుదరక, విమానాలలో కొట్టుతగలెడుతున్నారు. వారికెందుకయ్యా నియంత్రణలు, దరిద్రులకుగాక!

— —

కావలెను

మంచి కుటుంబము - S. S. L. C. పరీక్షయిన 31 నం॥ నియోగ బ్రాహ్మణ యువతికి మంచి పరిస్థితిలోనయు బ్రాహ్మణ వరుడు కావలెను. అట్లే, ఆమె సోదరుడు 34 నం॥ములు సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో మంచి ఉద్యోగములో నున్న వట్టభద్రునకు వధువు కావలెను.

ADVT. Box No 166
Zamin Ryot - NELLORE.

భూమి అమ్మకము

నెల్లూరు జిల్లా, ఉదయగిరి తాలూకా, ఉదయగిరికి 4 మైళ్ళలో ఉదయగిరి-నెల్లూరు రోడ్డుమీద వుండే వెంకటంపేట గ్రామములో స్వంత పట్టా నెం 209 రు. ఒకేప్లాటుమాగాణి మహారు య 6-50ట్లు, మెట్ట య 5-50 సెంట్లు.

దుర్గా రామకృష్ణయ్య,
23/460 'సుగుణాలయ'
మద్రాసు బస్టాండు ఎదురుగ
నెల్లూరు-3.

కలుజువ్వలపాడు పంచాయతి కోర్టులో

C. C. 39/1966 C. C. 40/1966

కనుమర్లపూడి చలమయ్య —వాది.

(1) కాకి వెంకటయ్య వురవు మూగెయ్య, సాకిన-రాగసముద్రం, పొదిలి తాలూకా, (2) కాకి చినవెంకటయ్య - సాకిన్ - రాగసముద్రం, పొదిలి తా॥ —ప్రతివాదులు.

వాదికి 1-2 ప్రతివాదులవల్ల రావలసిన ప్రోనోట్ల బాకీకిగాను మీపైన దావా చేసినందుకు, మీ నోటీసుకుగాను, 27-7-68 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. పైతేదీన మీరు హాజరయి, మీకుగల ఆక్షేపణలను పై కోర్టులో తెలుపుకొనవలెను.

—కూనపులి జానకీదేవి, పర్పంచ్.

కావలి సబ్ జడ్జి కోర్టులో

S. C. No. 426 of 67

బొట్లగుంట లక్ష్మీనరసయ్యనాయుడు-వాది.

లక్కిరెడ్డిగారి నాగిరెడ్డి —ప్రతివాది.

ప్రతివాది అనువారికి- వాది ఈ నెంబరున నీవయిన ప్రోనోటు బాకీకిగాను దావా చేసివున్నందుకు నీకు నోటీసు నిమిత్తం 3-8-68 తేదికి వాయిదావేయబడివున్నది. గనుక నీకుగల ఆక్షేపణలు వాయిదారోజు పై కోర్టులో పగలు 10 గంటకు హాజరయి తెలుపుకోవలెను.

—యస్. ఆదిశేషయ్య—వాది వకీలు.

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 223 of 66 E. P. 106 of 67

దస్మాలపాటి చినపరిసయ్య —వాది.

అరికట్ల నాగభూషణం —ప్రతివాది.

పై నెంబరులో ప్రతివాదికాలాతుకింద వివరించిన షెడ్యూలు స్థిరాస్తిని 21-8-68 తేది యేలం వేయుదురు. యేలంలో కొనుగోలు చేయవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

పొదిలి తాలూకా, పెదారికట్ల గ్రామములో నెం 1067 రు పట్టా దాఖలా.-

సర్వే నెం 624/2 రు, య 8 -03 ట్లు
సర్వే నెం. 624/3 రు, య 2—19 ట్లు

య 10 - 22

ట్లలో ప్రతివాదికి హక్కుగల య 1-71 ట్లు హెక్టార్సు 0.287 కు హద్దు :- [తూ] అరికట్ల వీరయ్య భూమి [ద] పద్దూరి కొండారెడ్డి వగైరాల భూములు, [ప] అరికట్ల పిచ్చమ్మ భూమి [ఉ] అరికట్ల వెంకటసుబ్బయ్య భూమి. యీ హద్దులలోని మెట్టభూమి య 0-71 ట్లు కిమ్మతు 800/-

—పరగంటి వెంకటసుబ్బారావు, వాది అడ్వొకేటు.

కథ

విషం

రాత్రి జ్ఞాపకాలతో, వుదయ కాంతుల క్రొత్త పరిమళాలతో రామారావు నిద్ర లేచాడు. కళ్ళు నలుపుకొని పడక వైపు చూచాడు. రాత్రి సుఖమయ జీవితానికి, ఆ సుందరస్వప్నానికి సాక్షులుగా పడక పైన నలిగి పడున్నాయి మల్లెపూలు. భార్యా భర్తల ఆనందానికి మల్లెపూలు నిజంగానే వరమ అనుకున్నాడు.

రామారావు జీవితం అలాగే హాయిగా సాగిపోతూవుంది. తాను తనభార్య, ఇద్దరు పిల్లలు. రామారావుది పరిమితకుటుంబం. పెద్దలు మిగిల్చిపోయిన చిన్నయిల్లుంది. ఉన్నవూర్లోనే నాలగువందల జీతమొచ్చే వుద్యోగముంది, ఇక ఏ బాదరబందీలేదు. అందుకే అతను ఆనందమయమైన జీవితం గడుపుతున్నాడు.

రామారావు ఎప్పుడూ అందంగా కనపడతాడు. రోజూగడ్డంగీకుతాడు, నున్నగా తలదువ్వుతాడు, నలగనిబట్టలు వేసుకుంటాడు, అప్పుడప్పుడూ ఖరీదైనవికూడా వేసుకుంటాడు. అతనిభార్యకూడా అంతే. లక్ష్మీదేవిలా కళకళలాడుతూ వుంటుంది.

ఇల్లుకూడా చాలా శుభ్రంగా వుంచుకుంటాడు, ఇంటిముందు పూలచెట్లు పెంచాడు. అతనియిల్లు, అతన్ని చూచిన వారంతా, అతను వుద్యోగంలో బాగా సంపాదిస్తున్నాడనే అనుకుంటారు.

కాని రామారావు యింతవరకు వుద్యోగంలో జీతంతప్ప యింకేమీ ముట్టుకోలేదు.

శ్రీ గిద్దలూరు గోపాలరావు

అతను లంచం తీసుకునేవాడా, కాదా అని ప్రశ్నిస్తే, ఏ సమాధానము చెప్పలేం. ఏమంటే, యింతవరకు యీ విషయంగా అతనిజీవితంలో పరీక్ష జరగలేదు.

జీవితం గడుస్తూవుంది మల్లెపూల కమ్మనివాసనల్లో.

రామారావును అదేవూర్లో మరో వుద్యోగానికి మార్పుచేశారు. డబ్బు సంపాదించుకో దలచినవారికి ఆ వుద్యోగంలో చాలా అవకాశాలున్నాయి.

ఒకరోజు ఒకవ్యక్తి రామారావు ఇంటికొచ్చాడు, తానువచ్చిన పనిచెప్పాడు. డబ్బుతీసుకునేవాడుతప్ప యింకెవ్వరూ ఆ వుద్యోగానికి రాడన్న ధైర్యంతో ఆ వ్యక్తి. నాలుగు వందరూపాయలనోట్లు బల్లపైన వుంచి, తనపని పూర్తయినతర్వాత రెండు వందలిస్తానని ఆశచూపాడు.

రామారావు సందిగ్ధంలో పడ్డాడు. నెలపొడవునా పనిచేస్తే నాలగొందలు జీతం. ఈ వ్యక్తి నాలుగొందలు ఒక్క నిమిషంలో యిచ్చాడు... రామారావు ఓడిపొయ్యాడు.

ఆ రాత్రంతా రామారావులో ఒకే ఆలోచన. లంచం పుచ్చుకున్న నేరానికి వుద్యోగం నుంచి తొలగింపబడ్డవారంతా జ్ఞప్తి కొచ్చారు... ఆ రోజునుంచి అతని మనస్సు అశాంతికి ఆలయమైంది.

రోజూ ఒకరో యిద్దరోవచ్చి వందల డబ్బు యిచ్చిపోతున్నారు. ఈ డబ్బు ఎక్కడ దాచాలి? ఎలాదాచాలి? పెద్ద సమస్య అయింది. లంచంవచ్చిన క్షణం నుంచి రామారావు ప్రతిక్షణంమానసిక యాతనతో బాధపడటం ప్రారంభించాడు. అంతేకాదు అతని మనస్తత్వమే మారి పోయింది.

బాగా డబ్బు సంపాదిస్తున్నాడని అందరూ అనుకుంటారేమోనని లోకాన్ని మోసంచెయ్యటం ప్రారంభించాడు. మంచి గుడ్డలు వెయ్యటం మానేశాడు. మాసిన గుడ్డలతో, చినిగిన గుడ్డలతో, మాసిన గడ్డంతో, తిరగటం ప్రారంభించాడు. ఇంటి పరిస్థితులుకూడా మార్చేశాడు. ఇంటి ముందు పూలతోటను తీసేశాడు. భార్యకు కూడా మంచిగుడ్డలు తీసుకరావటం మానేశాడు. ఎవరైనా పలుకరిస్తే చాలానిరుత్సాహంగా మాట్లాడటం అలవరచుకున్నాడు. అతను అన్నివిధాలా ఆర్థికంగా అవస్థ పడుతున్నాడనే భ్రమ కలిగించేందుకు నాటకమాడటం ప్రారంభించాడు.

ఇదివరకు ఎవ్వరికీ భయపడకుండా ధైర్యంగా తలెత్తుకొని తిరిగేవాడు. ఈనాడు క్షణ క్షణం భయం. అణువణువునా అధైర్యం. అహర్నిశలు అంతులేని ఆలోచనలు.

ఇదివరకు రాత్రిపూట భార్య సాంగత్యంతో స్వర్గసుఖాలను రుచిచూచేవాడు. చల్లనివెన్నెల్లో అతనిభార్య తెల్లనిచీరపై నల్లటి కుంతలాలకోసం, ఆమె మెడక్రింది సునుపుకోసం, ఆమెవక్షపు ఛాయలకోసం తపించిపోయేవాడు. ఈనాడు, లంచం యిచ్చిపోయినవారి పనులు ఎలా చేసి పెట్టాలి, ఎలావ్రాస్తే అతనికి అనుకూలమౌంది, చట్టాన్ని ఎలా తలక్రిందులుచేస్తే అతనికి సహాయం చెయ్యగలం; అన్న ఆలోచనలతో- సంపాదించిన డబ్బుతో ఏం చెయ్యాలి, ఇంతడబ్బు సంపాదించాడని ప్రభుత్వానికి తెలిసి అసలు వుద్యోగం నుంచి తొలగిస్తారేమోనన్న ఆందోళనలతోనూ రాత్రంతా గడచిపోయేది. ఇదివరకులాగాక యిప్పుడు చీకాకుతో నిద్ర లేస్తున్నాడు.

లంచం తీసుకొంటూవుంటే అతనిని సి. ఐ. డి. అరెస్టు చేసినట్టు ఒకరాత్రి కలగన్నాడు. కలవరిస్తూ లేచాడు. అతని స్థితిచూచి భార్య కలవరపడింది. ఇంత కాలం సహించినభార్య యిక సహించలేక పోయింది.

“ఏమండీ మీ స్థితిచూస్తే నాకు భయమేస్తూవుంది. ఈ భయంబ్రతుకు ఎందుకు చెప్పండి? ఈ వెధవ లంచం ముట్టక ముందు మీరు ఎంతనిర్భయంగా వుండేవారు – ఎంత సంతోషంగా వుండేవారు. మన యిల్లు ఎంత కళకళలాడుతూ వుండేది? మనిషిని అన్నివిధాలా బాధించే ఆ తస్పాపం చెయ్యటమెందుకు? మీలో ప్రవేశించిన ఆ లంచాలపిశాచిని వెళ్ళగొట్టి నప్పుడే మరలా మనం మనుషుల్లా బ్రతగ్గలం. మరలా మనం నూతన దాంపత్య జీవితాన్ని పొందగలం”–అవేశంతో అన్నది రామారావు భార్య.

భయంకరభూతం తననెత్తినెక్కి నవారి చేస్తున్నందువల్లే తనిలా మారి పోయానని అనుకున్నాడు రామారావు. విషం తిన్నతర్వాత చచ్చిపొయ్యేవరకు మనిషి ఎంత నరకయాతన అనుభవిస్తాడో అలాంటిబాధనే తాను, లంచంతినటం ప్రారంభించినతర్వాత యింతవరకు అనుభవించాననుకున్నాడు రామారావు.

“లంచం విషం. అదినిజం.”–రామారావు హృదయం పదేపదే పలికింది. అది ఆ అర్థరాత్రి నిశ్శబ్దంలో ప్రతిధ్వనించింది.

——

ఆలూరు జిల్లా మునసబుగారి కోర్టులో

E. P. No. 7 of 67. O. S. No. 298 of 62. (D. M. C. Gooty)

షా ఫేవర్ చంద్ .... — డిక్రీహోల్డరు.

కే. స్వామిదాస్ .... — జడ్జిమెంటు డెట్టర్.

బహిరంగ యాలము ప్రకటన:–

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియపరచడం ఏమనగా:- పై నెంబరు ఇ. పి. ప్రొసీడింగ్సులోని ప్రతివాదికి చెందిన ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా భూములను పై ఇ. పి. మొత్తము రాబట్టుకొనుటకుగాను పై కోర్టువారివల్ల, కోర్టు ఆవరణలో 31-7-68 తేదిన పగలు 11 గంటలనుండి బహిరంగముగా యాలము వేయుదురు. సదరు భూములను కొనుటకు యిష్టపడువారు వచ్చి యాలములో పాల్గొని కోర్టువారి నిబంధనలకు లోబడి సవాలు చేయవచ్చును. డిక్రీహోల్డరుకూడా కోర్టు వేలములో పాల్గొని సవాలు చేయుటకు అనుమతిని కోరుతూ అర్జీని దాఖలు చేసికొనియున్నాడు.

—: షెడ్యూలు :—

కర్నూలు రి॥ డి॥ అస్పరి స॥ రి॥ డి॥ కు చేరిన, ఆలూరు తాలూకా, మొలగవల్లి కొట్టాల గ్రామము సర్కారుపుంజ భూముల వివరము:-

ఇ. పి. షెడ్యూల వ. నం.	సర్వే నెం.	విస్తీర్ణం యకట్లు.	తరం రు. అ. పై.	అమీను కిమ్మతు	డి హో కిమ్మతు	జె డెట్టరు కిమ్మతు
(2)	170/B	10-45	17-10-0	3000/-	500/-	10,500/-
(4)	176/B	6-05	6-18-0	600/-	300/-	6000/-
(5)	214/A	5-85	8-14-0	1500/-	200/-	5500/-
(7)	176/C	0-86	1-0-0	200/-	50/-	900/-
(8)	224	1-10	1-4-0	200/-	50/-	1000/-

వి. సూ:- (1) ఇ. పి. షెడ్యూలు దాఖలా 1, 3, 6 మరియు 10 ఐటములు 18-8-1967 తేదిసన్నూ, 9-వ ఐటం 2-4-1968 తేదినను డిక్రీహోల్డరుచే వదులుకోబడినందువల్ల వాటిని ఇందులో చేర్చలేదు.

(2) ప్రస్తుతం వేలంవేయనున్న ఐటములు 2, 4, 5, 7 మరియు 8 లు పై యేలాటి మోజాకంబ్రెన్సులు లేవు కనుక అమీనా కిమ్మతునే సర్కారు సవాలుగా పై కోర్టువారు నిర్ణయించినారు.

—వి. శ్రీరాములు - డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

కంపోస్టు ఎరువులు

(4 వ పేజీకొరవ)

రేకులు మొదలైనవాటిని వేరు చేసేదానికి కంపోస్టు ఆర్లైడనాకదాన్ని కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ ఇంజనీరింగు పరిశోధనాలయంవారు తయారుచేస్తున్నారు. దీంవెల 650 రూపాయలు. రోజుకు ఒక టన్ను కంపోస్టును అర్లైడెపట్టవచ్చునట. దీన్ని ఆడించేదానికి రోజుకూలి 4 రూపాలవుతుందట. మన మున్సిపాల్టీ వారు ఇట్లాంటి అర్లైడముఖం చూచినట్లులేదు. అందుకనే మన కంపోస్టులో గాజు ముక్కలు, ఇనపరేకులు, చిలపెంకులు వగైరావగైరా నకలసర్వంజు సరుకులన్నీ కొల్లలుగా వుంటాయి.

ఇకపోతే బ్లాక్‌షీట్ కంపోస్టింగ్ అని వున్నది- నల్లటి ప్లాస్టిక్ లేదా పాలిథీన్ గుడ్డతో కప్పి కంపోస్టును తయారు చేయడం అన్నమాట. ఎరువు తయారైనప్పుడు వచ్చే కార్బాన్‌వాయువు బయటకు పోనీకుండా, వుష్ణాన్నికూడా బయటకుపోకుండా కాపాడుతుందట. పాశ్చాత్యదేశాలు యిట్లా ఎన్నో పద్ధతులు చేసి శ్రేష్ఠమైన కంపోస్టును తయారుచేస్తాయి. మనకు ఆ దృష్టే లేదుమరి.

జపాన్ యంత్ర పరికరాల సాయంతో భారీయెత్తున కంపోస్టు తయారుచేసే చాల డిజైన్లను కనిపెట్టి సాగిస్తున్నదంటారు. పెట్టుబడికూడా పెద్దగా అక్కర్లేదని తెలుస్తున్నది. 2 లక్షలనుండి 10 లక్షల లోపుగానే ఈ యంత్రాలు, ఫ్యాక్టరీలు నెలకొల్పుకోవచ్చునని తెలుస్తున్నది. ప్రపంచఆరోగ్యసంస్థ (W. H. O.) ఈ విషయాలకు సంబంధించిన శాస్త్రీయమైన భోగట్టా అందివ్వడమేకాకుండా కొంతకు కొంత ఆర్థికసాయంకూడా యిచ్చి ఇట్లాంటి కంపోస్టు ఫ్యాక్టరీలు నిర్మించేదానికి తోడ్పడుతుంది. పైగా కంపోస్టును శాస్త్రయుక్తంగా చేసేదానికి ప్రభుత్వం బోలెడన్ని ఋణాలు–సబ్సిడీలు మంజూరు చేస్తున్నది కూడా.

దేశస్థాయిలో వస్తుప్రయిట్లా వచ్చింది గాబట్టి అదృష్టవశాత్తు నెల్లూరు మున్సిపాల్టీకి కొంత ‘గుడ్‌విల్’ ఏర్పడింది. దీన్ని అసరాగ తీసుకుని నెల్లూరు మున్సిపాల్టీ శాస్త్రీయమైన ప్రతిపాదనలను, పథకాలను కేంద్రప్రభుత్వం ముందరైనా వుంచి కొంతనిధిని మంజూరుచేయించుకునే అవకాశం లేకపోలేదు. మన ‘మున్సిపాల్టీకి ఆ తెలివి, మెలకువవుండాలే కాని వచ్చే కౌన్సిల్‌సమావేశానికి యీ విషయమై వాయిదాపడ్డది గనుక అప్పుడైనా దీన్నిగూర్చి సమగ్రమైన పథకాన్ని రూపొందించి శాస్త్రసమ్మతమైన శ్రేష్ఠమైన కంపోస్టు తయారీకి మన మున్సిపాల్టీ పునాదులు వేయగలదని ఆశించవచ్చునా? — మా. కృ. బి.

——

తూపిలి శిధిలాలు

(4 వ పేజీకొరవ)

క్రితం యీ వెంకటేశ్వరుని విగ్రహానికి పెట్టిననామంమాత్రం నేటికీ స్పష్టంగా కనపడుతున్నది. ఈ విగ్రహం మాత్రం చాలాకళగా వున్నది. తిరుపతి దేవస్థానం వారైనా యీ విగ్రహాన్నితీసి భద్రపరచటం బాగుంటుంది. లేదా వాకాడులో కొన్ని విగ్రహాలుతీసి జాగ్రత్తపర్చినట్లుగా వాటితో బాటు దీన్ని తీసిపెట్టి వుంచడం బాగుంటుంది. లేకుంటే కూలిపోడానికి సిద్ధంగా వున్న యీ ఆలయం పూర్తిగా కూలబడితే విగ్రహం పూర్తిగా చెడిపోతుందేమో.

మనుషుల్ని వోట్లు క్రింద విలువిచ్చే ఈ రోజుల్లో యీరాళ్ళ రప్పలకు విలువేమి వుంటుంది? ఈ తూపిలి చెరువు కింద వుండడానికేమో 5 వేలు వోట్లు వున్నాయి మరి! స్థానిక రాజకీయ నాయకుల దృష్టి ఎప్పుడూ యిటు వుంటానే వుంటుంది!

——

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ కొరవ)

ఒక ఇటలీ నిర్మాత చిత్రం నిర్మిస్తారట. అందునా చాలాభాగం మనదేశంలోనే తయారుచేస్తారట. వాత్స్యాయనుని పేరుచెబితేనే ఒళ్లు పులకరించేవారికి ఈచిత్రం...?

నర్గిస్ చిత్రం

పద్మశ్రీ నర్గిస్ తనమేనల్లుడు జఫర్ హుస్సేన్ నిర్మించే ‘రాత్ ఔర్ దిన్’ అనేచిత్రంలో నటిస్తున్నది. సునీల్‌దత్‌తో పెళ్ళిఅయిన తర్వాత నర్గిస్ ఏ చిత్రంలో నటించలేదు.

——

పంచాంగం

మౌఢ్యనివృత్తి

26-7-1968 తేదితో శుక్రమౌఢ్యము పోవును. పడమరదిశ శుక్రోదయము.

వృష్టి

1968 జూలై 20 తేది మొదలు 26 తేది లోగా వృష్టింపుయోగము.

పుష్యమి కార్తె

19-7-68 తేది రాత్రి గం 11-04 ల 2-8-68 తేది రాత్రి గం 11-06 ల వరకు పుష్యమికార్తె. పూర్ణజల.

ముహూర్తములు

27-7-68 తేది మొదలు 21-8-68 తేది వరకు శ్రావణమాసమున గృహనిర్మాణ వైవాహికాది మహాకార్యములు.

జూలై తిథులు

20 శని	దశమి	ఉ. 8-31	గం.వ.
21 ఆది	ఏకాదశి	ఉ. 10-24	గం.వ.
22 సోమ	ద్వాదశి	మ. 12-05	గం.వ.
23 మంగళ	త్రయోదశి	మ. 1-44	గం.వ.
24 బుధ	చతుర్దశి	మ. 3-10	గం.వ.
25 గురు	అమావాస్య	సా. 4-18	గం.వ.
26 శుక్ర	శ్రావణశుద్ధ పాడ్యమి	సా. 5-00	గం.వ.

— నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	,, 8-00
విడిప్రతి	0-30

నెల్లూరు జిల్లా అఫిషియల్ రిశీవరు కోర్టులో

నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు: ఐ. పి. నెం. 22/65- లింగారెడ్డి వెంకటరెడ్డి - తండ్రి - పోలారెడ్డి - వాకాడు - గూడూరు తాలూకా, నెల్లూరజిల్లా —యిన్‌సాల్వెంటు.

నెల్లూరుజిల్లా, రాపూరు తాలూకా, చెంగనపల్లె గ్రామములో పై నెంబరు ఇన్‌సాల్వెంటు తాలూకు ‘కల్లిమైను’లో వుండు మోటారు, ఇంజను, డైనమో వాటి విడి భాగములు, బ్యాన్సుపార్కులు మొదలగునవియున్నూ, పై ఆవరణములో వున్న అన్ని సామానులు, టి. కే. షీటు పెట్టెలు, మిగత యానొత్తురరామ్ములు సదరు రాపూరు తాలూకా, చెంగనపల్లె గ్రామ ‘కల్లిమైను’ వద్ద 26-7-68 తేది పగలు 2 గంటలకు నెల్లూరుజిల్లా అఫిషియల్ రిశీవరువారివలన బహిరంగ వేలం వేయబడును. పాటదార్లు సదరు వేలంషరత్తులను, వరాస్తి జాబితాను యీ ఆఫీసులో చూచుకొనవచ్చును.

—సి. రామకృష్ణ శాస్త్రి
అఫిషియల్ రిశీవరు - నెల్లూరు.

★ కూనిరాగాలు ★

(5 వ పేజీ కొరవ)

సిన మొట్టమొదటి పత్రిక. (దీనికి ముందునుండీ, అంటే 1856 ప్రాంతం నుండీ ఇంగ్లీషు-తెలుగులో కలిపి వస్తుండిన "నెల్లూరు జిల్లా గెజిట్" అనే అధికారిక పత్రికను కలెక్టరాఫీసువారు ముద్రిస్తుండేవారనుకోండి. కాని దాన్ని నిజమైన వార్తాపత్రికగా పరిగణించలేముగదా.)

ఈ "నెల్లూరు పయొనీర్" అనే ఆంగ్ల పత్రికను నడిపేటానికి దంపూరు నరసయ్యగారు అప్పటి నెల్లూరు కలెక్టరు (బహుశా డైక్సు గారు) క్రింద ద్విభాషి (Translator) గా వుండినారు. అప్పట్లో నెల్లూరు కలెక్టరాఫీసులోనే మరో వుద్యోగం చేస్తుండిన సంబెరుమాళ్ళయ్య అనేఆతనితో కూడాకల్సి దంపూరు నరసయ్యగారు యీ పత్రికను నిర్వహించారు. ఎంతకాలంపాటు యీ పత్రికను నడిపారో, ఎన్ని సంచికలు వెలువడ్డాయో తెలియదు. ఎన్నున్నా ఇంగ్లీషు పత్రిక కాబట్టి చాలకొద్ది కాలమే పిగులాడి వుంటారు.

దంపూరు నరసయ్యగారికి పత్రికా నిర్వహణ వుగ్గుపాలతోనే అలవడినట్టున్నది. చాలవరకు విద్యాభ్యాసం మద్రాసులోనే గడిచినట్టున్నది. మద్రాసు పచ్చియప్ప కాలేజీలో ఎఫ్. ఏ. పూర్తి చేసిన తర్వాత 1860 ప్రాంతంలోనే మద్రాసునుండి "నేటివ్ అడ్వొకేట్" (Native advocate) అనే ఇంకొక ఇంగ్లీషు పత్రికను కొన్నాళ్లపాటు నడిపినట్టున్నారు.

ఈ ప్రాంతంలోనే వెంకటగిరిరాజాతో పరిచయమైనట్టున్నది. దంపూరు నరసయ్య ఇంగ్లీషుకు వెంకటగిరిరాజా ముగ్ధులైనట్లున్నాడు. వెంకటగిరికొచ్చి కీ. శే. వెంకట మహారాజా గోపాలకృష్ణయాచేంద్రులకి ఇంగ్లీషు ట్యూటరుగా కొంతకాలం వుండినారు.

ఈ కాలంలోనే, అప్పటి కలెక్టరు నరసయ్యగారి ఇంగ్లీషు విద్యాకుశలతకు మెచ్చి నెల్లూరుకు తీసుకొచ్చి, కలెక్టరాఫీసులో ద్విభాషివుద్యోగం యిచ్చారు. ఈ వుద్యోగంచేస్తూ ఆ "నెల్లూరు పయొనీర్" పత్రికను నడిపాడు. ఈ వుద్యోగమూ, పత్రికా నిర్వహణా సరిగా జత కుదిరినట్లు లేదు. పత్రిక ఆగిపోయింది, ద్విభాషి వుద్యోగంపోయి జిల్లాస్కూల్సు డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరు వుద్యోగంవచ్చింది. ఇంగ్లీషు వుద్యోగస్తులతో, స్వతంత్ర ప్రవృత్తికల్గిన ఆయన వ్యవహారం సవ్యంగా సాగినట్లు లేదు. కడకు యీ వుద్యోగమూ అస్థిరమై తిరిగి "చెన్నపట్నం చెలో" అన్నాడు.

మళ్ళీ మద్రాసునుండి ఇంకో పత్రిక అన్నాడు- 1875 ప్రాంతంలో "పీపుల్సు ఫ్రెండు" (Peoples' Friend) అనే ఇంగ్లీషు వారపత్రికను పెట్టాడు. ఇది చాల ప్రఖ్యాతిలోవుండిన పత్రికగా తెలుస్తున్నది. 1897-98 దాకా, అంటే దాదాపు పదేళ్లపాటు, ఈ పత్రికను నిరవధికంగా నడిపినట్లున్నాడు. ఈ పత్రికలో కొంతకాలం స్వర్గీయ రఘుపతి వెంకటరత్నంనాయుడుగారు బి. ఏ. పట్టం పుచ్చుకున్న తర్వాత దంపూరు నరసయ్యగారిక్రింద "సబ్-ఎడిటర్" (వుపసంపాదకుడు)గా పనిచేశాడు.

దంపూరు నరసయ్యగారు ఎంతటి ఆరోగ్యకరమైన అభ్యుదయభావాలు కలిగి వుండేవాడో, ఆయన ఆంగ్లశైలి ఎంత నిర్దుష్టంగా వుండేదో యీ చిన్న వుదాహరణచాలు. 1897 లో గురుజాడ అప్పారావుగారి 'కన్యాశుల్కం' నాటకం తొలి ముద్రణ వెలువడినపుడు- అంధపండిత లోకమంతా దాన్ని కాకులు, గద్దలు మాదిరిగా పొడిస్తే-దంపూరు నరసయ్యగారు దానిపై 'పీపుల్సుఫ్రెండు' 1897 జనవరి 21 తేది సంచికలో సమీక్షచేస్తూ ఎంతటి పటిష్టమైన అభిప్రాయాలు వెల్లడించారో చూడండి:

"Mr. Apparao is, apparently, a man of original ideas in literary matters. He has wisely and happily discarded... the unnatural, stilted, pedantic, literary dialect so much beloved of Telugu Pandits, and so unduly prized by them, and employed, instead, the simple, ordinary language of common life now in use. The book therefore marks a new and bold departure in Telugu dramatic composition or for the matter of that in Telugu composition in general...... The literary tendencies of the present time running, as they do, in such a narrow groove, and being of so stereotyped a character, it speaks very highly we think, for our author's literary courage, a courage bordering on audacity, that he has been able to set at naught the absurd literary canons of this degenerate age and risen above the prevalent grammatical and literary superstitions in regard to Telugu composition.... he has likewise shown unmistakable merit in constructing a singularly original and interesting plot and creating a variety of characters true to life...'

-ఇంత సుదీర్ఘమైన సమీక్షలో 1897 లోనే ఎంతటి అభ్యుదయకరమైన నవ్యభావాలను ప్రసారం చేయగలిగారు నరసయ్యగారు! ఏమైనా బ్రతికినంతకాలం "పీపుల్సుఫ్రెండ్" పత్రిక బాగానే బ్రతికినదని చెప్పాలి. "పీపుల్సుఫ్రెండ్"కు ముందుగానో, వెనుకనో నరసయ్యగారు కొంతకాలం మద్రాసు మెయిల్ (Mail) పత్రికలో సబ్‌ఎడిటర్‌గాకూడా పనిచేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

మళ్ళీ ఇవన్నీ మానుకొని మద్రాసుకు 'గుడ్‌బై' చెప్పి 'నెల్లూరు చెలో' అన్నట్లున్నారు. 1899-1900 సంవత్సరంలో నెల్లూరు తాలూకా కొడూరు గ్రామంలో స్థావరం యేర్పర్చుకున్నట్లున్నారు - తన సోదరిగారి భూములను చూచుకొంటూ, వ్యవసాయం చేసుకుంటూ. ఇక్కడా కుదురుగా వుండగలిగాడా? ఎట్లా వుండగలడు?

మళ్ళీ పత్రిక అన్నాడు. కొడూరులో వ్యవసాయం చూచుకుంటూనే "ఆంధ్రభాషాగ్రామవర్తమాని" అనే పెద్ద పేరు గలిగిన చిన్న వార్తాపత్రికను ప్రారంభించాడు. 1901 జనవరినుండి 1902 జనవరిదాకా దీక్షతోనడిపాడు పత్రికను. పల్లెటూళ్ళరైతు సమస్యలనేకం యీ పత్రికలో చర్చించేవాడు. పత్రిక కొద్దికాలమే బ్రతికినా జనోపయోగమైన అనేకవిషయాలకు, సమస్యలకు ఇందులో వేదిక కల్పించారు. చిన్నపత్రిక అని ఎందుకన్నానంటే- ఇందులో ముఖ్యంగా కొడూరు పరిసర గ్రామసమస్యలనే ప్రతిఫలింపచేస్తూవుండేవారు. వ్రాతలుమాత్రం పదునుగావుండేవి.

ఇట్లా నెల్లూరు మొట్టమొదటి పత్రికను నడిపి, పత్రికాసంపాదకత్వానికి శ్రీకారం చుట్టి, తనజీవితకాలంలో ఒకటిగాదు, రెండుగాదు నాలుగుపత్రికలనడిపి, మరో దినపత్రికలోకూడా పనిచేసి - నెల్లూరు పత్రికా ప్రకటనోద్యమానికి జనకుడైన దంపూరు నరసయ్యగారి జీవితం 1913 లో సమాప్తమైనట్లున్నది. 1913 లో వెంకటగిరిలోని తన స్వంతయింటిలోనే దివంగతులైనట్లున్నారు. వెంకటగిరిలో దంపూరు నరసయ్యగారు జీవించిన పెంకుటిల్లు యీనాటికీవుంది. ఆ ఇంటిలోవున్న పాత భోషాణంపెట్టెలో ఆయన గ్రంథాలయంలోని అనేక అమూల్యమైన పుస్తకాలు నిక్షేపంగావున్నాయి. ఆ పుస్తకాల్ని కనిపెట్టడానికే నేను వెంకటగిరి వెళ్ళాను మొన్న-ఆయన నడిపిన పత్రికల సంపుటాలేమైనా దొరుకుతాయేమోననే ఆశతో.

(కొరవ మరువారం)

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

కడపటిదశలో కమ్యూనిస్టేతరులు ప్రవేశించేసరికి, దారితప్పినది, దిశ మారినది. డోల్యానికి అస్కారం దొరికింది. కాగా డేనోసకదర్ అనే కమ్యూనిస్టు నాయకుడు కమ్యూనిస్టుపార్టీని కాపాడి, రష్యా సేనలకు సాయపడి లేక రష్యాసేనల సాయం పొంది, మళ్ళీ ఆ సీమలో కమ్యూనిస్టు రాజ్యాన్ని స్థాపించి, యింతవరకు భద్రంగా వున్నాడు.

జెక్‌సీమలో అట్లాకాలేదు. కమ్యూనిస్టు పార్టీలోనే నూత్నపంథా బయలదేరినది. నేటికీ ఆ పార్టీలోని పురోగామ వ్యక్తులే కథ నడిపిస్తున్నారు. వీరు పైకిరాగానే పదవులను వదలినవారు ఇక రష్యన్లకు పకీరారు. సంస్కరణను తెచ్చిన కమ్యూనిస్టులలో ఎవరైనా రష్యన్లకు వశమైతే, వారే నిజమైన కమ్యూనిస్టులనిచెప్పి, మిగిలినవారిని పాతమార్చి, తమ సేనలను తమకిష్టమైన జెక్ రాజ్యాన్ని ఆ సీమకో ప్రతిష్ఠాపన చేయవలెనని రష్యన్లు సంకల్పించినారు కాబోలు!

అటు చైనాతో, ఇటు కొంతవరకు రుమేనియాతో రాష్యా పోరి నెగ్గవలెనంటే అటు యుగోస్లావియా సాయం, ఇటు జకోస్లావాకియా (జెక్‌సీమ పూర్తిపేరు) సాయం తనకవసరం. దీనిని విస్మరించి అడ్డదిడ్డంగా వ్యవహరిస్తే, జెక్ సంస్కరణ అణచబడినా, రష్యాకేమి లాభంరాదు.

ఫ్రాన్సులో మొన్న వచ్చిన విప్లవం సందర్భంలో కావలెననిచెప్పి 'ఇదంతా కమ్యూనిస్టు పార్టీచేత' అని డీగోల్ తిట్టినాడు. ఆ విప్లవాన్ని ఆ పార్టీ నడపలేదనీ, అవలేదనీ కూడా అతడికి తెలియదా? తెలుసును. తెలిసే ఆ నిందమోపినాడు. తనకది ప్రయోజనకారిగా వుంటుందనుకొని ఆ విధంగా చేసినాడు. జెక్‌సీమలో ఎవరో 'విప్లవఘాతుకులు' 'అభివృద్ధి నిరోధకులు' 'ఇంపీరియలిస్టు ఏజంట్లు' వున్నారనిచెప్పి, వారిపై నిందమోపి, సంస్కరణను సాగించే కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుల ఉద్యమాన్ని అణచడానికి రష్యా పూనుకుంటున్నది. విన్యాసాలకని వెళ్లిన రష్యాసేనలు జెక్‌సీమలోనే వున్నవి. వాటిని ఉపసంహరిస్తారంటున్నారు గాని, ఆ వాగ్దానాన్ని ఎంతవరకు చెల్లిస్తారో తెలియదు.

రష్యా బాధను మేమెరుగుదుము. కార్మిక వర్గారాధన, కార్మిక నియంతృత్వాన్ని సైన్సు—పెత్తనాల జీ-హింస-ప్రభుత్వం ఆ నేతలగా పులగంద్వారా నడిపించి ఒక నూత్న వ్యవస్థను సృష్టించడంవరకే కమ్యూనిస్టు లెరుగుదురు. క్రొత్తవంతా కొత్త పరిస్థితిలో ఉదయిస్తే వారికి అర్థంకాదు. వారు చదివిన గ్రంథాలలో ప్రమాణాలేవి? తమ నిఘంటువులో ఈ శబ్దాలేవి?

అందువలన యుగోస్లావియా దారిని స్టాలిన్‌గానీ, అతడిని పాతిపెట్టిన వారసులుగానీ అర్థం చేసుకోలేకపోయినారు. కాని అతడిని లొంగదీయలేక పూరుకున్నారు.

హంగరీలో తిరుగుబాటు కొంతవరకు అర్థమైనది. ఆ తర్వాత ఆ తిరుగుబాటు పట్టాలు తప్పేటప్పటికి రష్యా సేనలు, టాంకులు పరిపూర్తి చేసినవి. కదర్ సమర్థుడు గనక ఇంతవరకు బండినిలాగినాడు.

రుమేనియా 'నీ లెక్కేమి, ప్రతమేమి' అన్నది గనక దాని జోలికిపోయి గొడవ తెచ్చుకోవడం ఎందుకని రష్యన్లు పూరుకున్నారు.

జెక్‌వారు రష్యా మందిగావుంటూనే మార్పును కోరినారు గనక దానిమీద రష్యన్లు కారాలు మిరియాలు నూరుతున్నారు. ఇది న్యాయమా, క్షేమంకరమా?

కమ్యూనిజమా ఎటు నీ త్రోవ?-అని అడిగి, కమ్యూనిస్టుపార్టీలన్నీ కూర్చొని చర్చించి తమ అయోమయావస్థలోనుండి బయటపడవలసిన సమయంవచ్చింది.

తమసోమా జ్యోతిర్గమయ! - అని వారంతా ప్రార్థించవలసిన సమయం వచ్చింది.

అందుకు బదులుగా, మంచిమార్గాన వెళ్ళడానికై తలయెత్తిన కమ్యూనిస్టులపై దెబ్బతీసి, చెడుమార్గాన వెళ్లే కమ్యూనిస్టులను ఏమీ చేయలేక బోర్లపడడం విజ్ఞత అనిపించుకుంటుందా?

పాక్-భారత-రష్యా సాయుధసంబంధాలపై అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబిస్తూ మార్క్సిస్టు నాయకుడు అడినమాటలు కమ్యూనిస్టు ప్రపంచంలోని అయోమయావస్థకు తార్కాణం గాదా? జెక్ సవాల్ ఒకటే: 'కమ్యూనిస్టులకు స్వేచ్ఛవున్నదా లేదా?'

ఇదివరకు వీరు ఒక ఆశయసాధనకై ఇతరులను బందీలచేసి తామూ బందీలైనారు. ఇప్పుడు తాము స్వేచ్ఛనుపొంది, ఇతరులకు స్వేచ్ఛ నివ్వగలరా? ఇతరుల సంగతి ఆ తర్వాత; మొదట తమకు స్వేచ్ఛ లభిస్తుందా?

లభిస్తుంది, లభించవలెను అని రష్యన్లు అంటారు. క్రమేపి తమ స్వదేశంలో కొంత స్వేచ్ఛను ప్రజలకు-కమ్యూనిస్టులకు ఇవ్వడానికి వారు సిద్ధపడినట్టు తోచింది. తమ-ఇతరదేశాలలో జెక్కులు కోరినంత స్వేచ్ఛను ఇస్తే ఇంకేమైనా వుందా?

కోసిగిన్ అంతరంగంలో చెలరేగే క్షోభ మా కర్థమైనది. కాని ఈ సమయంలో మా మొగ్గ సంపూర్ణంగా జెక్కులవైపే వుంటుంది. మా సానుభూతి రష్యా నాయకులకు అందగలదు; కాని, హద్దుమీరి రష్యన్లు జెక్ సంస్కరణోద్యమాన్ని అణిస్తే ఆ చర్యను మనం ఖండించకతప్పదు.

వారం.....వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

నంతో వారు పక్కినపుడు, ఆ పక్కుల యందలి భావాలను ఏరీతిగా గ్రహించవలెనో పత్రికలపాఠకాలకీ, రేడియోశ్రోతలకూ తెలిసిపోయింది.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చినదేమనగా, రష్యా విరోధులుకానివారూ, అమెరికా విరోధులు కానివారూ మన పరిస్థితిని గమనించి మన గౌరవానికి భంగంలేరీతిగా అగ్రరాజ్యాల పట్ల సంచరించవలసిన అవసరం వున్నది.

ఎప్పటికప్పుడు అమెరికాగానీ, రష్యాగానీ, చైనాగాని మనకు అనుకూలమైన వృత్తాంతాలందించే రాజ్యాలుగా మారిపోయినవి. చైనా మన శత్రువు కోటిలో చేరిందిగనక దానివల్ల మన నడవడిని దిద్దుకోగలము. పాకిస్తానుతోకూడా అట్లే చేయగలము- అదీను మనస్సెంతో కోరి వచ్చేవరకూ. కాని మిత్రరాజ్యాలమని కాకాలాడుకునే అమెరికా - రష్యాలపట్ల కూడా మనం ఎంతో మెలకువతో వుండవలసిరావడం శోచనీయం.

ఇందుకై మనం ఎదటివారిని ఇక నిందించవద్దు. మనలో మనమైనా ఆరోపణలు చేసుకుని కాలక్షేపం చేసుకోరాదు.

ప్రస్తుతం కేంద్రంలో పాలించే ప్రభుత్వ దీర్ఘదర్శిత్వం బోధపడింది గనక ఆ స్థానంలో మరింత విశాలమైన, పటుత్వంగల, సామర్థ్యంగల, దక్షతగల, ప్రజ్ఞగల, ప్రతిభగల, శక్తివంతమైన ప్రభుత్వాన్ని తేవడం దేశహితైషుల కర్తవ్యం. ఇందులో హృదయపూర్వకంగా ప్రస్తుత ప్రభుత్వం తోడ్పడడం దాని కనీస కర్తవ్యం. తెలిసినవారికి ఇంతకంటె ముక్కలిగా చెప్పనక్కలేదు.

1972 వరకు వేచివుండవలసిన అగత్యం లేకుండా ఈ మార్పును ఏవిధంగా తేగలరో అంతాకలిసి ఆలోచించండి. మనసులో అందరికీ ఆ వేదన వున్నది; కొంతకాలంగా లోలోన బాధపడిపోతున్నారు; ఇక దానిని పైకిపొక్కించి, ప్రాజ్ఞులైనవారితో సంప్రదించి ఒక పద్ధతిపై మార్పును తెస్తే భారత ప్రజాకోటి ఆనందిస్తుంది.

హుజూర్నగర్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 11 of 1968.

తోట హనుమయ్య —వాది.
బోయపాటి కోటేశ్వరరావు — ప్రతివాది.

పై దావాలో ఎన్నిసార్లు సమన్సు పంపినను ప్రతివాదికి ముట్టకపోవుటచే యీ ప్రకటన చేయవలసినదిగా ఉత్తరువుచేస్తూ పై కోర్టువారు 3-8-68 తేదికి వాయిదా వేసినారు. ఆరోజు ప్రతివాది స్వయముగా గాని - వకీలుద్వారాగాని పైకోర్టులోహాజరై తన వాదమును తెలుపుకొనవలయును.

—యం. యం. నరసింహారావు,
వాది అడ్వకేటు.

విజయవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

A-3 O. S. No. 37 of 1965.

E. P. No. 308 of 1966.

బాకురి మహాలక్ష్మమ్మ —డిక్రీహోల్డరు.
సూరిశెట్టి కోటయ్య —జడ్జిమెంటుడెట్టరు.

ఈ నెంబరు ప్రతివాది తాలూకు ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 26-8-68 తేదిన పై కోర్టువారు వేలము వేయుదురు.

కృష్ణాజిల్లా, విజయవాడ తహశీల్ దర్గాపురం గ్రామంలోని ప్రతివాదికి సంపూర్ణ స్వాధీన హక్కు భుక్తములలో యున్నటువంటిన్నీ ఈ డిక్రీ బాకీక్రింద యాలము వేయించవలసినటువంటిన్నీ, R. S. 161 నెంబరు, మునిసిపల్ వార్డు నెం. 27 రు, అసెస్మెంటు నెం 4616కు గల యిండ్ల నివేశన స్థలముకు హద్దులు:- [తూ] మునిసిపల్‌రోడ్డు [ద] పత్తి నారాయణమ్మ [ప] పన్నెంరెడ్డి కాయారమ్మ [ఉ] పెండ్యాల కమలా మనోహరం. యీ హద్దుల మధ్య చ. గ. 336 లు ఇండ్ల నివేశనస్థలం. డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 500/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 2000/- లు.

—ఆదిరాజు రఘుపతిరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

వసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడనవసరంలేదు
•
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

ఒక అభ్యర్థన

కందుకూరు చరిత్ర రచన

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్ యాజమాన్యం క్రింద అనేక వ్యయప్రయాసలకోర్చి, కొన్ని వేలరూప్యములు వ్యయించి - వెలువురు పండితులు, కవులు-పరిశోధకులు-చారిత్రికుల సహాయసంపదలతో "శ్రీ విక్రమసింహపుర మండలి సర్వస్వము" అను బృహద్గ్రంథమును వెలువరించినారు. ఈ కార్యక్రమమునకు శ్రీ నేలనూతల శ్రీకృష్ణమూర్తి మున్నగు మహాశయులెందరో సహాయపడి, దాని భాగోగులను పరిశీలించి చక్కని యాకృతి నిచ్చిరి. ఇందు కొంతచరిత్ర - సమగ్రముగను, కొంత అసమగ్రముగానున్న కారణమున 'తాలూకా'ల వారిగ చరిత్ర గ్రంథములను వెలువరించిన యుత్తమని సంభావించితావోలు - పరిశోధకులు శ్రీ వావింట కృష్ణమూర్తిగారు వెలువురు పెద్దల సహాయ సహకారములతో 'ఆత్మకూరు' తాలూకా చరిత్రను 'చరిత్రగలసీమ' అను

శ్రీ కె. రామానుజాచార్యులు
తెలుగు పండిట్,
జి. ప. హైస్కూలు, కనిగిరి.

పేర నొక గ్రంథమును వెలువరించిరి. ఈ రెండు గ్రంథములలో- అనేక విశేషములు తెలియుచేగాక, మారుమూలలోపడియున్న ప్రాతకాల చరిత్ర- శాసనములు-అన్నియు బయటపడి ముందు చరిత్రకారునకు కొండంత సహాయపడినవి.

ఇక ఈ రెండు గ్రంథములుచూచిన వెనుక నా సాహిత్యాది వివిధవిభితములకు వెలుగుబాటలుచూపిన 'కందుకూరసీమ' చరిత్రను తెలియజేయవలయునని కొంత పరిశీలనచేయ మొదలిడగా అది సమగ్రముగ చేయవలయునన్నంత వుత్సాహము కలిగించినది. అందుకై ప్రారంభించి కందుకూరు చరిత్రను శాసనాది వివిధాధారములతో కొన్ని వుటలు నింపగలిగినాను. ఇట్లే ఈ తాలూకాలోని ప్రసిద్ధములైన గ్రామముల ప్రాచీనార్వాచీనచరిత్ర, శాసనములు, దేవాలయములు, వాటి స్థితిగతులు, విద్యావిధానము, కవులు కళాకారులు- వీటికి సంబంధించిన ఇతర సంస్థలు, దేశ స్వాతంత్ర్యమునకై ధనమాన ప్రాణత్యాగములను పోగొట్టుకొని కీర్తిశరీరులైన పెద్దలు- నేడు సేవచేయుచున్న పిన్నలు, రాకపోకలు- పంటలు- స్వాతంత్ర్యమునకు పూర్వాపరములలో కల మార్పులు- తాలూకాలో వున్నతస్థాయికి వచ్చిన పరిశ్రమలు- సవివరముగ తెలియజేయవలయునని సంకల్పించి, మేరువంత భారమును నెత్తినవైచికొని వున్నాను. కాన తాలూకాయందలి పెద్దలు, పిన్నలు తమతమ గ్రామములలోని- తెర మరుగునవున్న విశేషములను- సంగ్రహముగా తెలియజేయవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాను. చరిత్రకందని యనేక విశేషములు- అజ్ఞాతులుగనున్న లలితకళాదురీణులు- మారుమూలలలో, గ్రంథ కుసుమములవలె వున్నారు.

'కందుకూరుసీమ' చరిత్రవైశిష్ట్యమును, లోకమునకు చాటవలసినదిగాను, నా యీ అభ్యర్థనను గమనించి, తమకు తెలిసినంతవరకు చారిత్రాత్మక విశేషముల తెలియజేయవలసినదిగాను ప్రార్థించుచున్నాను.

మన ఈ 'కందుకూరుసీమ' 8, 9 శతాబ్దములనాటికి మంచి చరిత్రను సృష్టించుకొన్నట్లు శాసనములు చెవిలొగట్టుకొని చెప్పుచున్నవి. తరువాత శ్రీకృష్ణదేవరాయల కాలమునకు- వారి మంత్రిమండలిలో ఒకరైన శ్రీ రాయసం కొండమరుసయ్యగారి కాలమునను- మంచి యభివృద్ధిలోనున్నట్లు తెలియుచున్నది. నేటి "కొండుముడునుపాళెము" నాటి 'కొండమరుసుపాళెము'' గా శాసనాధారము లభించుచున్నది. ఇంకా యిట్టి ఎన్నియో వెలికిరావలసియున్నవి.

చారిత్రకులు, స్థానికప్రజలు, చేయూతనొసగిన- తగినంతలో- సమగ్రచరిత్ర లభించగలదు. కావున సర్వులు సహాయపడవలసినదిగా మరలనొకతూరి ప్రార్థన చేయుచున్నాను.

——

విద్యుచ్ఛక్తి - టెలిఫోన్లు

(5 వ పేజీతరువాయి)

కాని వైశాల్యవంతంకానిదే రాబోయే రోజులలో చాల నష్టపడబోతుంది. రమణారెడ్డిగారు సమావేశాన్ని త్వరలో ఏర్పాటుచేయగలరనే ఆశిస్తాము.

విద్యుచ్ఛక్తిలో చాల అవకతవకలున్నాయి. సరఫరాచేసేదానికంతా డబ్బు వస్తున్నదా అనే సందేహం లేకపోలేదు. మోటార్లశక్తి తగ్గించిచూపడం మొదలు, మీటర్లను వెనక్కు మళ్లించడంవరకు దురభ్యాసాలున్నాయి. ఈ అక్రమాలకు రైతులు పాల్పడడాన్ని గర్హించకతప్పదు. రైతులు తప్పచేస్తూ, విద్యుచ్ఛక్తిశాఖోద్యోగులను నిందించలేము. ఇలాంటి అక్రమాలు అరికట్టబడి, విద్యుచ్ఛక్తిశాఖ ఆదాయం పెరిగితే, రేట్లు పెంచకుండ్వారా అదనపుభారం పడడం తగ్గుతుందేమోనని మా ఆశ. సి. నరసింహంగారు చేర్మెన్ అయిన తర్వాత యీ దొంగతనాల నరికట్టడంలో కొంత కృషి జరిగినట్లేవుంది. అది కొంతే గాని, పూర్తిగాకాదు. ఈ కంతలనంతా పూడ్చి, వ్యాజనెత్తిన ఎక్కువ జనువు వేయకుండే ప్రయత్నం చేయడం అవసరం.

. .

ఇది వ్రాస్తుండగా బుధవారం ఉదయం అరగంటసేపట్లో సరఫరా మూడుసార్లు విఫలమైంది. సాయంత్రంలోపల ఇంకెన్ని సార్లు పోతుందో చెప్పలేము. ఈ వారంలో సరఫరా పరిస్థితి మరీ మరీ అధ్వాన్నమైపోయింది. అనేకొండి ఈ శాఖ మరీ మొద్దుబారిపోతున్నట్లుంది. పల్లెల్లో రైతులు అల్లాడుతున్నారు. కడకు తపించపోతారు. టవునులోపోతే ఒకరకం; అంతాపోయినా ఒకరకం; కాని స్థానికంగా ఎక్కడకక్కడ ట్రాన్సుఫార్మర్లలోనో, పరొకచోటనో పోతే పుట్టగతులు లేదు! హెల్పర్‌గారు ఎక్కడున్నారాలని వెతుక్కుంటూపోవాల! టవును - పల్లెల మధ్యకూడా విద్యుత్‌శాఖ పక్షపాతం చూపుతున్నదా అనిపిస్తుంది. టవునులో వుండేవాళ్ళం నోరుగలవాళ్ళం; అధికారగణం తక్కువగల ముఖ్యాతి ముఖ్యులుండేది టవునులో. అందువల్ల పల్లెలు చీకట్లోవుండినా, నెల్లూరుమాత్రం సాధారణంగా వెలుగుతుంటుంది. అన్నివిధాల పల్లెలమీద అనుగ్రహం లేకుండా పోతున్నది. విద్యుద్వ్యాలాధికార్లను విమర్శించడంకాదు; రైతాంగంలో అగ్నిపర్వతంలావున్న అసంతృప్తిని, అలజడిని అధికార్లదృష్టికి తేవడమే మా వుద్దేశ్యం.

సరఫరా దుస్థితిగూర్చి మంగళవారం రోజు డి. ఇ. గారిని అడిగాము. మైపాడు యిలాకా గ్రామాలకు సరఫరా బాగుచేయబడిందని; ముత్తుకూరు వగైరాలుకూడా ఒకటి రెండురోజుల్లో చక్కబడిపోతుందని చెప్పారు. డి. ఇ. గారు చెప్పినట్లు సరఫరా పరిస్థితి చక్కబడితే మరువారం ధన్యవాదములు చెప్తాము.

. .

గతవారం విద్యుచ్ఛక్తి కథలను చదివిన పెక్కుమంది పాఠకులు మాటిగా ఒక ప్రశ్నవేశారు: ఎలక్ట్రిసిటీ సంగతేమో వ్రాశారు; టెలిఫోన్ల విషయం ఎమిటి అని నిలదీసిఅడిగారు. నిజమే! విద్యుచ్ఛక్తిశాఖకు అక్క అవుతుంది టెలిఫోన్లశాఖ- పనిచేయడంలో!

ఇప్పుడు తాలూకా కేంద్రాలకేగాకుండ; ఇతరచోట్లకూడా ఎక్చేంజిలు ఏర్పడ్డాయి; చాలగ్రామాలకు టెలిఫోన్లు విస్తరించాయి. కాని ఎప్పుడోగాని ఇది ఆర్డర్‌లో వుండడంలేదు. ఉదాహరణకు కొటలైనే తీసుకోండి. అది ఆర్డర్‌లో వుండే రోజుల కంటే; ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్‌గా వుండడమే ఎక్కువ. ఎప్పుడడిగినా ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్! మొన్న యల్లాయపాలెంనుండి చెరుకూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారు ఫోన్ చేశారు- మా లైన్లు ఎప్పుడూ ఆర్డర్‌లో వుండడంలేదు, టెలిఫోన్ పెట్టుకుని నిరుపయోగంగా వుందని. ఇది రెండేకాదు, ప్రతిదీ అంతే అంటే అతిశయోక్తికాదు. హైదరాబాదు లైన్లే ఆర్డర్‌లో వుండడం అరుదు.

ఆర్డర్‌లో లేకపోవడం ఒక సమస్య అయితే, ఆర్డర్‌లోవున్నప్పుడు మాట వినబడకుండడం మరొసమస్య. ట్రంక్ కాల్ మాట్లాడవలసి వచ్చినప్పుడే వీటికి రోగం వస్తుంది. ఇక్కడ మాట్లాడేది అక్కడ వినబడదు, అక్కడచెప్పేది ఇక్కడవినబడదు. ఎప్పుడూ ఇదేగొడవ! ఈ దుస్థితి పోయేదెప్పుడో, టెలిఫోన్ పెట్టుకున్నదానికి పూర్తి ప్రయోజనం కలిగేదెప్పుడో!

నెల్లూరు టవునులో టెలిఫోన్ల సంఖ్య 800 దాటినట్లుంది. కాని ఇంకా ఆటోమేటిక్ ఎక్చేంజి రాలేదు. ఆపరేటర్లతో జరగడంవల్ల ఎన్నో లోటుపాట్లుంటాయి. ఆలస్యం, తప్పునంబరు వరిపాటిగా వుంటాయి. లోకల్‌కాల్ ప్రతిదానికి పదిహేనుపైసలు చెల్లించవలసినపుడు, తప్పు నంబర్లుకూడా నెత్తిన బడుతుంటాయి. ఈ అసౌకర్యాలు, లోటుపాట్లు పోవాలంటే ఆటోమేటిక్‌పద్ధతి ప్రవేశపెట్టడం అవసరం.

విద్యుచ్ఛక్తి శాఖైతే మనం చెప్పుకోడానికి, వాళ్లు వినడానికి అవకాశముంది. వినకుంటే ఆందోళన చేయడానికికూడా అవకాశముంది. కాని టెలిఫోన్ శాఖకు దిక్కుమొక్కువుండదు. ఈ రోజు వున్న వుద్యోగి రేపుండడు; రేపున్నవాడు ఎల్లుండి కనపడడు. బాధ్యతనేది వున్నట్లు కనపించదు.

ఈ పరిస్థితిని చక్కదిద్దుటకు ఆ శాఖాధికార్లెవరైనా ప్రయత్నిస్తారా?

—— -మా. ప్ర. వి.

JAYANTHI TUTORIAL COLLEGE

TRUNK ROAD – NELLORE.

Instruction will be imparted in the following Subjects;

S. S. L. C. & Matric (All Subjects)

P. U. C. Part I (a) English & Human Achievement
(b) Telugu.

Part II (1) Ele. of Commerce and Accountancy and Ele. of Economics & Civics.
(2) World History & Ele. of Economics & Civics.
(3) Mathematics & Physical Sciences
(4) Physical Sciences & Natural Sciences.

—P. SARASWATHI B. Sc.,
Principal.

జనవాణి

(2 వ పేజీ తరువాయి)

నాయకుల, పై నాయకుల దృష్టికి తీసుకొచ్చి కోవూరు మంచినీటి పథకాన్ని సాధించుకోవాలనే సంకల్పం కల్గుతున్నది. ఆ సంకల్పం తీవ్రరూపం దాల్చకముందే కోవూరు మంచినీటి పథకంపై వారి స్పష్టమైన నిర్ణయం తీసుకోబడుతుందా?

—కోవూరు మంచినీటిపథక కార్యకర్తల యువజన సంఘం

♣

(ఎం. ఎల్. ఏ. వెంకు రెడ్డిగారు అండర్ గ్రౌండుకూ పోలేదు; అదృశ్యమూకాలేదు; కోవూరు మంచినీటి పథకాన్ని గూర్చి మరచి పోనూలేదు. ఆ మధ్య వ్యవసాయశాఖామంత్రి శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డిగారిని తీసుకొచ్చి, వారిదృష్టిని కోవూరు మంచినీటి పథకంవైపు మరలించి, వారినుండి హామీపొందినదా? పొందినవిషయం మరచి పోయారా? ఆ కృషి చాలదనండి, కార్యం సాధిస్తేనే తృప్తిఅనండి బాగుంటుంది. మరదానూ: మంచినీటి పథకానికి శ్రీ నన్నపరెడ్డి కృష్ణారెడ్డిగారి వాగ్దానం ఒకటుంది. అడిగితే చెల్లిస్తారనుకుంటాము. ఈ మార్గములో ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదు?

—— సం.)

WANTED

Applications are invited up to the 27th July, 1968 for a Physical Science Asst. for the Visvodaya Girls' Higher Secondary School, Kavali. The post is temporary for two months only. Applicants should be a M. Sc., B. Ed., or B. Sc., B Ed., (only women need apply). Salary and D. A. will be at Govt. rates. Copies of the applications should be sent to the D. E. O., Nellore.

-M. Ramanujarao Naidu,
Correspondent.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	,, 8-00
విడిప్రతి	0-30

ప్రీ ఒకేషనల్ ట్రయినింగ్ సెంటర్

వాకాడు - (నెల్లూరుజిల్లా)

★ ★ ★ ★ ★ ★

(1) ఈ కేంద్రమునందు:-

పేదవిద్యార్థులకు అనుకూలముగా ప్రభుత్వకార్యక్రమంక్రింద, సాంకేతిక విద్యయందు శిక్షణ ఏర్పాట్లు కలిగించబడియున్నవి. ఈ కోర్సు పూర్తిచేసిన వారు I. T. I., J. T. S. చదువులకుగాని - ఉద్యోగములకుగాని వెళ్ళగల అవకాశమున్నది.

(2) ప్రవేశార్హతలు:-

11 సం॥ల నుండి, 14 సం॥ల లోపల వయస్సుకలిగి, 5-వ తరగతి ఉత్తీర్ణులై యుండిగాని - 6, 7 తరగతులు చదివి, ఆర్థిక పరిస్థితులవల్లగాని, విద్యయందాసక్తి లేనందునగాని, పై చదువులు చదువలేనివారు.

(3) శిక్షణ:-

ఈ శిక్షణకాలము 3 సం॥లు. ఫిట్టింగ్, వడ్రంగము, మౌల్డింగ్, వెల్డింగ్, షీట్ మెటల్, సింపుల్ టర్నింగ్ మరియు కమ్మరము అను 7 వృత్తులయందు అనుభవముగల ఉపాధ్యాయులతో శిక్షణ నొసగబడును. తెలుగు, ఇంగ్లీషు, సాంఘికశాస్త్రము, విజ్ఞానశాస్త్రము, గణితశాస్త్రము మొదలగు సాధారణ విద్యలయందుకూడ శిక్షణ యివ్వబడును.

(4) దరఖాస్తుఫారము:-

(1) విద్యార్థి పూర్తిపేరు.
(2) తండ్రి లేక సంరక్షకునిపేరు.
(3) విలాసము.
(4) సంవత్సరాదాయము.
(5) విద్యార్థి విద్యార్హతలు.
(6) పుట్టిన తేది.
(7) చదువు మానుటకుగల కారణములు.
(8) దరఖాస్తుదారుని సంతకము.

పై అర్హతలుగల విద్యార్థులు వివరములు తెల్లకాగితముపై, పై విధముగ దరఖాస్తు 31-7-68 తేది లోపల ట్రెయినింగ్‌స్కూలు హెడ్మాష్టరుగారికి పంపవలయును. సెలక్షన్ కమిటీ నిర్ణయించిన తేదీన ఇంటర్వ్యూకు స్వంత ఖర్చులతో హాజరుకావలెయును.

సెలక్టుకాబడిన విద్యార్థులకు నెల 1-కి రూ. 10/- లు స్టయిఫండు యివ్వబడును. సాంకేతిక విద్యయందుగల అభిరుచినిబట్టి వయఃపరిమితి 16 సంవత్సరముల వరకు సడలించబడును.

—యస్. జనార్దనరెడ్డి - కరస్పాండెంటు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari S.reet, Nellcre, (A. P.)